

*Radostná
pod
Kozákovem*

kronika II

1959 - 1989

Před rekonstrukcí silnice v Lestkově
v únoru 1958 - dům č.p. 42 zbourán.

Lestkov č.p. 46
zbouráno v r.1962

Lestkov č.p. 30
zbouráno v r.1962

Radostná Studánka

MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR
RADOSTNA pod KOZÁKOVEM

v roce 1968 byl jsem požádán zástupci
místního národního výboru až Radošově pod Kos.,
přejmenován na František. Islem a učitelském MNV
Josefem Širkem abych přebral funkci
obecního kronikáře. Prohlížel jsem, pod podmín-
kou, že budu doslouchat informace ze schůzí
plena a rady MNV a od místního důkladu
o finančním hospodaření MNV. Téhož dne

Od roku 1958 nebyly žádny záznamy
v kronice obce, neboť předcházející kronikář
Vávra Josef z Vohorce byl 9 obecní kroniku,
přestal psát a jiný kronikář nebyl známká.

Dospěl, že nijaké informace získám a
dodatečně poznáměním.

1959

V tomto roce začalo se uváděvat o sloučení
jednotlivých zemědělských družstev v obcích
Vohorce a Lestkov.

v popředí provaroval zájem obce ZD
k čerpání využití mechanisace, společné
rybárky a dalších myšlenek.

Zaznamenáni si jistě vyslouží i pětadvá-
ti zahradních jahod v naší obci.

První pětadvacet karet začali přeslat
jahody v malém měřítku jenpusí, bylo:

~~Milínský~~ Vilém Blatňákovice 48

Tumajer František Vohorec 16

Vavruška Jaroslav Lestkovský 27

Býlo to před 2 roky vikendem.

Po válce se pěstování jahod rozrostlo a každý kdo měl sepečenskou možnost se sám začínal. O jahody byl stále velký zájem, takže podnik „Obchod ovozem a zeleninou Liberec“ počal uzavírat smlouvy s pěstitelem a dodávce.

Od roku 1955 byly uzavírány smlouvy takto:
Počítalo se, že z 1a se sklidí nejvíce 200 kg
Ceny byly dvojí:

Pořímaď dodávka z 1a 50 kg.

Za 1kg dodaných jahod se žádalo:

Výber	1 kg	Kčs	7,-
Ia	1 "	"	5,-
II	1 "	"	3,-

Vohně ceny byly o 100% vyšší

1958

Většinu pěstitele měly tržbu až 30.000,- Kč za rok. Jahody zakouporal Jol Stan. vydavci jednoty v roce 1958 zdejšího ovoce při prodejné „Jednoty“ společného družstva ve Volarech vykoupila 650 kg jahod. Do celého roku to byla největší možnost a počítáme-li průměrnou cenu za 1kg Kčs 10,- byl to pro asi 6500 pěstitele věký přínos.

1960

Dohodnuté slavění (po delších námluvách)
JZD Volary a JZD Leskov se jménem
JZD Radoslaví nad Škrobákovem.

Později asi v polovině roku doršla i k slavění obcí pod názvem Radostná TK.
Od této doby začala společné budování jata v JZD také v MNV.

Předseda MNV byl Řeřeka Jan ř. uč. Leskov
Tajemník " " " Školní Front. Volary 38.

V rozhraní roku 1960 až 68 bylo uskutečněno v obci několik akcí pro dobro obyvatel. Vše děla se sítěm za brigádnické pomocí občanů.

Verejný rozhlas byl zaveden na Volarec a Křížkovice a rozšířen v Lestkově a na Kostkově. Provedena mehořec na pozemcích na "Žádusech" a na lince pod "Spáni".

V Lestkově postavena nová požární zbrojnice. Žďárem autobusové čekárny na "Zelených" a Lestkově a na Kostkově.

Ve Volareci byla provedena generální oprava školní budovy. Odstraněna stará omítku nahrazena novou, nová okna, střecha, v učebně nové paroky, vnitření PWCE prádelna, nová rodovodní připojka atd.

1963.

V Červenci uzavřena pravidelná jednoty.

Vedoucí pravidly odchází do důchodu a mimo nejvíce zájem o toto zaměstnání. ++

Do Volarec dojíždí 2x týden pojízdná pravidla. Po 10 letech byl vedoucím Zoltán. +

Vybudovala se Volarec kanalizace od cca 2. jíře celou res ta č 40 (byvalý hospod) a odpadní voda svedena do strouhy.

Práce na výkopu trasy a pokládání potrubí byla namáhavá, vše konáno ručně brigádnicky.

Celkový náklad byl:

1966

1958

Vesadě Lestkov byla rozšířena silnice a zmírněn uhel zátoku silnice na křížovatce ke Volavci. Při tom bylo nutno rozbařit domek již Růženy Šírkové. Váhnuď dostala u Volavci, domek č. 47.

68 67

Odevšina znova prodejna Žehody ne Volavci. Jako vedoucí prodejny nastoupila Františka Klaušová z Pustimy.

68

Po měsíci lednu začínají velmi číslí politická činnost v celém státě. Všechny ve vedení KSC. Ve schůzích Ustř. výboru KSC bylo rozhodnuto, aby funkce prezidenta republiky a funkce prvního číslího státu byly rozděleny. Doposud obě funkce zastíral Zdeněk Anděl a Vojtěch Vojáček. Vojáčkovi ponechána funkce prezidenta a funkce prvního číslího státu svržena členem UK KSC s. Dubčekem.

O dalších číncích se slyší a ve skutečnosti se nebudu rozepravovat, to přenechám pro zvoleným zdrobnaslem. Várimy a časopisy z těch dob jsou holo-plné.

21.8. 68

Tento měsíc překročili hranice našeho státu jednally armády Varšavské smlouvy a to, Československá dem. rep., Polsko, Maďarsko, Bulharsko a SSSR. aby posílili politiku KSC.

V mnoha místech v republice došlo k incidentům se slyšet objevitelsba včí cípm rojškům

1968

Během nějakého času se vše uklidňovalo
a začalo myjemování.

Po slavném odchádzení i cizí vojska z Č.S.R.

Zůstala pauze vojska SSSR.

Zvolena nová vláda v čele s presidentem
republiky arm. generálem Ludvíkem Svobodou
utvořená Federace České republiky a
Slovenské republiky

,At vítěz lid sem kráčí...

K 85. VÝROČÍ ZNOVUOTEVŘENÍ NÁRODNÍHO DIVADLA

„Nejrozkloňším českým ja-
rem“ označil dobu nadšených
příprav k položení základního
kamene k budově Národního di-
vadla v Praze před sto lety Jan
Neruda. Pochopit, jaký národní
a politický význam mělo vybu-
dování Národního divadla v teh-
dejším čase, znamená vrátit se
o těch sto let zpět a začít se
espoň do novin a časopisů, za-
poslouchat se do projevů politi-
ků a spisovatelů. Tenkrát byl
však smysl toho úsilí jasný i
tém nejprostějším lidem ve mě-
tech a na vesnicích – zbudování
ní Národního divadla mělo být
upevněno a dovršeno úsilí budil-
telů o znovuvzkříšení národa.

Prvním krokem k uskutečnění
tohoto cíle byla výstavba Proza-
timního Národního divadla, je-
hož existenci Rieger správně
odůvodňoval zejména tím, aby
tak byl učiněn první krok k české
nezávislosti na pražském ně-
meckém divadelnictví. Národ je-
ho výzvě porozuměl a jedněmi
z prvních, kteří slova podporili
činu, byli zemědělci. Svedčí
o tom zpráva z březnového čísla
Lumíra z roku 1862, v níž se ří-
ká: „Začátek učinili někteří ob-
čané podkraje Smíchovského:
přibyla dne 13. března 1862 do
Prahy deputace českých rolní-
kův, vyslaná třinácti obcemi
okresu Smíchovského, aby ode-
vzdala výboru pro národní diva-
dlo úpis na příspěvky staviva,
značný počet potažných dní a
peněz ku neprodlené stavbě ná-
rodního divadla. Sláva jím za-
to! Jména obcí, které takovým-
to příkladem předcházely, měla
by se v stavbě samé nějakým
význačným způsobem zvěčnit!
Rolníci oné deputace byli z ob-
cí: Turska, Kozince, Oujezda,

Zákolan, Kovář, Okoře, Hole,
Noutonic, Cerkyně, Kamejka a
Přílep, a nabídli se, že prozatím
ku stavbě národního divadla při-
spějí: 50 potažných dní, 535 kor-
ci vápná, 16.250 cihlami a 32 zl.
na hmotnosti...“ Prozatimní Ná-
rodní divadlo bylo vskutku ote-
vřeno ještě téhož roku 18. lis-
topadu Hálkovým „Králem
Vukašinem“.

Neruda uvítal Prozatimní ja-
ko „boží dar“, jako „školu spi-
sovatelů a herců“, ale nezapomí-
nal vždy zdůrazňovat, že Proza-
timní je pouze prozatimní a
vyžíval znova a znova k vy-
budování reprezentativního Ná-
rodního divadla, v čemž byl za-
jedno s Riegem, Fričem, Hál-
kem, Smetanou, Sladkovským,
Gréarem a jinými. Položením
základních kamenů 16. května
před sto lety započalo obrovské
národní dílo, které přes obtíže
nejrůznějšího druhu dovedl Rie-
ger po třinácti letech přece jen
vítězně do cíle a odevzdal lidu.
O skutečném budovatelském na-
dání lidu mluví i ta okolnost,
že když bylo téhož roku 1881
Národní divadlo zničeno požá-
rem, v několika dnech se sešel
první milión zlatých, takže mohlo
být po dvou letech, opět 18.
listopadu, znovu otevřeno.
Je tomu právě osmdesát
pět let. Dobrá věc se podařila
zásluhou celého národa, ale nej-
větší morální hodnotu měly pře-
ce jen dary těch nejchudších, at
v městech či na vesnicích, pro-
tože dávali mnohdy opravdu z
posledního. Proto také Jaroslav
Vrchlický ve své oslavné básni
na otevření Národního divadla
prvem vykřikl slova: „At vítěz
lid sem kráčí...“ (v)

Dnešní situace v Československu

Praha (čtk) — Orgán KS USA „Daily World“ uveřejnil ve středu druhý ze tří článků W. Weinsteina o situaci v ČSSR. Weinstein se vrací k svému rozhovoru s členem předsednictva ÚV KSC a tajemníkem ÚV Vasiljem Biňákem a poznamenává, že rezoluce, přijatá na listopadovém plénu ÚV KSC, nemluví ke všem otázkám. Rezoluce byla formulována takto záměrně, aby bylo možné dosáhnout nejvyšší stupně jednoty a aby strana mohla dostat účinný program pro řešení naléhavých úkolů.

Weinstein pak nadhazuje otázku, která je klíčová pro světové komunistické hnutí, „jak blízko byla kontrarevoluce, do jaké míry hrozilo akutní nebezpečí kontrarevoluce, které si vynutilo vstup armád spojenecckých socialistických států“. Autor odpovídá citáty z prohlášení dr. Husáka, O. Černíka a L. Štrougalu na plenárním zasedání ÚV KSC a konstatuje, že situace v srpnu letošního roku byla právě opačná, než jak ji vylíčilo předsednictvo ÚV KSC ve své červencové odpovědi na dopis pěti stran Varšavské smlouvy, který hovořil o vznikajícím nebezpečí kontrarevoluce.

Autor se zeptal V. Biňaka, zda se Husákovu kritiku polednového vývoje obecně přijímá. Biňák prohlásil, že se s kritikou ztotožňuje, ale že ještě není obecně přijímána. Biňák si prý váží Husáka pro jeho přímá prohlášení. Zejména proto, že v předsrpnovém období Husák povážoval za „báchorky“ podobné hodnocení situace, s kterým přicházeli jimi.

MOSKVA — Některí představitelé pravicových sil v Česko-

slovensku utekli ze země a našli útulek v USA, kde využívají aktivní podporu „společenských“ organizací a vydavatelstev, jejichž spojení s ústřední výzvědnou službou (CIA) bylo nejednou odhaleno v samotných USA.

Konstatuje to ve čtvrtek 19. prosince orgán UV KSSS „Pravda“. List v této souvislosti uvádí jmenovitě filosofa I. Svitáka a Eugena Löbla.

LONDÝN — Pod titulem „Do nových funkcí v Československu přijdou pravděpodobně umírnění“ piše ve čtvrtek londýnský list „Times“ o posledním zasedání Národního shromáždění. List piše, že Černík, Colotka a většina ministrů zůstává na svých nynějších funkcích a otiskuje neoficiální seznam členů federální a české vlády.

Po „reignaci“ radikálního tajemníka Mlynáře byly obavy, že tuto vlivnou funkci převeze vyložený „konzervativec“ — jako jsou Biňák nebo Indra. Ve skutečnosti však došlo ke kompromisu tím, že Mlynářova funkce byla rozdělena mezi tři lidí.

VÍDEŇ — Interview prvního tajemníka UV KSS dr. G. Husá-

ka, uveřejněné v bratislavském „Pravdě“, v němž odmítl pověsti, že má být Dubčekovým nástupcem, je středem zájmu čtvrtého rakouských deníků.

Listy provázejí toto Husákovu dementi titulky: „Husák stojí za Dubčekem“, „Husák dementuje plány o Dubčekově sesazení“, „Husák: Dubček je můj přítel“, „Kurier“ připomíná, že Husák označil tyto pověsti za „výmysl zahraničního rozhlasu, který chce vyvolat paniku v našem lidu“.

Dále listy přetiskují prohlášení ministra financí Suchardy, že hospodářská rovnováha Československa je vážně ohrožena. Připomínají, že se Sucharda vyslovil pro povolení a podporu malých remeslnických podniků.

Deníky přetiskují také prohlášení ministra vnitra J. Pelňáre, který vyvrátil pověsti, že v jeho úřadě byly sestaveny „černé listiny“ osob, které by měly být zatčeny.

List „Die Presse“ informuje o pobytu sovětské vládní delegace v čele s náměstkem předsedy vlády a předsedy Státního plánovacího komise SSSR Bajbakovem v ČSSR. Uvádí, že podle očekávání politických pozorovatelů se má jednat o poskytnutí sovětského úveru Československu ve výši jednoho milionu rublů.

SOFIA — Čtvrtéční bulharské noviny otiskují krátkou zprávu o zasedání Národního shromáždění ČSSR.

Pod titulkem „Tajná armáda Pentagonu“ otiskují některé bulharské noviny zprávu sovětské tiskové agentury TASS o činnosti „tajné armády USA“, která byla údajně připravena diverzní činností zasáhnout i do událostí v Československu. Několik menších skupin v turistickém přestrojení proniklo prý v srpnových dnech do Československa, avšak diverzanti tehdy neuspěli.

K srpnové akci

Praha — Jak jsme již ozná-mili, zasedalo minulý týden v Moskvě plenum UV KSSS. Protože dosud nebyl publikován projev generálního tajemníka Leonida Brežněva, je úvodník včerejší „Pravdy“ prvním oficiálním materiálem, z něhož je možno usuzovat, v jakém duchu se jednání pléna ÚV KSSS neslo.

Úvodník konstatuje, že „KSSS ve své činnosti na mezinárodní poli uskutečňuje důsledně leninskou politiku směřující k upevňování společenství socialistických zemí, semknutí komunistického hnutí... politiku míru a přátelství mezi národy“.

Dále se konstatuje, že ve světě probíhá ostrý třídní boj. „V poslední době bylo předmětem prudkých útoků imperialismu Československo, kde síly vnitřní kontrarevoluce a mezinárodní reakce vytvářely hrozbu socia-

lismu a snažily se odtrhnout ČSSR od socialistického společenství.“

V úvodníku se tvrdí, že „opatření, jež společně přijaly bratrské socialistické země na obranu vymožeností socialismu v ČSSR, včetně vojenské pomoci, byla správná a včasná, pomohla zkřížit záměry nepřítele socialismu v ČSSR a mezinárodní imperialistické reakce a byla bratrskou internacionální pomocí komunistické straně a národům ČSSR“.

O sovětsko-československé smlouvě se říká, že je „zaměřena na to, aby vytvořila pevné záruky zajištění bezpečnosti Československa, jeho socialistických vymožeností, spolehlivé ochraně zájmy celého socialistického společenství před úklady sil imperialismu, reakce a re-vanšismu“.

1968

Výnos - zhlízen 1968 v ÚZD Bohušice:

Obilí z 1 ha 35.7 g

ukrunka " 484.- "

brambory " 72.- "

V březnu 68 zahynul první kosmonaut světa
při cíčném letu, Jurij Gagarin, na vojenském
letadle které se zřítilo 250 km od Moskvy.

H. XI.

TOTO JE POSÁDKA americké kosmické lodi Apollo 7, která po jednodenním letu kolem Země přistála jihozápadně od Bermud. Na snímku kosmonauti Shirra, Cunningham a Eisele (zleva) na palubě letadlové lodi krátce po přistání.

1969

1. 1.

Krásné zimní počasí.

V televizi byl vysílený projev mrs. republiky Ludvíka Svobodové

Byla jmenována federální vlada ČSR.

2. 1.

Byla vyhlášena Slovenská soc. republika a
pri slavnosti na bratislavském hrade složen lib.

3. 1.

Federální vláda Československé republiky složila
slib do rukou prezidenta republiky Ludvíku
Svobodovi v trůním sále na bratislavském hrade
prezidentu vlády Oldřichu Černíkem.

10. 1

Projevuje se nedostatek uhlí. Objednávky
v uhlírných skladech v lete minulého roku
nejsou kryty doposud.

Povíd o zmiku jména Kozákov.

Před dřívějšími časy bydlela na úpatí hory
chudá žena se svým synem. Metla dve kozy, které
 hoch každý den mál. Jednoho dne byly kozy
 neposlušné a zabíhaly jinam. Chlapec se,
 rozlněral a hodil po koze kamenem. Kámen
kozu zabil. Nimojdanci ponechali sebrat
kámen a po mohlice zjistil že je to drobný
kor. Prodal jej ne měsíč a uhrál za něj moc
peněz. Z toho vznikla povíd, že hoch zabil
koru kozu a lidé nazvali prý kopce jménem
Kozákov.

● Koleje a svět
Celková délka železničních
kolejí na světě se odhaduje na
1 236 000 km, což je 32× více
než obvod rovníku. Z toho na
Severní Ameriku připadá 434 000
kilometrů (33,7 %), na Evropu
396 000 km, na Asii 206 000 km,
na Afriku 77 000 km, na Austrálii
a Nový Zéland 49 000 km,
na střední část Ameriky asi
12 000 km a na Jižní Ameriku
112 000 km.
Zem. novinky 1969

1969

Předsednictvo České národní rady
jmenovalo svádu České soc. republiky

8. I

Ing. Stanislav Dárl	předseda vlády
prof. Ing. Antonín Černinka etc místopř. -"	
R. doc. Ladislav Adamec etc -"-	
Drahomír Dvořák min. plánování	
Ing Leopold Lér etc " financí	
Fraud. Štman " prace a soc. věci	
Doc. Ing. Karel Löbl etc " výrobky a teh.	
Prof. Ing. František Vilem Besedíčka " školství	
Miloslav Galuška " kultury	
Doc. dr Emanuel Bosák " pro mládež a tělových.	
L. z. PHMR Vladislav Vlček " zdravotnictví	
Ing. Dr. Václav Hrabal " spravedlností	
Jos. Grösser " smlouva	
Ing. Štman. Čihák " průmyslu	
Štman. Štman " stavebnictví	
Jos. Černý " zeměděl. a rybářství	
Ing. Lad. Hlaváček " les. a rod. hospod.	
Prof. ř. Josef Švarc " dopravy	
Růžena Urbánková " pošt. a telekomunikace	
Miloslav Kohoutek " obchodu	
Fraud. Jóška mimopisný	

PADESÁT LET Ceskoslovenské republiky, obnovení naší samostatnosti, je spojeno s několika jinými „osmičkovými“ výročími. Navzdují na sebe a zákonitě vyplývá jedno z druhého. Nehýt prvého, nebylo by druhého a ani těch dalších, a tím méně pak našeho slavného 28. října 1918. — Ponechme stranou rok 1618 — rok počátku naší národní a státní tragédie a třistaleté poroby. Zastavme se u výročí nám blížších, u výročí, která byla už nástupem šťastnějšího zvratu našich dějin.

Byl to především rok 1848, právem zvaný novým jarem Evropy a zejména novým předjařím českého národa. I u nás, v Podkrkonoší, kde lásky k národu byla vždy živá, upřímná, nehonosící se, ale obětavá, byly události té doby prožívány účastně. To nebyla náhoda, že na jednáních zástupců českého národa — tak zvaného Svatozáclavského výboru — s panovníkem a vídeňskými vládami [Metternichovou, Kolovratovou a Pillersdorfovou] i se zástupci pražského gubernia a pak místodržitelství, jakož i s vlastenci moravskými, slezskými a z nemalé části i slovenskými a chorvatskými, podílelo se několik podkrkonošských krajanů. Kromě semilského rodáka dr. Fr. Lad. Riegra byl to i syn ponického rychtáře dr. Karel Tomášek; významnou úlohu v ruchu všech převratných událostí oné doby hráli i syn syřevnovského mlynáře MUDr. František Cyrii Kampelik, „libuňský jemnostpán“, turnovský rodák Antonín Marek, někdejší správce panství v Jesenném Emanuel Arnold, ale také hornobranský rodák, spisovatel a novinář Jan Slavomír Tomášek, vysoký lékárník Josef Kramář a jiní. Pronikavě se také uplatnilo několik našich krajanů na Slovan-

ském sjezdu v Praze začátkem června 1848, který byl především zamítavou odpovědí rakouských Slovanů na německé pozvání k účasti na všeňmeckém sněmu ve Frankfurtu nad Mohanem. Byl výrazem poznání, že sjednocení Němců v jedné velkoněmecké říši by znamenalo zánik slovanských národů ve střední Evropě. Z tohoto poznání vytváralo ono památné prohlášení Palackého, že kdyby nebylo (tehdy) Rakouska, museli bychom je vytvořit, neboť s ohledem na soudobé politické poměry v onom okamžiku existence Rakouska vylučovala vytvoření Německa, které by v té době bylo s to ovládnout celou Evropu. Vytváralo to kníže Windischgrätz v závěru památného, vpravdě mohutného Slovenského sjezdu v Praze povstání, i když je pak potlačoval jménem rakouského císaře a vlády, sloužil tím především velkoněmectví, v jehož zájmu deptal i naděje a vymoženosti konstituce. A tak snaha národních gard z Jilemnice, Horní Branné, Bělohradu, Lomnice n. P., Nové Paky, Pecky, Semil, Vysokého n. Jiz. a Železného Brodu a jejich okolních obcí pomoci pražským barikádníkům a bojující Praze proti Windischgrätzově armádě, nebyla jen také dr. K. Tomášek obhajovali návrh, aby místo vládní osnovou doporučovaného dvoukomorového říšského sněmu s nadřazenou panskou sněmovnou byly vytvořeny dvě parlamentní komory, a to komora lidová a komora zemí. Poslance komory lidové měli volit přímo voliči, kdežto do komory zemí by vysílaly poslance, jakžto své zástupce, země a případně i kraje. Čeští radikální poslanci se dožadovali především uznaní svrchovanosti lidu, zrušení šlechty a fideikomisů, omezení práv a zdemokratizování katolické církve. Po odstoupení císaře Ferdinanda V. a převzetí žezla jeho osmnáctiletým synovcem Františkem Josefem I. kroměřížský sněm prakticky živořil. Ústavodárný sněm, který od 22. listopadu 1848 zasedal v Kroměříži, byl už 7. března 1849 rozpuštěn. Dvorské vídeňské kruhy by nebyly s to prosadit v nové ústavě rakouský centralismus, když Slovenský poslanecký klub sdružoval 120 členů, vystupoval jednotně a hrozilo nebezpečí, že prosadí přijetí návrhu, na kterém se v pronikavé míře podílel dr. Fr. Lad. Rieger, podle kterého Rakousko mělo být přeměněno ve federaci států s rozsáhlou demokracií. Zároveň se zpětným datem 4. března vylíhána nová tzv. Stadionova oktrojovaná ústava, jejíž platnost se vztahovala i na země uherské. A právě tato ústava byla jedním z prvních smrtelných ořesů habsburské monarchie. Neboť to byla jediná středoevropská ústava XIX. století,

K 100. VÝROČÍ PROTIRAKOUŠKÝCH TÁBORŮ V PODKRKONOSÍ

Cestou ke svobodě

METODĚJ CYRIL METELKA

projevem odhodlání části našich podkrkonošských horáků hájit konstituci slibou svobody, nýbrž i odhodláním bojovat za existenci národa.

Částečně zrovnonárodně českého jazyka s němčinou, ne-li plně ve všech třech zemích koruny České, tedy alespoň v Čechách vytvořilo základnu k rychlé obrodě národa českého, i když po Windischgrätzově vojenském zásahu byl ještě před svým ustanovením rozehnán ústavodárný zemský sněm a dalšími opatřeními podstatně omezeno jednání a rozhodování říšského sněmu, který po odhlasování zákona a zrušení zbytku poddanství a roboty selkého lidu se dne 7. září 1848 musel přerušit své jednání.

Až do této doby český národ byl prakticky téměř bezmocný. Neboť nejpočetnější a ve své podstatě nejčestější složka národa neměla dosud žádných politických práv, a byla vystavena i těžkému útísku osobnímu. Bylo tedy nutno bojovat s napětím všech sil o zachování české řeči a národnosti. Vrhli-li se však při tom představitelé našeho národa současně i do tvrdého zápasu politického, už v jeho počátcích vytáhli si za hlavní cíl obnovu české státní samostatnosti. Prvním krokem k tomu mělo být obnovení svazku, která prakticky nebyla nikdy důsledně provedena a prosazena. A proto už po několika měsících k ní musely být vydány dodatky, které však její nedostatky nedstranily. Jediným jejím kladem bylo převzetí některých částí navrhované ústavy říšským sněmem. Především nová organizace soudů, které nahradily dosavadní patrimoniální, čili vrchnosteneské úřady. Také z parlamentního návrhu převzaté soudy porotní, kterým vyhraženo souzení nejen tak zvaných hrdelních zločinů, ale i některých zločinů méně závažných, a také sporů tiskových, znamenaly jejich zlidovění. Soudcům do značné míry byla zajistěna nezávislost. Základním stupněm byly soudy okresní v sídle prvního stupně politické správy. V sídlech krajských soudů byly pak ustavovány krajští hejtmani. Pro Českou a Moravsko-Slezskou zemi zřízeny vrchní zemské soudy v Praze a Brně, podřízené Nejvyššímu soudnímu dvoru ve Vídni. Politická správa reorganizována tak, že bývalá zemská gubernia změněna v místodržitelství v Praze a Brně a pro obě části Slezska zřízena c. k. zemská vláda v Opavě. Také uherské země byly podobně rozděleny. Západní Slovensko přiděleno obvodu krajského hejtmana v Bratislavě, východní Slovensko s Podkarpatskou Ukrajinou přibližně v rozloze třicátní let přiděleno obvodu košickému. Tímto novým zřízením zanikly provozy u nás stavovské rady.

ku zemí koruny České a zajistit jeho státoprávní postavení v habsburském soustátí. České přední vlastence v tomto úsilí podporovala snaha madarských radikálů o ovládnutí druhých národů v Zalitavsku. A ač v čele tohoto madarského usilování bylo pojmenování jednonárodného státoprávního svazku madarského, a tedy odnárodnění nejen Slováků, ale i Srbs, Chorvatů, Slovinců, Rusinů, Ukrajinců a Rumunů, i když jen Srbochorvaté a Slovinci tam byli složkou početně silnější, než Maďaři.

V čele sjednocovacího úsilí Čech, Moravy a Slezska byl dr. František Ladislav Rieger. Na rozdíl od ostatních rakouských zemí čestí vlastenců od prvních červánků nového politického života bojoval také za co nejvíce účast i prostých občanských vrstev na veřejných věcech národa a vlasti. A proto těžce nesli, že navrh nové ústavy říše, předložený kroměřížskému sněmu, nezajistuje zemím koruny české ani samostatné zákonodárství ve vnitřních věcech. I to bylo výrazem pojetí demokracie, když na kroměřížském sněmu v české delegaci dr. F. L. Rieger a

1969

měsíc leden se vyvážoval mírným zimním počasím. Časem mireň prošlo a teploty kolou -10°.

15. I.

Sněžení, fantomice, dělají se velké žádosti o sněhu. Iratka u Bakšové na Kozákové c. „Kaukol“. Konala se slavnostní výročí schůze ŽKD Radoslavá p. Koz. a Sedmihostkách v restauracích mistrovských tamního sokolskinství. Družstevníci odjeli z Vohorce v 18 hod. Po dvouhodinové zábavě vrátili se domů v dobré nálade v 4 hod. Od autobusu k domovům museli se broudit po jeho napadaném čerstvém sněhem.

18. II.

V sousední obci Táboritích se konala tradiční masopustní merenda s průvodem masky.

Večer u Studniček, rej masky a maskar za rybníkami místní decharky. Odpoledne průvod i večerní veselici filmovali pracovnice televize z Prahy.

20. II.

Počasí mrazivé až -17°.

Ustanovena Česká národní franta. Předsedou zvolen J. Lácař.

2. III.

V Polsku říší honganské chřipky.

3. III.

Dle novinových správ onemocnělo 4 mil. lidí.

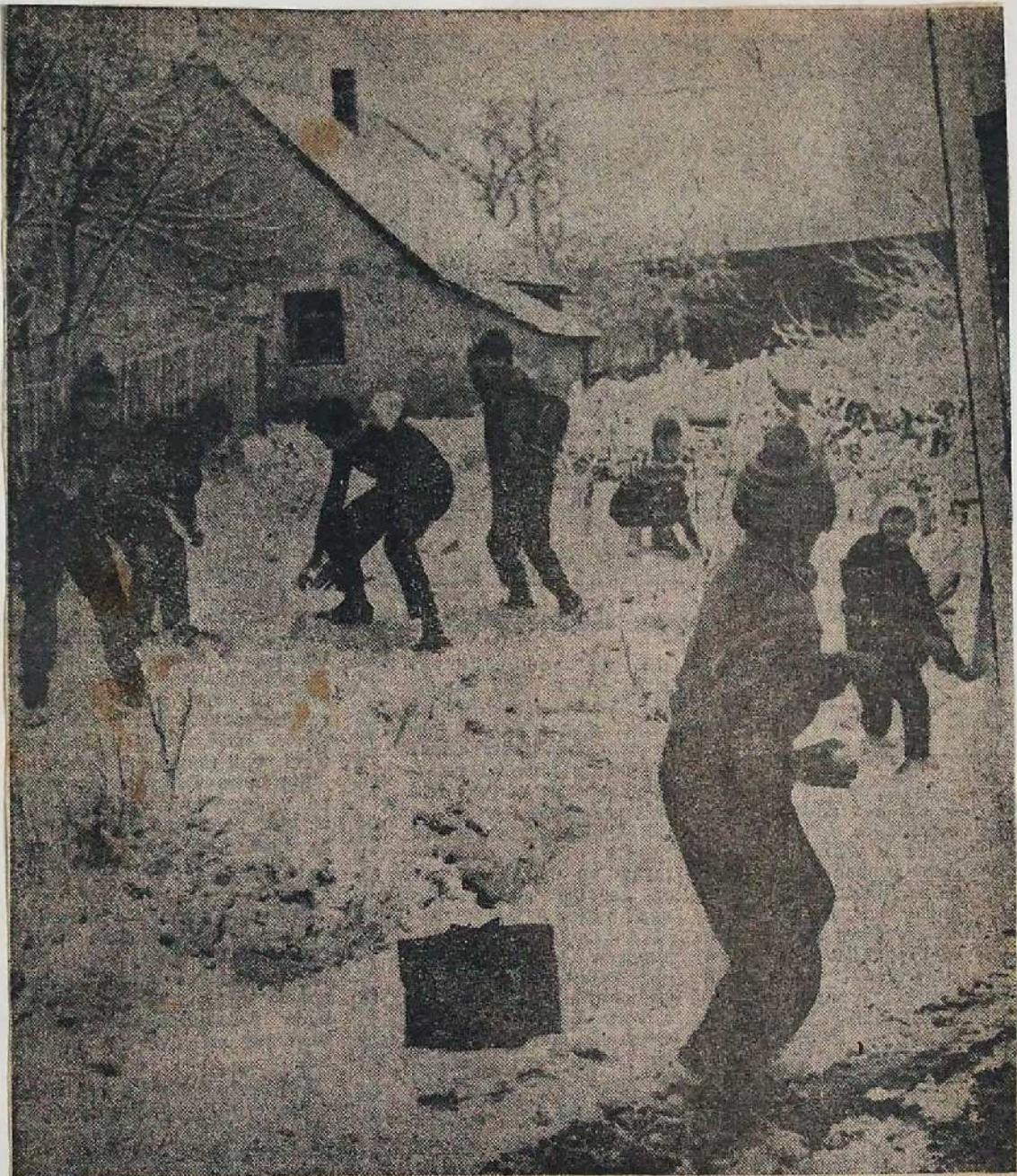
7. III.

Vzalélli americký kosmonaut na první skusobní cestu ke měsici.

Kosmonauti se v ranném odpojení od vesmírné lodi a s měsíčním modulu dle letají ve vesmíru.

13. III.

Kosmonauté vlastně přistáli v Aladiku.

Bitva o Volavec pod Kozákovem...+

(Foto Nauza)

Tato bitva se konala v místě, kde stál domek Josefa Čepelíka, buchářství, čp 21, domek zdědila dcera Anna, provdána za autamína Kočku, později domek prodala Partu Opočenskému a nakonec jej koupil Opočenský Oldřich čp 28 a domek zboural. V pozadí domek Kudrnáčův čp 20.

1969

15. III.

Dnes večer se objala velká fajářice se sněhem, na východních návrších na svomech, obřechach; a zdich a hlavně na elektrickém vedení. Vá mnoha místech bylo elektrické vedení zničeno, sloupy vymírají.

V pátek mezi čp. 2 a 43 byl přerušen sloup elekt. vedení a dva dny zůstaly vysílat na ořechu.

Byla přerušena dodávka el. proudu.

Předtím měl být vysílána televizní hokejový zápas o mistrovství světa ze Stockholmu a hokejoví fanoušci proto opravili vedení elekt. sítě, provizorně a také zajímavě a můžou utkáním reprezentantů ČSR a čínských obyvatel místního sněta hokejovém mužstvem SSSR, měli možnost sledovat na obrazovkách televizoru. Reprezentanti ČSR zvítězili 2:0, z čehož se celá naše venkovská obec radovala.

H. IV.

Zemřel po delší nemoci František Flejduk č. 19 z "Bořoví". Byl slavnostním členem "Sokola" v Leskovci a členem Myslkovického závazení.

24. IV

Šťábla Ladislav Ferklová z Valorec č. 5.

Pěkné počasí, teplota +20.

26. IV

Pohřeb ženy Vaculky z Leskovce č. 80 roku.

Pohřeb žena Františka Machacného z Kozačova č. 57 stoupl 88 roků. Živil se prodejem píska, který nosil semilským hospodinkám na sklumti' město.

Rozvoj 1969

Kozákovská Havírna

FRANTIŠEK MLEJNEK

Téměř před sto lety konaly se v našem kraji pokusy s dolováním uhlí. Kromě jiných míst založilo s kopaním také na úpatí Kozákovu. Uhlí se v nevelké hlbobce skutečně našlo. Bylo však velmi špatné jakosti, mělo malou výhřevnost. Zkušení havíři, kteří sem přišli dolovat, říkali, že zdejší uhlí je příliš mladé a potřebuje ještě dozrát. Zanedlouho se muselo od pokusu s dolováním upustit, protože těžba byla naopak nevýnosná.

Během doby byl otvor šachty, kudy se vyuvažela na povrch hlinna, kameni a nekvalitní uhlí, zavřený velkým balvany a zasypán hlinou a pískem. Na povrchu vyrostla tráva, borůvka a po čase i křoviny a stromy. Na havíře, kterí zde před lety dolovali uhlí, se pomalu zapomínalo, a jenom název je připomínal. Začalo se tu říkat „Havírna“.

Po desetiletích bylo místo, kde dříve býval vchod do dlouhé podzemní havířské chodby, k neoznámení od svého okolí. Riká se, že se časy mění a lidé s nimi. A opravdu! Pamětnici dob, kdy se na úpatí Kozákovu dolovalo uhlí, pomalu vymírali a v kraji zůstalo již jen několik jedinců, kteří se na tyto časy ze svého děství pamatovali.

Zašla stará sláva rakousko-uherské monarchie s první světovou válkou, přišla první svobodná republika, osudný 15. března 1939 a pohnutý doby protektorátu s druhou světovou válkou. Ale za dlouhých šest let se i panství Námčů u nás začalo chýlit k vánku ke konci...

Když se k nám začala od východu východně přibližovat fronta a dělostříleba zesilovala, pomysleli občané z Podkozákovska, kde by se skryli v případě, že by se fronta dostala až sem – do Českého ráje, jak tomu okolnosti nasvědčovaly. V kozákovských lesích se začaly budovat mezi skalami a v jeskyních nejrůznější úkryty, aby v nich obyvatelstvo mohlo najít ochranu pro případ, že by muselo opustit své domovy.

V Loktiu se znenadání objevila myšlenka pokusit se našetřit starou zapomenutou havírenskou štolu. Nyní ovšem bylo začítka najít přesné místo, kde tato chodba ústila na povrch, protože zde bylo všechno zarostlé travou a

(Dokončení z min. čísla.)

Po určité dobu po roce 1945 měli turisté a všichni, kdož zavítali v tato místa, kousek cesty pod Radostnou studánkou, krásnou příležitost zhlédnout tuto zajímavost místní historie. U vchodu byla připevněna malá dřevěná dvírka, aby nikdo bez svolení nemohl dovnitř. Chodba pěkně vycházela a návštěvník kozákovské „Havírny“ nepotřeboval už žádné lodičky, aby se zde dostal do hlubin země. Opatřen dobrou svítivou, mohla pohodlně projít celou chodbou. Vhodili-li mezi otvory dřív v jeskyni kámen do hluboké šachty, uslyšel teprve po dlouhé době rachot jako vzdálené dunění hromu. To jeho kámen spadl velikou rychlosťí na dno této přehluboké jámy do kalné vody. Šel-li návštěvník dále chodbou, seznal, že tato ubývá poněkud visev, takže po malé chvíli už není nazpět vidět světlo východu a člověk jde jen vstříc neznámé tmě. Po chvíli cesta končí. Tam lze uvidět druhou jámu, která byla v roce 1945 rovněž zakryta

vřesem. Místo se znalo jen přibližně. Proto sem pozvali jednoho z nejstarších občanů, mého děda Petra Mlejnka, který často vyprávěl o tom, jak za svého útlého dětství chodil sem k havířům a díval se, jak ze štoly vyuvažejí kamení a uhlí.

Mnoho let už děda Mlejnka nebyl v těchto místech, ale přece udal alespoň částečně místo, kde se domníval, že ústí pověstné havírenské šachty. Na označeném místě se začalo s odkrýváním hliny a kamení – a skutečně! Po několikahodinové námaze byl otvor šachty opravdu objeven.

Po více jak půl století se znova otevřela zapomenutá havířská chodba a do hlubokého podzemí po dlouhých desetiletích zavanul opět svěží lesní vzduch. Chodba, široká necelý jeden metr a vysoká přibližně tak, aby se v ní dospělý člověk mohl pohodlně postavit, byla při otevření zatopena špinavou rezitou vodou. Protože bylo vody mnoho, muselo být použito necek, které posloužily za plavidlo, a tak po více jak půl století plavili se opět první odvážlivci do neznámých tmavých hlubin země. Pouze malá kapesní svítílnka osvětlovala hrubě otesané tmavé stěny chodby. Po chvíli plavby uvážili muži „na mělčině“, jak říkají námořníci. V další části chodby nebylo už vody, jen žlutavé zemní bahno pokrývalo dno chodby. Po několika desítkách metrů objevila se napravo od chodby ve skále vytesaná prostorná jeskyně a uprostřed ní velký čtyřhranný otvor, který mizel v hlubinách země. Na okrajích byly dosud zbytky dřeva z rumpálu, pomocí kterého zde havíři dobývali z hlininky uhlí. První chodba však vedla dále. Až teprve po delší chůzi bylo dosaženo jejího konce.

Celá tato dlouhá chodba byla potom dodatečně řádně vyčištěna a odvodněna a nechráněný otvor v jeskyni zakryt silnými trámy a prkny, aby nebylo nebezpečí, že někdo neopatrný spadne do nedozírné hlboké, kam nedosvítílo ani světlo silné žárovky.

Když byl tedy připraven a bylo by se sem vešlo několik set lidí – nejen pár desítek obyvatel Loktiu. Bylo však lépe, že situace se změnila k dobrému natolik, že připravených úkrytů nebylo již třeba.

(Dokončení příšeř.)
prkny. Při prvním objevení chodby byla však nezakrytá a až po okraj naplněna vodou. Rovněž zde se asi horníci spouštěli do hloubi, aby hledali uhlí.
V dávné době, kdy zde začali těžit uhlí, neměli havíři moderní nářadí ani stroje, jaké mají dnesní doly. Všechna práce se myslela vykonávat ručně, primativním způsobem. Ostrými želízy vysekávali tehdejší havíři materiál v tvrdé pískovcové skále. Nakopaný a nalámaný materiál vyuvaželi potom na povrch na obyčejných kolečkách. Proto s tím větším obdivem a úctou hledíme k tomuto velikému dílu, které u nás havíři před sto lety zanechali.

Škoda, že dnes už se na „Havírně“ pomalu zase zapomíná. Otvor byl znova zatarasan a vchod je v současné době nepřístupný. Možná, že za pár let místo zareste divokým křovím, chodba upadne v zapomnění a kdoví, kdy bude opět otevřena, aby ukázala svou tajemnost davných časů našim potomkům.

BYL HITLER V ČECHÁCH?

Při práci si často píšeme o některých událostech z dějin naší republiky, zejména však o těch, na které se některé z nás dobré nepamatují. A tak by nás zajímalo, zdali by Adolf Hitler někdy v Čechách a zdržoval-li se také na Hradčanech. Členky JZD na Sumpersku

15. března 1939 v 17 hodin překročil Adolf Hitler naše hranice v České Lípě. Do Prahy dojel v 19.15 hod. Následující den – 16. března – strávil na Pražském hradě, odkud odjel v podvečerních hodinách automobilem na Moravu. 17. března odjel z Olomouce do Brna, odkud pokračoval do Vídne. Hitlerův pobyt v Praze byl si velmi krátký, ale dobré přispívá k charakteristice tehdejších činů.

První káva v Evropě

První kávová zrna k přípravě nápoje z nich přivezli na evropský kontinent z Východu Ital jménem Pietro della Valle v roce 1615 a Francouz La Rouen z Marseille. Teprvé však v roce 1645 byla v Paříži otevřena první kavárna. Definitivně přišla káva do módy až během 18. století.

1969

15

30. IV

Mládež z Vohorce pořádala "čarodějnice".
Bylo hodně ohňů po celém okolí.

4. V.

Dnes v neděli odpoledne měl pořádání pan
Jaroslav Černohous. Zemřel 30. IV ve věku 46 let.
Bozl rysoké silné postavy, vážil 140 kg.
Dlouholetý předseda J.Z.D. Patřil do řídícího
komitétu do rodinné hrobky. Po pořádání
vítězina jeho komarádů zaslala do hostince
v Leskovci, kde byla na počest zemřelého
uspořádána hostina. K počestnému hralem místní
skupina "Kaukol".

10. V

Zdraví některých společníků zboží.

Změny ve vedení U.V.K.S.C.

Členy předsednictva byli voleni:

Vasil Bilák	Jan Gudová Hlaváč
Peter Golombok	Peter
Ondř. Černík	Hřeban Isidorovský
Ales. Dubček	Ladislav Třeštka
Eugen Erban	Lubomír Trongal
	Karel Poláček

Prvním tajemníkem Jan Gudová Hlaváč
Alexandr Dubček byl jmenován předsedou
federálního zhromáždění.

1969

10. V.

Začala práce na rekonstrukci prostoru uvnitř školní budovy ve Volarech. Je plánována úprava zahrady a nový plot.

12. V

Přeslo, že dnes nastoupí vládu „zmrzlí muži“ je překně počasí, teplota + 30°

13. V

Dnes konal se pokřtění žákem s Pavlškém krematoriu, obětí silničního neštěstí, otcem a synem Kopeckými z Volarec č. 16.

6. 8. m. jeli vino do práce do Turnova na motocyklu. Měl malé zpoždění a proto mladý Ždeněk, který motocykl řídil, chvíle dohmat nějakou tu minutu, jel značnou rychlosťí a při projížďce na Dole (osada s obci Mirová 2. díl) k bývalé korárně, dřeje předjeti nákladní auto přidal plin. Vemel ráda rádný výhled nebo to bylo s mým záloku. Vtu chvíly se proti ryšícímu nákladnímu autu s otvorem. Motocykl s Kopeckými najel plnou rychlostí na motijedoucí nákladní auto.

Vášně byly strašné. Mladý Ždeněk vlned mrtvý, dle očitých svědků z něho zůstala hromadka masa a kostí. Otec přelil přes auto a zůstal v příkopě v bezvědomí s rozbitými ruky. Byl doprovzen ihned do nemocnice do Turnova, kde po amputaci nohy, za několik hodinzemřel Ždeněk Kopecký sl. byl star 45 let
Ždeněk Kopecký ml. " 18 "

Zůstaly dvě nevlehlé děti, manželka a rozestavěný domov

1969

20. 1.

17

Konala se členská schůze TZO Radostovice
Volba předsedy. Zvolen Jol František, dosa-
vadní předseda N.N.V.

6. 6.

Kuban daní zivlům zaplatili tento den
ve Škalním městě na Hruboskalsku.
Po 14 hod udeřil blesk do obory zvané
Kátník, kde v jeskyni našlo před bouří
asi 25 lidí, mezi nimi i pracovní skupina
horolezců. Udeření blesku bylo na místě
usmrctí tří osob: 25 letý K. Šercla a 35 letý
B. Zichovský z Prahy a osmnáctiletý J. Lostál
z Turnova. Dalsích 12 lidí udrželo popáleniny
různého stupně a ti byli převezeni do Turnova
do nemocnice.

10. 6. 11. 6

Pronájemy jahody pro trh.

20. 7

Pronájedy na měsíc. Američané: Neil Ams-
tranký, Edwin Aldrin a Michael Collins,
vzlétli na ves. loď Apollo 11 poprvé na cestu
vesmírem k měsíci a 20. 7. šťastně přistáli.

20. 7.

Velká vlna. Až 32° ve slunci. Baúrky
šlály nedoslatek masa a už 2. 8. zdemí
sprotieby.

13. 8

Teplota 30° .

Dokončena úprava silnice přes osadu Volavce.
V posledním období se přišel půčel běhání a
jiných nelegálních tiskovin proti politice
strany a vlády. Jen v červenci bylo zahájeno
cestní stíhání proti rice nec 200 prachatických
takových činnů. Skana a hřída ryjí velkou
aktivitu a jsou okány, že v den svávání okupace
armád varoňské smlouvy bude národní demonstra-
cí proti za odchod sovětských vojsk z naší
republiky. (Zeměděl. noviny.)

13. 8

1969

srpen

Prohlášení předsednictva Slavy a řeči.

Vlady: Po událostech ke kterým došlo dne 20 a 21 na Václavském náměstí a v přilehlých ulicích hlučného města ČSR a Praze.

Rozhodně odvrazuje čímž skupin lidí organizovaných rovnostnickými živly.

Předsednictvo vyzývá občany, aby učinně pomohli zabránit rovnostním živlům a jejich protizákonné činnosti, k zajištění pokojného života našeho lidu.

Jak zhora uvedeno, zhlučilo se možností zhlásit mladých lidí a některých mládež města, kteří si mynuli rozhodný zásluhu veřejné bezpečnosti. Lidových milic a oddílu policiemi sláze, porolamýl do Prahy. V podvečer na 21-8. záčali demonstranti vytlačovat různé skupiny a napadli příslušníky V.B. a Lid. Mil. Ta skupiny následně převratili tramvaj a snesli popelnicu k rybářskému barikádám. V Africkém náměstí stálci posádku rozlu V.B. Proti zasahujícím bezpečnostním jednotkám, používal demonstranti kamenní a mnozí byli ozbrojeni zbraněmi lycem, dnevními obušky a labremi s hrotovinou.

Největší napor byl kolem 20 hod kdy demonstranti v místech kolem Václavského náměstí se snažili dobyvat do budovy pražské posádky správy. K dnešnímu zjednání posádku přispělo posleze nasazení tankového pluku ČSA.

Při akci bylo zadříveno 1377 osob. Mnoho členů V.B. a L.M. bylo zraněno. (Zpráv. noviny 25. VIII. 1969).

1969

16. 9

29. 9

30. 9

Pohřeb Josefa Malého z Kozákovova čj.

Odsouzeního dosavadního vláda Č.S.R.

Jmenování nové vlády ČSR.

Předsedou vlády jmenován prof. Ing. Klementy.

Celý měsíc pár krásné počasí, teploty ok. 28°
velké suchy.

11. 10

Vzlétli do vesmíru posádky kosmonautů na oběžnou
tránu Země.

12. 10

Vzlétli další 3 kosmonauti SSSR do vesmíru.

13. 10

Třetí kosmická loď Sojuz doprovoda další 2 kos-
monauty na oběžnou dráhu Země.

25. 10

Zemrel Jan Štěpán Bohuslav Brátek z Kozákovova
ve věku 67 let. Hootinský, zaměstnec, několik
let předseda M.N.V. Pohřeb na hřbitově u Táboru.

20. 10

Všechny tři poselské vesmírné lodě s kosmonauty
po úspěšném letu přistály na určeném místě

15. 11.

Američtí kosmonauti vzliši a Kennedyho misi
na cestu k měsíci na Apolu 12. a přistáli na
měsíci do prachu. Po procházce a několika masech
klouzal na měsíci rytíkem po 3 hod. 16 min. se vrátil
měsíční rovinky (horniny a prach) odstartorah.
Zpět na Zem. Vysílala televize.

18. 11

26. 11

Kapradl pořík při velké fajárci. Praha hlásí
halamu a doprovod. Kapradlo 35 cm počtu.

Tento měsíc se u nás udála nebyvalá příhoda
u Hajků na Pustimě. Vyhrali na los ČS stat.
loterie Kčs 100.000,-. Tuto radostnou událost
zjistili v poslední den v 6 hod. navečer, kdy
končila chůta k přihlášení výhry. Nasbíral
u nich velkýphon. Po informaci u státní sporu-
selny a Turnově jeli do Pecky. Odškodnili

10/69

byly zavřeny, toxž se obrátili na náhodného
místo výběru ver. bezpečnosti, který s mimi
sepsal protokola druhý den dostal ho
proplacen.

Výnosy zemědělských plodin u ČZD

z 1 ha v r. 1969.

Brambory	201 q
žito	31.38 "
pšenice ozimá	26.54 "
pšenice jarní	20.68 "
oves	28.19 "
řepka	15.84 "
řepa	170. - "
máta	9. 31 "
jeselové sem.	14. - "
ječmen ozim.	20. 34 "
ječmen jarní	34. 35 "
paureč zářní	27.07 "
paureč žlouječ	30. 93 "

1969

21

Hospodaření MNY Radostná poa Koz.

v roce 1969.

Prijmy	Rozpočet	Skutečnost	%
Dan z pozemků	3.000,-	596,-	19.9
" z důchodů	-	46.514,-	-
" danomí	11.000,-	11.231,-	102,1
Správní poplatky	1.000,-	1.215,-	121,5
Vájemné škol	6.000,-	5.346,-	89,1
Telefon. tarify MNY	2.000,-	1.137,44	56,9
Dobace rozpr. ONV	140.000,-	140.000,-	100,-
Poplatky ze psů atd	-	1.160,-	-
Ostat. přijmy - m. pol		150,-	
cizí platby	163.000	207 349,40	127,2
Fond rezerv		190,-	
		38 381,52	

Výdaje	Rozpočet	Skutečnost	%
Vod. hospod.	65.000,-	1776,-	2,7
Shavelmistroi	16.000,-	16.000,-	100,-
Kommunikace	14.600,-	45.069,25	313,-
udržba v. arišlem	5.000		
Opata poz Xbroy.	4.000,-	3.855,70	77,1
Aptidka dleku	19.500,-	19.475,-	99,9
	8.500,-	9.369,05	110,2
	1.500,-	1.444,25	96,2
Kultura a pam.	1.000,-	106,50	10,6
Soc. zabezpečení	5.500,-	5.500,-	100,-
MNY	22.600,-	24 262,-	107,4
Výdaje celkem	163.000,-	131.082,45	80,4

1969

Vzpomínka na Josefa Drahoňarského
rodáka z Volarec.

Každil se v roce 1877 ve Volareci čp. jako syn chudého chalupníka. Od illeho dětství latré strávil na kopci a stromě rodného Podkozíkovského, miloval svůj domov a svůj rodny kraj. Pro při kreslívské nadání odesel ve 13 letech sludentem na kamenářskou hlenotnickou školu v Turnově. V 18 letech byl pak zaměstnán jako dělník u jedné košamorycké firmy ve Vídni. Po dobu krátce se vrátil a obhacen skudenostmi, vstoupil na uměleckou průmyslovou školu v Praze, kde byl žákem prof. Sucharda a prof. Klaučka. Po řestilitém vysokoškolském studiu se stává sochařem a glyptikem. Odjel do Francie, kam ho milákalý především české sochařské památky a doby gotické. Po čase se zase vráti a v Praze si otevře umělecký atelier. Pracoval u služeb architektury pro vinhadskou firmu Liskarow a pro architekta Hilberta na chlumě a v Vídni. V roce 1908 působil již jako samostatný profesor na uměleckoprůmyslové škole v Praze.

Jeho umělecká činnost nesla se drojím směrem. Jedná se očinnost sochařská a jedná se rytecí. Jako sochař vykonal pro mnoho celau radu děl. Takhlež i pro cizímu. Z jeho rodny kraj má po něm několik příkrých sochařských prací. Město Turnov má pomník nadbylých a pomník Dr. Miroslava Štyrše. Druhá dve

díla vlastní město Rosensko pod Troštami:
je to poměr památky padlych v 1 svět. válce
nazvaný „Boudnítka“ který stojí poblíž kostela
na Týně, a známé pašování „Rozhorov“ na
Rosenském náměstí.

Professor Frakovičovský u nás vystudoval a při-
vedl na myšlenku učení kamenoryzech, t. j.
umění glypticke. Jako materiálu používal
drohokamů a polodrahokamů. Když Frakovič-
ský nezapomíнал ani v době své umělecké slávy
a světového uznání na svou rodinu věšku pod
Kozákorem ani na svůj miloradský podmajetaj,
z něhož myšel. Dlouho toužil myjdřit nejakou
vdečnost a hřebku, kterou cítil ke svému otcii
mateci a ke celému tomu krásnému kraji, od
tmavozeleného Kozákora až po pláštěnou Trostou
Tu působil na tu krásnou myšlenku, vydvořil
pašování „Rozhorov“. Rok před svou smrtí zmínil
toto dílo měšťanu Rosewsku J. Fr.

Pamatují ho jako malý chlapec, že chodil na vše-
rovat na volenec svou maminku a tetu
Slamborovu s chaloupce čp. 19. Bylo to po mnoho
let osoby o pravidlných. Pomáhal mamice a tetě
sekat obilí a stavit pavučky, spolu s manželkou
a synem užívali zdejší pohody.

Od roku 1925 trávil prof. Frakovičský své vol-
né časy s rodinou v rodinném domku na
„Závadilec“ u Hrubého Šáhy. Zemřel 20. července
1936 v Prose a je pochřben na vysokohorském
škrině. Jeho matka odpočívá na hřbitově
v Prášlaničkách.

1970

Lednove sneny

Jsou v našich zemích mísťa, kam za celou zimu nevnikne lidská noha, a když už, pak je to ta, která zanechává stopu vysokých lesáckých bot. Tam nalézáme pravý obraz zimní přírody. Nad krajinou svítí studené slunce či tāhou mračna plná sněhu a shližeji na bílé a mlčící návěje, na smutná pole, na pásy temných lesních porostů. Všechn halas ptactva, hukot hmyzu, směsice zvuků, kterými od jara do podzimu žila příroda, vše tu ztuhlo pod sněhovým příkrovem. Jedinými zvuky jsou občasné náryky meluzín či svist vichrů, které zalamcuji větve stromů, jako kdyby z nich chtěly setřást každý krystal sněhu. Ale přesto lesy i pole přitom rádění živlů zadumaně a zaslouženě odpočívají.

Nezasvěcenému by se zdálo, že je v přírodě úplně pusto a mrivo, zejména když se stále ještě pozdě rozednívá a brzo stmívá a den je někdy pošmourný a nevlidný. Ale ani sněhové metelice, ani mráz, kující z čerstvě napadaného sněhu nový krunýr, nejdusily tak docela život zvěře. Prozražuji to četné stopy na sněhu, pokud je vítr ovšem nezavéje, zejména zajíců a rysoké lesní, na nichž zkušený znalec bezpečně pozná, jak se zvěř snaží najít pod sněhem zbytky travin či jeteloviště, jak vyhledává svor životní naději u krmelců. A podobně si počině i drobnější zvířata. u nich jde

snad ještě víc o holý život nebo smrt a kde zpravidla jedinec uhnájí svůj život smrti druhého. Na krvavý lov vyčázejí lišky, kuny, rejskové, hrabosi a ostatní, na něž už čekají bystré oči a stejně netolitné spáry sov a jiných dravců. Mrazivým vzduchem prolétne drozd, žluna, bažant, lyska a jiní prokřehli operenci, hledající usilovně seschlé, ale sladké bobule na stromech a keřích. Oč je příroda v létě štědřejší, o to je v zimě skoupější. Taková jsou pravidla hry.

Podle starých hospodářských pranostik je takový obraz lednové krajiny docela v pořádku, protože naopak, když „v ledu roste tráva, neúroda se očekává“. I to je jedna ze zákonitostí přírody. Před sto osmdesáti lety, tedy roku 1790, zapsal ve svém „Kalendáři Hystoryckém“ Jan Rulik: „Měsíc Leden... Ad 27ho téhož měsíce byly časové teplý a poholní, tak že mnozý až potud sobě nezatopili. Sněhu téměř žádného nebylo; a rok byl velmi suchý, a z toho sucha possel nedostatek obilí, a potom drahotá...“ I z tohoto dávného záznamu vyplývá, jak je v těchto měsících třeba i jen mírná zima prospěšná našim polím, celé v rodě. Ale právě v těchto měsících je už třeba myslet na jaro. Stati Čechové pro to měli jedno obrazné a překně příslouží: „Hotov u ledu sáně a vůz v zimě...“ (v)

1. 1.

Teplota kolem - 10°

11. 1

Oblera.

16. 1

Oblera dešť.

20. 1

Tělesismí pracovnice z Prahy, v minulém roce natáčeli záběry s řeckou obcí Tato budech a mařkami merende, můrod mařkar at.d.

Dnes byl tento tělesismí film promítán.

Ilustrativní akce byl soubor muzikantů podle něhož byl také film nazvan.

„Muzikanti.“

1970

28. 1.

Změna ve Federální rádě ČSSR.

Resignaci na funkce ve vládě podalo
12 ministrů, mezi nimi také předseda vlády
Oldřich Černík.

Rozhodnutím tehdy jmenoval prezident
republiky Ludvík Svoboda nové členy vlády:

Fr. Lubomír Štrangal	předs. vlády
Joséf Kocák	místopř. "
Ingr. R. Rastka	min. mřha
Ingr. A. Bartošek	" zahr. obchodu
Ingr. O. Černík	" tech.
Ingr. J. Zahradník	" průmyslu
Fr. B. Včelař	" zeměděl.
Ingr. L. Martinka	mimist.

Vorým předsedou vlády České sov. republ.
byl jmenován: Josif Kocák

Celý měsíc leden byl poměrně sladký, sněhu
napadlo málo, mrazy v noci kolem -10
denní od 0° do -8°

31. 1.

TZD pořádalo slavnostní schůzky u
"Runcajze" v Liběchově u Žebráku.

8. 2.

Kamerál, pořádalo Radicářské združení
škol v V. Lestkově, v poštovní stří. jednotě.
Velká návštěva. Vystupovala kapela "Kankol".
Fujarice se sněhem. Oči vražednosti zdrží.

28. 2.

Šikle sněží. Barvy sněhu kolem domků a
sníh nemí kam uklít. Teploty kolem -8 až -5.

2. 3.

Krasné počasí, slunečno.

3. 3.

Velká Fujarice se sněhem. Skále sněží a dle

1970

3. 3.

a dle správ s Rozhase, je toto silnici u celé republiky. Na některých úsecích železnice nejezdí, silnice jsou někdy zavřaty a ani nejtěžší silniční stroje na okolí sněhu nemohou kalamu zvládnout, nebo nemají místo, kam by ohromné haldy sněhu odstoupily.

12. 3

Velikonoce napadlo 10 cm nového sněhu
Pěkné počasí teplota +10°

1. 4.

Do rána napadlo zase hodně sněhu a s menším přeskokem sněžila až do konce dubna.

3. 4.

Tento měsíc bylo započato se starbou rybníka v Leskové.

Pátem čarodějnic na stráni.

1. 5.

Napadl sníh ale záhy zmizel.

V naší obci se žádne promítají oslavy nekonaly.

9. 5.

Zemřel Josef Janus z čp. 25 Křížkovice ve věku 89 let. V první světové válce, aby se dostal z fronty, nechal si od komando prostřílet, z kuz komisárek rukou nedlouho.

27. 5

Padaly kraupy.

28. 5

Bourky a kraupy

31. 5

Zemřel říč. Jos. Ledecký ve věku 50 let.

Působil na škole v Leskové několik let, a při tom konal funkci předsedy M.N.V až v poslední době tajemníka M.N.V. v Radošíně. Jeho čestná a upřímná poraha dovedla smutně různé povahy zdejších občanů, zejména v době socializace vesnice. Všichni na něho rádi

1970

zpravidla výjimečně. Po zádušní mši se pohřbíval
a poslancem na návsi u leskore, odtamtud
do krematoria v Semilech.

2. 6

Zemřela paní Marie Damášková Lesková v 36
První jahody pro trh.

6. 6

Zemřel František Hýsek (Sedláček)
Lesková žp. 28 ve věku 67 let. Družškyně.

11. 6

Do konce měsíce pěkné počasí. Tepl. až 30°
Dokončení sbírání jahod. Děti a rohlaření.

18. 6

Zemřela paní Františka Vajmanová z Leskora
žp. 37 ve věku 80 let. Pohřeb žehn.

18. 7

Zemřela paní Žirková z Leskora žp. 45.
ve věku 82 let. Pohřeb na hřbitov.

srpen.

Ku konci měsíce pěkné počasí.
Počátkem měsíce první počasí proměnlivé
teploty + 30° a teplota 17°.

7. 8

Ýzd zacíalo se sbírání řepky. Počasí je
nestálé a sbírání vícenásobné.

Žila se museji sekat rádkařákem, nebo
jsou polehlá a porostla různou plavobly.

Jostatní obilí je polehlá a plavobly je u všem.
Vejnice se rozmožila rikomina.

30. 8

Ýzd probíhaly přes všechny těžkosti uspořádání
zásluhau kombajnu z SPS a záření se dohnalo.

září

28 Ýzd zacíalo s dobyváním Brambor. Šízeň
byla zdrožena několika deště. Druhý týden
v měsíci se počasí flipšilo.

říjen

Ýzd počalo sbízet cukrovku.

14. x

Předsudkovní rozlučka u Prokůpreků v Leskore
Svatka 24. x. Zemřel František Prokůprek a
nevěsta ze Slovenska. „Kouchol“

1970

22. x

Rozlučka předsratchemí u Bohostinské
Jednaly s Leskou, před svatbou
Zdeňka Svobody z Volavce a slečnou
Kneboldovou z Vesce. Vyhával "Kaukol"
Přáníem u Volavci

7. xi

72D dokončilo sklízení Brambor

24. xi

" " " autokroshy
Léj měsíc listopad převážně deštný a
chladno. Mlhavé teploty kolem 6°.

30. xi

Sčítání lidu v ČSR
72D sedmihorky začaly rozvárat "Hluboký
Ovoz" směrem od Blatce.

1. xii

Zájezd členů 72D Radošovice na dívadlní
představení "Sodskalák" do Prahy.

10. xii

MNV dostal příděl uhlí na rozdělení pro
některé polohovní občány. 300q

Předsratchemí rozlučka u Házku na Pustimě
Vyhával "Kaukol".

21. xii

Kapradl smrk asi 10 cm tloušťky zůstal až do
28. xii. Vánoce byly někdy teploty kole - 10°.

29. xii

Předsratchemí rozlučka u Malých na Pustimě.

31. xii

Prácta, ženil se Jiří Matý se sleč. Čepelíkovou
z Bělé u Turnova. Při rozlučce i svatbě vyhával
Kaukol.

1970

Tento rok byla provedena regulace potoka
Václavský od rybníka z Leskova pod strou,

pod Volavcem. Všechny stromy, olše, vrby at.d.
byly zryhaceny. Stará klinkatá trasa potoka
vyprostěna a dno protáheno betonovými panely

1971
leden
únor

březen
21
 duben
srpen 23.8
 2.9.
 4.9
 13.10
 7.10

29

Do poloviny ledna malí množství sněhu
Od poloviny ledna deštivo teplo - 8° dení 0°
Do 26 překní jarní počasí, bez sněhu, teploty
dení až +12° noční kolem 0°. Roztaženy sněženky
Od 26 ochlazem, severozápadní větr se sněhem
ujiřice, dělají se závaje. Teploty noční -14°
dení -2°.
Pohraniční mraz, v noci až -18° ve dne -4-8°
Krušné jarní počasí, až +20°
Počasí momentálně poměrně leplo.
JZD pořádalo dožinky.
Předsedební rozlučka "Jan Č. Brožkovič" z
Volorce č. 23, re škole. Výkonval „Haukol“
Irácka Jar. Brožkovič s Jiřím Grohem z Rovenska.
JZD dokončilo stahování brambor

Rozvaj:

Ve čtvrtek dne 4. listopadu 1971
v dopoledních hodinách zemřel
po krátké nemoci ve stáří 58 let,
dlouholetý poslanec Okresního
národního výboru v Semilech, člen
Komunistické strany Československa

soudruh JOSEF NAJMÁN, člen
Jednotného zemědělského družstva
v Tatobitech, který měl kandidovat i v příštím období za volební
obvod 39 Tatobity-Radostná p. K.
Josef Najman věnoval všechna
poválečná léta výstavbě nového
společenského rádu v naší vlasti.
V kraji pod Kozákem jej znají
— propagátora a praktického
uskutečňovatele myšlenek sociálně
přestavby vesnice. Proto

od založení jednotného zemědělského družstva v Radostně, kdy se stává jeho předsedou, až do své smrti, kdy pracoval jako pomocný zootechnik v JZD Tatobity, je jeho život spojen s existencí, upeyňováním i snahou vyrábět v JZD stále více a více. Pro své pokrokové myšlení se stal právě poslancem ONV v Semilech.

Po soudruhu Josefu Najmanovi zůstane trvala připomínka v prosperujících jednotných zemědělských družstvích i v bohatém a plodném životě celého kraje, který pomáhal svou prací zažítit.

Cest jeho památce.

4.11. O rovenském pivovarnictví

"Kde se pivo vaří, tam se dobré daří..." Tak si někteří lidé prozpívají, jsouce rozjáreni zlatým mokejem krále Gambrina. Dobре bylo v Rovensku pod Kamenicí v 16. století, kdy zde kvetlo železářství a s ním i pivovar. Dnes už o tom téměř nikdo neví. I pro mnohého domorodce je novinou, když slyší, že ruda byla získávána hlavně na Kamenici a na Holubnku. Pece na tavení byly v místech někdejší Jankovy pily, kde v minulých dobách stával horní mlýn. Protože na Kamenici byla samá šachta, vrch dostává nové jméno Sachty a Rovensko se přestává psát s

přídomkem pod Kamenicí. Po nejvíce se v Rovensku vyráběly kovové hroty k šípům. Když vznikala příjmení, dalo rovenské železářství některým občanům jména, která se dodnes vyskytují. Ti, kteří byli od práce umouňeni, byli Mazánky nebo Bubáky, jiní Bušky, Kováři, Diblický, Šípy apod. Je známé, že tam, kde se tavi železo, je nutné při práci hodně pit. Stejně tomu bylo i v Rovensku. Mimo pivovar mělo město i vinopalnu. Je zajímavé, že mnohý spor „rovenská spravedlnost“ rozsoudila tak, aby si rozdělení podali navzájem „truňk piva“ a tak se v dobrém rozešli. O množství vyrobeného piva a pálenky je málo zpráv, a to ještě

tě z doby pozdější, kdy už železářství upadal. Například v r. 1611 bylo navařeno 38 várk piva po 4 větrlicích či lákách. Tehdy platilo město z jedné várky 24 českých grošů, z jednoho větrle 6 gr. Z toho přišlo na vydržování císařského dvora 4 gr. a hruboskalské vrchnosti 2 gr. „Priznávající list“ z 30. 1. 1640 říká, že „v městě Rovensku na dvou kotlích od 1. do 30. dne měsice Novembra 25 pínet (míra) napáleno bylo“. Kdy a jakým způsobem zanikla vinopalna i pivovar není zatím zjištěno. Pravděpodobně skalská vrchnost zakázala, protože Rovensko bylo panskému pivovaru vážným konkurentem. (mh)

Rozvaj:

CO UKÁZALO SČÍTÁNÍ

Výsledky sčítání obyvatel, domů a bytů z 1. prosince 1970 budou vyčerpávajícím způsobem rozpracovány až v roce 1973. Přesto jsou už nyní k dispozici předběžné údaje, které poslouží jako základ pro práci plánovacích a řídících orgánů na příštích deset let. Přinášíme z nich stručný výtah.

KOLIK NÁS JE

Celkově je v ČSSR 14 362 000 obyvatel. Od roku 1961 přibylo 616 000 lidí, přičemž přírůstek na Slovensku je relativně 3,5× vyšší. Hustota obyvatelstva vzrostla za deset let ze 121 na 124 osob na 1 km².

Přírůstek obyvatelstva Ostravy a Severomoravského kraje činil v letech 1961–70 téměř 70 % přírůstku celé ČSR.

UBÝVÁ MALÝCH OBCÍ

Ubývalo hlavně nejmenších obcí do 200 obyvatel a přibývalo obci a měst nad 500 obyvatel. Ke dni sčítání bylo v ČSR 7509 obcí, z nichž 6891 mělo méně než 2000 obyvatel. V obcích do 2000 obyvatel bydlí dnes 35,3 % občanů, ve městech nad 10 000 již 44 % obyvatel.

Pořadí prvních čtyř velkoměst ČSR se nezměnilo: Praha 1 078 096 obyvatel, Brno 335 918, Ostrava 278 737, Plzeň 148 032, na páté místo se dostal Havířov s 81 317 (přírůstek 30,7 tis.), pak je Olomouc, České Budějovice, Karviná, Liberec a další.

VICE ŽEN NEŽ MUŽŮ

Rychleji přibývá žen než mužů. Na 1000 mužů připadá dnes 1065 žen. V ČSR bylo sečteno 1 805 000 obyvatel starších 60 let.

V ČSR je právě 4 968 000 ekonomicky aktivních osob, tj. 50,6 % obyvatelstva. V obci svého bydliště pracuje v ČSR téměř 60 % ekonomicky činných, přes hranice okresu vyjízdí za zaměstnáním 12 % osob.

NÁRODNOSTNÍ SLOŽENÍ

V České socialistické republice se projevuje ubytok obyvatelstva německé národnosti a roste počet obyvatel slovenské národnosti, které je roz mistěno ve většině okresů ČSR. Počet obyvatelstva polské národnosti, jež je soustředěno hlavně v okresech Frydek-Místek a Karviná, se mezi oběma sčítáními téměř nezměnil. V ČSR je například 309 tis. obyvatel národnosti slovenské, 80 tis. německé, 65 tis. polské, 19 tis. maďarské, 17 tis. ukrajinské a ruské, 33 tis. ostatní a nezjištěné.

PŘIBÝVÁ JEDNOČLENNÝCH DOMÁCOSTÍ

Podle předběžných výsledků bylo v ČSR zjištěno celkem 3 345 000 hospodařících domácností – tj. souborů osob bydlících v jednom bytě a společně hospodařících. O 42 % za 10 let – tedy o 310 000 – se zvýšil počet jednočlenných domácností, ubylo domácností s pěti a více členy.

DOMY A JEJICH STÁŘI

Celkem bylo při sčítání zjištěno v ČSR 1 766 000 domů, z nich 92,8 % obydlených trvale a 2,6 % obydlených obcas. Za posledních deset let bylo postaveno 150 tisíc domů většinou s více byty a dobře vybavených. Zanikají především staré jed-

nobytné zemědělské usedlosti. Přes 80 % obcas obydlených domů slouží rekreačním účelům. Přes 85 % trvale obydlených domů představují rodinné domky – 1 097 000 a zemědělské usedlosti – 299 000.

NEJVÍCE DVOUPOKOJOVÝCH BYTŮ

V ČSR bylo sečteno celkem 3 220 000 bytů a vedle nich dalších 133 000 obytných místnosti – svobodáren atd. Z předběžných výsledků nelze zatím provést spolehlivý odhad nedostatku bytů, protože chybí podklady o chtěném nebo nutném spolubydlení. Předpokládá se proto, že z celkového rozsahu nedostatku bytů v roce 1961 ve výši 180 až 215 tisíc bytů se snížil tento počet v ČSR na 130 až 150 tisíc bytů.

Celkově bydlí v bytech postavených po válce téměř 40 % obyvatelstva ČSR, v několika okresech dokonce více než dve třetiny. Jestliže v roce 1961 převažovaly v bytovém fondu ČSR jednopokojové byty, v současné době je nejvíce dvoupokojových bytů – 38,5 %, a třípokojových a větších je 30,2 %. Bydlíci domácnosti mají dnes k dispozici větší obytnou plochu než před deseti lety. Průměrná plocha obytných místností na 1 osobu činí 12,3 m², průměrný počet bydlících osob na byt je 3,18 a na obytnou místnost 1,5.

Nejvyšší bytovou výstavbu měl v posledních deseti letech Severomoravský kraj, a to v průměru 71 bytů na 1000 obyvatel, a nejnižší Středočeský kraj, 41 bytů na 1000 obyvatel.

VYBAVENÍ DOMÁCOSTÍ

Elektřinu mají dnes téměř všechny byty (kromě domů na samotách), plyn ze sítě má téměř každý třetí byt, vodovod přes 80 % bytů, plípojku na kanalizaci téměř 60 %, skoro každý třetí byt má ústřední nebo etážové topení, více než každý šestý byt má teplovodu.

Posledních deset let znamenalo kvalitativní zvrat ve vybavení bytů, čímž se naše republika přiblížila standardu vybavenosti bytů vyspělých zemí. Na Slovensku došlo k relativně většímu zlepšení vybavenosti bytového fondu, tak se značně snížily dřívější velké rozdíly.

Vybavenost bytových domácností pračkami, ledničkami a dalšími předměty dlouhodobé spotřeby značně vzrostla. Situaci ukazuje graf. Každá sedmnáctá domácnost v ČSR má rodinný domek sloužící rekreaci nebo rekreační chatu, respektive zahrádku, téměř každá pátá osobní auto nebo motocykl (často obojí). Na Slovensku je rekreační chat zatím podstatně méně. Osobní auto nebo motocykl má na Slovensku zhruba každá devátá domácnost.

★

Co tedy ukázalo sčítání? Nejdůležitějším zjištěním byl podstatně nižší počet obyvatel v ČSR než se předpokládalo, který znamenal zpomalení růstu populace na necelých 25 tisíc ročně. Přesto pokračoval proces koncentrace obyvatelstva do středních a větších měst. Pomalý růst obyvatelstva se projevil v ubytce dětí do patnácti let. Naproti tomu podíl osob starších než 60 let činí již téměř pětinu. Sčítání potvrdilo další vzestup ekonomické aktivity, především žen, a také snížení dojídky do zaměstnání na větší vzdálosti.

Rychlé stárnutí obyvatelstva klade zvýšené nároky na sociální péči společnosti i na objem vyplácených důchodů. Snižení počtu obyvatel ve srovnání s bilancí se projevilo právě v nižším počtu ekonomicky aktivních osob – jde prakticky o muže. Změny složení hospodařících domácností zvýší tlak na služby.

Přes značné ubytky starých domů pokračuje proces omlazování domovního fondu v ČSR velmi pomalu, relativně několikrát pomaleji než na Slovensku. Vede to mj. k závěru, že bude nutné dále zvýšit kapacitu organizací zaměřených na údržbu a rekonstrukci domovního fondu. Nedostatečná údržba může vést k nadměrnému odpadu domů, a to i v místech, kde dosud trvá nedostatek bytů ztežující stabilizaci osidlení.

Předběžné výsledky sčítání bytů potvrzují, že odstranění nedostatku bytů bude v ČSR trvat déle než se předpokládalo. Pravděpodobně bude tento nedostatek odstraněn do roku 1980 jen v některých okresech. Došlo však k pronikavému zvýšení úrovně bydlení, snížilo se zájdení bytů. ČSSR se přiblížila mezinárodnímu standardu vybavenosti bytů a také československé domácnosti patří k nejlepším vybavením.

1971

Zemědělské noviny

Vele' obci, t.j. v leskove, "Kozíkovce", "Dukline",
ne Vlčovci a Křížkovcích a na Zelenkovicích, bylo
vybudovaná reprezentační a sítě výběrové. Ta byla přímo
osvědčení výběrové a leskova ne Vlčovce.

Daleko byla pravděpodobně mnoha cest nejvíce akcí,
jakou významnou poloměr cest, zastavení počítání
mohou v leskovicích a t.d.

12. XI

Zemřel Václavec Josef a Vozíkova č. 6.

— 19. XI

Soběšet se v soběšet. Byly magnificem brnu na
Vozíkovi, který do všech akcí ne všemý a
opomý všeck akčních výběrů.

A říkalo roce byla dobrá výběr mnoha jahod.

6. října se konala a probudil výběr "Jednatky"
a leskovic žabka za výčtu kapry "Haukol".

Prvni mlátičky

Poprvé dospěl k návrhu pravé mlátičky cylindrové – bubnové – Skot Andrew Meickle z Tynninghamu; sestrojili ji pak jeho syn a konstruktér Stein v roce 1786. Byla to ruční mlátička lišťová – mlátková, s dřevěným bubnem se 4 ostrohrannými lištami, pohybující se v mlátičkém koší, opatřeném rovněž lištami. Tento skotský typ mlátiček sloužil jako prototyp konstrukterům v mnoha zemích. Práorská hospodářská společnost upozorňovala na vynález mlátičky prof. Steckera ze Lvova (1823), na mlátičku Olivenu ze Stockholmu (1826).

Druhý typ mlátiček zubových pochází od Samuela Turnera z Ameriky z roku 1831. V Evropě ji rozšířovali Atkinson z Yorkshiru a Moffit jako mlátičku americkou – zvanou také Moffitovou.

Do našich zemí pronikaly mlátičky cylindrové ve čtyřicátých letech. Doporučována byla od roku 1840 mlátková mlátička amerického Čecha Seidla, s níž se konaly zkoušky na velkostatku třebíčském a v roce 1848 v Děčíně. Známy byly dále mlátičky firmy Burg ve Vidni (od roku 1840), mlátička Frenzlova a Leitenbergova (1844) aj.

Ruční mlátičky využávaly při mlácení 8 osob, 4 muži točili bubnem, jeden vkládal obili do stroje, 3 ženy pomáhaly při rozvazování snopů, vytřásání slámy a jejím odklizení. Denně se vymátilo asi 400 kg zrnu. Mlátičky neměly kuličková ložiska, bylo třeba po vymálení 4–5 mandelů ložiska rozebrat a namazat, jinak se zadřela.

Zejména od let šedesátých začal velkostatek nahrazovat ruční a žentourové mlátičky většinou mlátkovými mlátičkami parními, velkých typů, dodávaných anglickými firmami Clayton a Shuttleworth, Ransomes, Sims a Head, Garrett aj. To podnililo i pražskou firmu Borrosch a Eichmann k výrobě parních mlátiček, bez zvláštních úspěchů. Rolnicí žádali menší mlátičky a domácí výroba se tomu plně přizpůsobila. Vyhovovaly jím žentourové mlátičky, které dodávala také strojírna v Mannheimu.

Zdokonalené konstrukce strojů a kuličková ložiska snížily spotřebu pohonné sily a umožnily výrobu větších žentourových mlátiček s delším bubnem a připojení vytřásadel. Na mezinárodní výstavě ve Vidni v roce 1873 stavovaly velké parní mlátičky firmy anglické, také vídeňské (Siegl) a Carow v Praze. V 80. letech počaly vyrábět čistici parní mlátičky zubové i lišťové rakouská firma Hofherr a Schrantz a pražský závod Umrath a spol. Koncem 19. století nabývala převahy domácí výroba parních mlátiček (E. Kokora, F. Wichterle na Moravě, K. Drässler v Novém Jičíně aj.) a stále trvala ještě výroba žentourových mlátiček různých velikostí.

Druzstevníci nezůstali pozadu

Pracující v našem okrese vše současné době užívají na počítači jejichž plnění vyjadřují nejprve všechny souhlas se současnou politikou strany a vlády, právě tak jako s plnou podporou všech kandidátů.

V pondělí 25. 10. 1971 vyhlásili také svůj čestný závazek na podporu voleb do národních výborů členové JZD Radostná pod Kozákem.

V tomto jednotném prohlášení si stanovili splnit roční úkol v dodávce mléka ve výši 230 000 litrů již k 10. listopadu a do konce roku vyprodukovať ještě dalších 10 000 litrů navíc. Jako druhý bod závazku chtějí přesně v den voleb splnit celoroční úkol v dodávce hovězího masa a do konce roku dále překročit plán o dalších 25 q.

Dodávku vepřového masa se v letošním roce zavázali rozšířit na počest 50. výročí KSČ skoro o jednu osminu celkového plánu a i přes potíže v nákupu nových selat se rozdělili tento závazek do konce letošního roku splnit.

Pod kolektivní závazek přijatý na pondělní schůzi se podepsali za všechny členy družstva vedoucí pracovníci v čele s předsedou družstva Františkem Islem. (Ot)

Rozvoj.

KOLIK MAJÍ V RUZNYCH STÁTECH MINISTRU

Zajímalo by mě, kolik ministerstev má Velká Británie, USA, Francie, Itálie, SSSR, NSR, NDR a někdo zjistit?

Jan MACHÁČ
Sítodolaky u Prahy

Pracovníci ministerstva zahraničních věcí nám poskytli tyto informace: Údaje o početním složení vlád jednotlivých zemí se obvykle podstatně liší podle toho, co je považováno za součást vlády. Nejspornejší je otázka celostátních institucí povahy státních a jiných výborů, které např. v USA nejsou pojaty do struktury vlády, v jiných případech částečně (NSR, Británie), a v socialistických zemích snad v úplnosti. Tím jsou velmi ovlivněna výsledná čísla. Údaje se rozcházejí též podle pramenů, ve kterých jsou uváděny. Proto je nutno výsledky považovat pouze za blízké skutečnému stavu.

USA: Nixonova vláda z 20. 1. 1969 se skládá z prezidenta jako předsedy kabinetu, 12 ministrů, 1 podsekretáře (v ministerstvu zahraničí) a 3 státních tajemníků (pozemní armády, námořnictva a letectva). Každý z ministru má náměstka, údajně člena vlády.

Francie: Kabinet Couvè de Murville (mezitím nahrazen něhou vladou) má předsedu, čtyři státní ministry, 14 ministrů a 9 státních tajemníků.

Velká Británie: druhá Wilsonova vláda se skládá z předsedy, 22 ministrů a dalších 5 nezasedajících ve vládě, 21 státních tajemníků (+1 neobsazeného místa), 4 nejvyšších soudních úředníků (není jasno, jaký je jejich vztah k vládě, jejichž schůzky se mohou zúčastnit), 34 parlamentních sekretářů, připadně podsekretářů (v postavení náměstků ministrů, ale s nevyhraněnými právy ve vládě).

Itálie: Rumorova vláda levého středu, která v minulých dnech odstoupila, byla složena z předsedy a 25 ministrů.

SSSR: Druhá Kosyginova vláda je složena z předsedy a 12 dalších členů předsednictva vlády, 33 celosazových ministrů a 15 předsedů vlád svařových republik, (kteří jsou z toho titulu členy rady ministrů), 22 svařově-republikových ministrů a 15 předsedů státních nebo vládních výborů.

NSR: Kiesingerova vláda se skládá z předsedy a 19 ministrů a dále 30 státních sekretářů (další dvě místa jsou neobsazena).

NDR: Stophův kabinet má předsedu, 14 náměstků, 38 ministrů nebo předsedů státních výborů a 57 prvých náměstků ministra nebo státních sekretářů.

ČSSR: Druhá Černíkova vláda je složena z předsedy, 4 náměstků, 8 ministrů a 8 státních tajemníků. Vláda ČSR má 17 členů a vláda SSR 16 členů.

Zem. normy

Diábolna.

Je to hřeben písčovcových skal, počínajících pod vrchem Žloukem a směrem k Prackovi, k jehož vrcholu je výlesáno 40 schodů.

Nahoře je výlesána světučka - vlastní Diábolna. Vede do ní úzký schod. Uvnitř do jedné slémy je výlesána jakási hlava a pod ní letopočet 1868. Proti schodu je malé člunecové okénko jinak je vidět k Troškám, Rosensku a Volavci. Brývali tu prý laupežmci nebo snad nějaká svatá na kterou upomínají i jiné katastrální názvy v okolí, jako například nad Čáslavský samota „Na Vartě“ a nad Zlátkou „Na Skážmici“

Vede jestkyně směrem ke Kozákovu výbítá skála podobná koradlině (z pola), která tu zajišťovala křížný výhled k Troškám.

Ze skály nahoře nad Diábolnou vidíme Hamštejn, hřbet Suchých skal, Sokol.

Od Kopanin Tumburk, Černau, Skudamici a Muchov, zcela v rozadi Jizerské hory.

O Diábolně kolují do dnes některé pověsti. Jedna z nich: v Diábolně bydleli laupežmci. Jedenau odnesli si z Volavce bohatou keruť a dírku jménem Stryemandova. Laupežmci z radosti nad lypem se opili a dírka uleklá. Rychlý Váňa z Volavce ji poradil aby se vrátila a cestu označila svým párem hrachem. Dírka tak učinila a k ránu občáne z Volavce, zpět a spět laupežmky přepadli, srazili a odvedli k hrdelnímu soudu do Turnova. Vrchmostěřském soudu na Hrubé Skále odsudali jen něco málo z uloupených věcí a železní doříč ktere mají být doposud na zámku.

1972

- Počasí v měsíci lednu proměnlivé. Mála sněhu. Teploty nocní kolem -10° denní $-5-7^{\circ}$.
26. I. Schůze pracovní ZZD Radostná.
- Zemřel Václav Petrák z Leskovce č. 6.
- Pohřeb 29. I. do Tatobitu.
4. II. Výročí schůze ZZD v Leskovci.
13. III. Zemřela Marie Tráhalová, soukr. Leskovc Č 5
Pohřeb do Tatobitu 16. III. 75 let.
17. III. Pohřeb Ludmily Binové 65 let.
25. IV. Zemřel Palička František, česář, bývalý skl. kom. dílohd.
v ležku 83 let. Kremace v Semilech.
5. IV. Zemřel Kliment František Leskovc Č 74. Dlouholetý
jednadečad. radny Preciosi v Tatobitech.
- Po církevních obřadech v Glasově život o Tumore
odvázen k s pochování do Semil. 80 let.
18. 6. Začátek slizné jahod. Pěkné počasí.
Jednotlivá cama jahod. 1 kg 9. Kčs. Slizký slabý.
20. 8. Zemřel Brožek Gustav Leskovc Č 73 neštorní 76 let
Kdykolikát let zastával funkci starosty obce.
1. X. Prázdninu magity ar - 3° . Sucho.
2. X. Zemřela Širková Božena Leskovc Č. 66 ne
sláv 72 let. Pohřeb do Tatobitu.
18. XII. Starostní ukončení práci v obci v akci "Z"
Oplocení kolem školky ve Vokovci, rejdík a vod
skapení vody do kanalizace a t.d.
- Pohřbění účastníků a zábara při hudebě "Kouchol"
Od 19. XII. Jarno, lidno, teploty ranní až -7°
v dne kolem 0. Sucho.
- Va Štědrý den pěkné počasí, slabý mráz bez sněhu.

Něco o kozákovských polodrahokamech.
Brusic druhokamí Kozákov a Václav
chádval na Kozákov obrát oliviny.
Vnápadně nosil perlita v ruce a lepítko
zkrýval v rukávě. Je mu doba poléboval
30 zlatých na švestkoran aly. Měl jenom
10 zlatých. Vysel si na Kozákov a řekl
mu pralo. Václav kámen rozobil jej a v něm
tolik olivinu, že měl postrojnost. Oliviny
obrasil, rylešil a prodal a švestkoran aly
byla.

Výklopy pohled o bokalové kozákovských
kamenů, máme v Turnově, v Městském
Muzeu, v kamenářské oříni.

Mimo polodrahokamy proslýuje Kozákov
i jiné nerostné ž bokalové: pištorec, růženec,
porfir a čedice.

Kozákov má nadmořskou výšku 743 m
a je horninám hachijm masivem mezi
Podkrkonoším a Českým rájem.

V roce 1928 byla na temeni Kozákova
vybudována Českosaská řípová Dřevorad
turistická chata. Byla to moderní stavba
z části zděná, z části roubená. Uvnitř proso-
torná restaurace s výhledem na
jih, západ i sever. Chata má elektrické
osvětlení, vodovod (trkač z Radošní studánky)
a telefon.

Toto jsou vynálezy z brožury „Kozákov“
ydanej Klubem čs. turistů v Kosovské Jr. 1940

Regulovaná vesnice

Vynikajícím průkopníkem zemědělského pokroku byl Slovák Samuel Tešedík (1742–1820). Tešedíkova činnost, kterou vysoko hodnotí také moderná zemědělská historie, byla mnohostručná. Experimentoval na vědeckém základě, výsledky pokusů aplikoval ve svém hospodaření, aby dal příklad celému okolí o výhodách nových zemědělských soustav. Propagoval pěstování jetele, stájového krmení, výrobu řepného cukru (již od roku 1796), byl prvním výzkumníkem v půdoznačení a zúrodnování slonců, zakládal ovocné sady. Napsal 135 knih a studií, z nichž jen 18 vyšlo tiskem.

V roce 1779 založil Tešedík v Szarvaší první zemědělskou školu v Uhersku, jednu z prvních v Evropě a řídil ji až do roku 1806. Podle Tešedíkova příkladu a s jeho pomocí byl založen výšší zemědělský ustanovenec Georigon v Keszhelyi roku 1797.

Z Tešedíkovy kritiky zemědělských feudálních poměrů vzniklo jeho pojetí regulované vesnice, jež by dala lepší podpory pro intenzivnější hospodaření a umožnila rozsáhlější sousedskou výpomoc, která je předchůdcem myšlenky družstevní. Vydal tiskem v roce 1784 knihu *Venkován v Uhersku* – co je a čím by mohl být, v níž vylíčil svůj plán nově uspořádané vesnice. Pořádal, jakou překážkou hospodaření je pozemková roztríštěnost a neuspokádání dědiny, husté zastavěné, nečisté, v nichž hospodařství mají malé dvory se stížným přístupem a s velmi vzdálenými pozemky. Pozoroval, jak se neplánovitě znovu osidluje oblasti, zničené tureckou okupací, jak v Banátě a v jiných oblastech vznikají velké dědiny s 500 až 1000 domy, kde rolnici pro velkou vzdálenost pozemků budují si na nich letní malá střediska. Tešedík počítal ve svém plánu regulované dědiny se 70 hospodařstvími v pravoúhlém půdorysu. Velikost hospodařského střediska – budov, dvora, zahrad měla být asi 40 arů, se záhumkem 25 arů i vyšším. Pozemky byly ve větší blízkosti. Každá usedlost má mít obytnou část, hospodařské budovy, prostory na stohování sena a slámy, záhumenek obdělníkového tvaru. Vesnice má mít 4 řady usedlostí, mezi nimiž prochází dvě cesty o šířce – v přepočtu na metrické míry – až 23 m, po nichž stranách vysázené stromovinu. Poloha vesnice má být volena na zdravém místě, vysoká nad úroveň zaplavovaných půd. Centrum dědiny tvoří správní budovy, také škola se zahradou pro pokusy žáků v zemědělství. Ve větších obcích bude i komitátní dům, dům venkovského lékaře-chirurga, a nemocnice, i obchody, hostinec, domky a dílny řemeslné, také domek zahradníka-ovocnáře.

První brambory v Čechách

Do Čech se dostaly brambory již počátkem 17. století, jak o tom svědčí zpráva historika Teplého, že Slavata z Jindřichova Hradce měl roku 1632 k obědu eterple. K šíření známosti o bramborách přispěli františkáni Hyberňáci, vypuzení z Irské (Hybernie), kteří si založili rok 1637 v Praze klášter se zahradou, v níž pěstovali a rozšiřovali tuto novou rostlinu. A tak v Čechách, podobně jako ve střední Evropě, prošla kultura brambor dvěma vývojovými etapami: pěstování v zahradách a od poloviny 18. století začal její přechod na pole.

Jsou o tom četné zprávy; tak např. V. Černý uvádí instrukci lichtenštejnskou z 1. poloviny 17. století, a instrukci brtnickou z roku 1667, v nichž se shodně píše: „Na sv. Marka melouny, řepy, citrony, zemský jablka a těm podobně vlašské rostlinky i zahradnické rostlinky vysaditi“ [tj. ve sklenících a zahradách].

Těšínský purkrabí Kaiser je pěstoval r. 1735 v zámecké zahradě a nazýval je „rostlina z Branibor“. Braniborsko bylo jednou z prvních krajin, kde pěstování brambor na polích zavedli přistěhovalci z Holandska v první polovině 18. století. Druhou oblastí s ranějším pěstováním brambor bylo Sasko. Leták Hospodářské společnosti pražské z roku 1805 se zmíňuje o tom, že v roce 1710 dovezl do Württemberska brambory valdenský kolonista Anton Seignoret, a v roce 1717 generalleutnant z Miltkova je rozšířil z Brabantska do Sas, odkud kolem roku 1740 „od formanů do Čech přivezeny byly, ale jen za svinskou stravu vyžádány a k té potřebě sázány byly, až je roku 1758 při začátku sedmileté vojny zdejší lidé, vzavše příklad od cizích, skrz zem českou táhnoucích národů, jisti počali a se potomně o monhonásobném užitku přesvědčili, který polnímu a domácímu hospodařství obzvláštěně při neaurodě chlebového obilí poskytuje; z kteréžto příčiny te nyní také lid za chlebové obilí drží a v velikém množství plenění.“

Teprve běda a hlad v sedmileté válce, zejména pak nedořada a hladomory let 1770–1772, byly mocným popudem k pěstování brambor na polích. Hladomory let 1770–1772 ve Františkách přiměly A. Parmentiera,

chemika, k široce založeným pokusům a propagaci pěstování brambor, na 30 ha polí u Paříže, jež byly velmi úspěšné. Napsal také spis o pěstování a využití brambor, jejichž pojní kulturu doporučoval také významní učenci Franklin, Lavoisier aj. Parmentier žádal při svých pokusech ochranu policie, která měla bramboriště hledat v době sklizně, jen ve dne a v noci ponechat lidem příležitost, aby si je dobývali a sázeli na svých polích. Historiky o blížení bramboriště, o zakazování vstupu na ně, se vypravují v mnoha zemích, jako o prostředku jejich šíření.

V Čechách vydala Hospodářská společnost roku 1771 leták o pěstování brambor, jetele, burgundské řepy, vodnice, o rok dříve podávaly vrchnosteneské úřady zprávy o stavu pěstování brambor v Čechách. Byly krajiny, kde pěstování brambor ještě nebylo všeobecně rozšířeno, ale v mnoha jiných oblastech, zejména severních Čech, bylo jejich pěstování již delší dobu známo. Tak např. na Pláničku. Litoměřicku hlásí zprávy, že se tam pěstují brambory víc než dvacet let, velkostatek Bochov uvedl, že je sází nejméně již 30 let, z Loketska a Krušnohoří docházela hlášení, že se tam pěstují brambory už velmi dlouhou řadu let. Mnoho zpráv o pěstování brambor nacházíme v archivech velkostatků; na Lovosicku zjistili, že se brambory dali i v těžších půdách, je ale nutno je 4krát okopávat, nasazeli na dvořích již v roce 1771 celkem 18 strychů brambor.

Koncem 18. století bylo v Čechách pěstování brambor již všeobecně rozšířeno.

Prof. František LOM, DrSc.

Chudinským poměrům věnuje Tešedík zvláštní pozornost a uvádí plány nápravy. Pro zlepšení chovu dobytka a jeho výživy navrhuje zvláštní krmivo hony v blízkosti usedlostí.

Tešedík povídá regulovanou dědinu za základ ekonomicky pronyšleného hospodaření; v ní je možno uskutečnit – jak zvláště zdůrazňuje – zajistění nutných obilních rezerv, každoročně obměňovaných, ve společné obecní sýpce, a lepší sousedskou výpomoc.

Prof. František LOM, DrSc.

1973

25. 9. Předsvalční rozlučka u Prokůpků +
+ Leskové. Venušta amínka Prokůpková
ženich Jar. Jíra z Šebesti.
26. 9. Zemřel Hejduš František Lesková 27.
Pohřeb do Táboru.
- říjen 11 Sněžení 0°
najedlo hoaně sněhu.
- " 23 Zemřel malý František Lesková ē 53. ne
stáří 87 let, zemědělec (holubář)
- Březen 15 Pohřeb do Táboru.
- Duben 19 Zemřel Krapil Jan z Volarec ē 33, stáří 93 let.
pohřeb do Táboru. („Slánský“)
- " 19. Zemřela Brožková Marie Lesková ē 76.,
zabilka kominorjimi dveřky, které při vymen-
ění komínu roztrhaly kominikové z ruky
a při Brožkové na hlavu. Zpopelněna v Semilech
- " 21 Zemřela Machačná Anna Lesková, 78 let.
Rozloučení + „Husově žbou“ + Turnově a
Zpopelněna v Semilech
- Květen 5. Zemřela Kaucká Anna Lesková 56. Stáří 80 let
pohřeb do Táboru.
- Září 19 Zemřel Drahoňavský František z Volarec ē 15
ne věku 59 let. Zpopelněna v Semilech.
- Lipen 20 Zemřela Vávrová Růžena z Volarec ē 9. 71. rok
Zpopelněna v Semilech.
- " Bylo započato brusného kosákovských kamennů
+ brusineček ZZL jako přidružná výroba.
- Prosinec 31 Silverskorská zábava v Leskové. Kankol"

Zapomínané počátky

Poukázali jsme již dříve na některé zapomenuté počátky v zemědělské technice a technologií, například výskyt větvenatých obilních již v 17. století, počátky silážování v 18. století aj. Dnes chceme upozornit na některé jiné zapomenuté počátky.

Triticale — v poslední době se objevily v tisku zprávy o pokusech se setím obilního křížence triticale. Jeho původ není novodobý; již v roce 1888 vyprávěl Rimpau ve Schlanstedtu bastarda kříženém saské krajové pšenice a schlandstedského žita. Byly s ním konány další pokusy, ale pro jeho silnou sterilitu a pozdní zrání nebyly úspěšné. Rimpau se domníval, že jeho kříženec Weizen — Roggen — Bastard (WRB) by mohl být vhodnou obilninou pro chudší žitné půdy, na nichž se pšenici již nedáří.

Se šlechtěním WRB se po dlouhá léta poté zabýval prof. E. Tschermack (jehož otec se narodil 1838 v Litovli na Moravě; z vídeňské VŠZ a vydal o tom spis Über die praktische Verwertbarkeit der Weizen-Roggenbastarde (Berlín 1930, P. Parey — O využitelnosti WRB). Uvedl, že rostliny křížence mají rychleji než žito, ouška jsou zřeteleň vyvinuté jako u pšenice, stébla a listy jsou jako u žita. Šedoželené, klasové úzké a ještě delší než u žita, podle čehož se kříženec snadno pozná. V důsledku své sterility — píše Tschermack — vykazuje WRB mohutný vegetační vývoj, vyskytovalo se i spontánní vytváření WRB v jednotlivých letech. Autor vybíral k pokusům velmi ranou, vymrzání vzdornou pšenici, aby získal při křížení s raným žitem a zpětnou bastardizaci WRB odolný proti vymrzání a se sklovitým zrnem. Setkal se s velmi obtížným problémem, jak získat v potomstvu úplně plodné formy intermediární. Po jeho 30leté práci šlechtitelé se autor ještě neodvážejí doporučet svého křížence jenom pinou náhražku žita.

Rozklad slámy — Jakmile se objevily v zemědělství řezačky a bylo možno slámu krátce řezat, začaly ojedinělé pokusy se záparou slamné řezačky s přesadou soli, otrub či krmné mouky. Zmiňuje se o tom například Ch. Schubart ve svých Hospodářsko-kamerálních spisech z roku 1786. V polovině 19. století konal pokusy se zchutňováním krmiv Boussingault. Plevy, řepu s především vodou a solí nechal v kádích po jistou dobu kvásit. Pokrok hospodářský přinesl roku 1864 zprávu o záparu slamné řezačky v kádích, jež se ponechává po 3 dny kvásit, aby se zvýšila stravitelnost.

Za 300letého systému hospodaření byly porosity obilních silně zapleveleny travami, sláma byla proto výživnější; intenzita výroby po roce 1850 vedla k čistším porostům, hnojeným silněji než dříve, výnosy stoupaly, sláma však byla tvrdší. Henneberg v letech 1860 zjistil, že sláma ozimu má 43 % stravitelných láttek; Lehmann von Göttingen shledal kolem roku 1900 ve slámě již jen 30 % stravitelných živin, podíl balastu ve slámě stoupal ze 40 % na více než 50 %. Současně kladl intenzívnejší šlechtění skot větší nároky na stravitelnost krmiv, než domácí krajová plemena. Aby zvýšili stravitelnost slámy, použil Lehmann analogie paprnské technologie — rozkládal slámu sodným louhem. Rezanu pařili v pařáku s 3–4% roztokem sodného louhu za tlaku 4 atmosféry po 10 hodin. Kellner zkoumal zvýšení stravitelnosti párené slámy a zjistil, že u bezduškatých láttek stoupala z 52 procent na 79 %. Beckmann a Fingerling zkoušeli později v roce 1919 — rozklad slámy ozimu 1,5% až 4,0% louhem sodným za chladu; podle Fingerlinga lze v praxi značně zvýšit výživnou hodnotu ozimé slámy, působí-li se na ni po 6 hodin osminásobným množstvím 1,5% roztoku louhu sodného a pak se louh ze slámy vypere.

Prof. František LOM, DrS

Nesnadné začátky

Při přestavbě našeho poválečného zemědělství měla živočišná výroba zaujmout vedoucí postavení. Dvouletým a prvním pětiletým plánem vytyčené úkoly ve výrobě mléka a masa vyžadovaly výrazné zvýšení výroby krmiv, jak ukazovaly indexy vzestupu pěstování polních pšenin proti průměru let 1934–1938 (= 100) v roce 1948 (119,5) a v roce 1953 (148,3).

Během let 1945–1955 se změnila struktura osevných ploch ve prospěch technických a krmných plodin, a to omezením ploch zrnin. Devítiprocentní ztráta celkové osevné plochy proti předválečné výměře byla z velké části nahrazena výššimi hektarovými výnosy.

Přes zvýšenou sklizeň zrnin, olejnín a cukrovky nebylo u většiny druhů dosaženo plánovaných sklizní, a to zejména u krmných plodin.

V průběhu let 1951–1955 se stále nedostávalo v plném rozsahu krmiv nejbohatších na živiny, což nepřesnivě ovlivňovalo rozvoj živočišné výroby. Došlo k disproporce, která se musela částečně hradit dovozem jedných krmiv i živočišných potravin.

I za této situace se zvyšovala intenzita chovu hospodářských zvířat, která u některých druhů podstatně překročila předválečnou drovení. (Prasata z průměru r. 1934–1938 3,14 milionu na 5,3 mil. v r. 1956.) Nepodařilo se to pouze u skotu a zejména pak u krav (2,39 milionu ku 2,08 mil.).

V roce 1952 se začalo zrychlovat tempo růstu JZD, takže na konci se sdružilo již téměř 300 tisíc hospodářství s výměrou 2,34 mil. ha. z. p. Období 1952–1954 se dostávalo v zimních měsících do třízvěhho stavu ve výživě především skotu pro nedostatek hlavně kvalitní píce a sena a nadměrného zkrmování slámy. K nejdůležitějším zimním akcím těchto let patřilo přezimování hospodář-

ských zvířat. V roce 1953 se v krajích a od roku 1955 již také ve všech okresech zrodila soutěž JZD III. a IV. typu v silážování zelené píce.

Nedostatek krmiv totiž způsobil, že roční plán stavu skotu byl v roce 1954 splněn u státních statků jen na 95,1 % [z toho krav 95 %] a u JZD III. a IV. typu pouze na 88,9 procenta [u krav jen na 81,1 procenta].

Naléhavý úkol zajištění plánovaného růstu stavu zvýšit a zvýšení jejich užitkovosti byl podeřen zákonem o státním plánu rozvoje hospodářství na rok 1954, na jehož základě vláda zvyšovala pomoc při materiálním vybavování zemědělství mechanizací a při investiční výstavbě krajinnu, stáji a druhoběžen. Současně se zvyšovala pozornost stavbám silážních jam a věží a mechanizaci základních stájových prací.

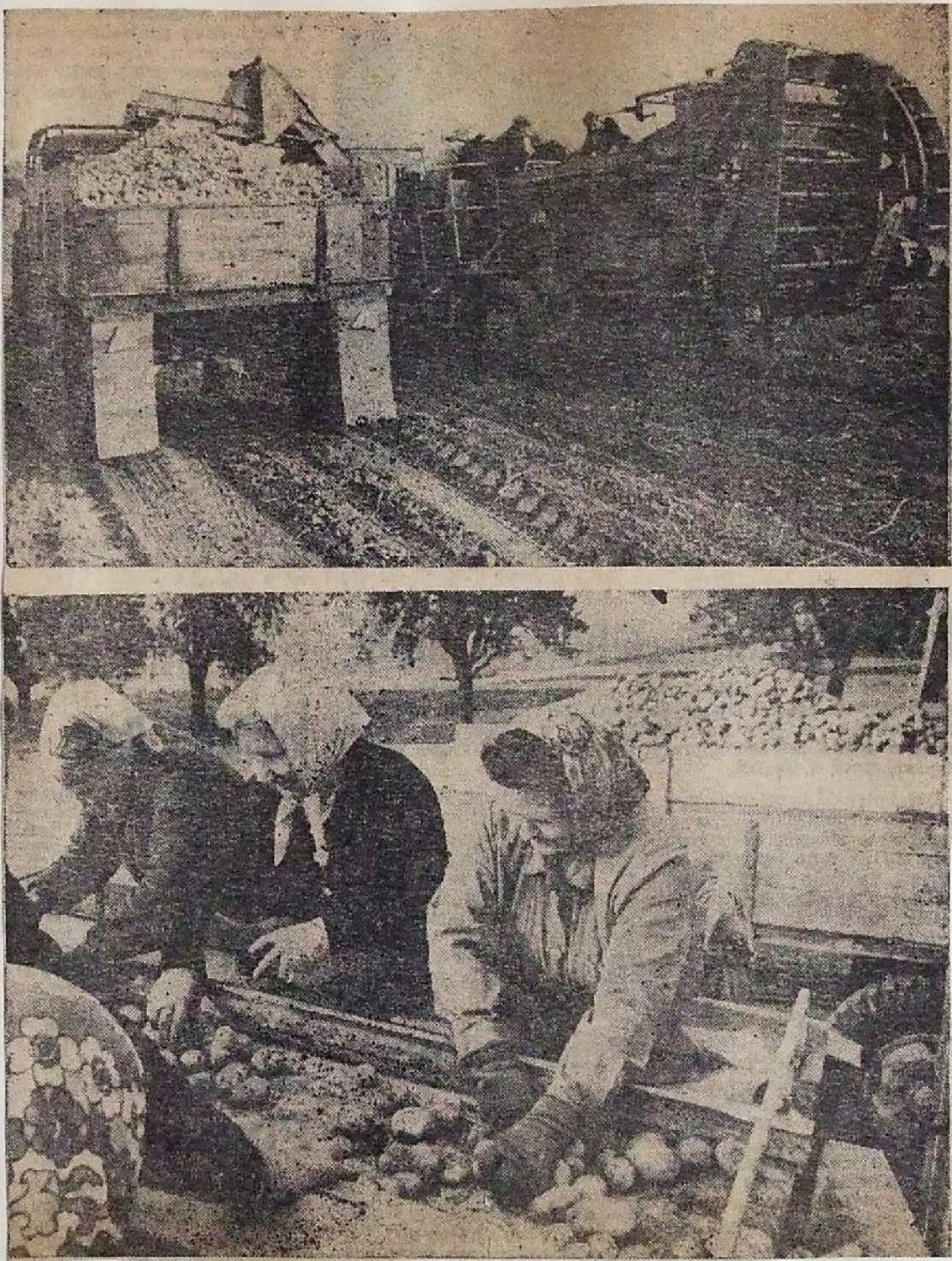
V diskusi o návrhu směrnice ÚV KSC pro sestavení druhého SLP v letech 1956–1960 se považovalo zajištění krmivové základny pro hospodářská zvířata za prvořadý úkol. U krmných zrnin se předpokládalo zvýšení výroby o 40 procent.

Snižením podílu jetelovin ve prospěch ostatní výše se na orné půdě výrazně zhoršovala produktivita plochy věnované statkovým krmivům, a to nejvíce významnější právě v nejprodiktivnějších oblastech. Bramborářská a horská oblast s významným podílem luk a pastvin byla navíc ještě poškozena nízkými hektarovými výnosy.

Ing. S. MYDLARČÍK, CSc.

1974.

- Leden 1 Pěkné počasí, sluncečno + 5°
 mlhavo až do 6.1. + 1° bez sněhu.
 Ženřel Frakal Leskov č. 6. Skála 73 let.
 pochází do Táboru.
 " 7 Sněžení s deštem. + 1°
 " 11 Sněžení, napadlo asi 5 cm. + 5°.
 " 12 Pěkné počasí, + 5°
 od 13 do 17. mlhy a dešť, silný severní vítr.
 Do konce ledna bez sněhu.
 únor 28 Předsvatební poslucha u Egerlu u "Kříže" Kunkol
 Celý únor bez sněhu, poměrně teplo.
Březen 2 Svatba u Egerlu, oběd na chatě na Kozákově
 " 14 " Kunkol
 " 16 Předsvatební poslucha u Pokíku u Leskové.
 Svatba ženicha a nevěsty
 v hotelu Cristal v Žel. Brodě. Kunkol
 Instalování nové rodorodné polubři od kapličky
 k domku č. 31. Jantek Václav Kovář připojil s
 rodinou byly dány do čísel. 7, 19, 27, 34, 4,
 5, 2, 43, 3, 21, 29, 31, a do dílny TZD.
 Staré posluchi plaučilo od r. 1909. l. j. Obročí.
Duben 20 Celý den dešť. + 7°
 " 22 Padal sníh celý den a noc. + 4°
 " 26 Začala sklizeně Brambor u TZD. Pouze kombajnem
 Půlka foto, na následující straně.
 " 27 Sněžení, pozdeji dešť až do konce měsíce.
Prosinec 19 Ustukláčená slavnost TZD Radoslav, Táborily
 a Veselá. Slavnost TZD pojmenována
 Zelené Haje se sídlem Táborily.
 Celý měsíc prosinec byl deštivý, mlhy teploty
 + 7 až 8°.

Zemědělské
noviny:

Rok od roku se z našich polí postupně vytrácí obrázek podzimu, kdy desítka a stovek lidí vybírají brambory. I když se ani letos bez velké pomoci brigádníků neobejdeme, přece jen si dle větší podíl sklizně připadá na kombajny. V JZD Radostná na Semilsku vyzkoušely tuto techniku i oni poprvé. Osvědčila se a letos už mají ženy značně usnadněnou práci. U sklizeče přece jen záda talik neboli. Úrodu brambor zde na pomezí hor mají letos velmi dobrou. Skupinat Stanislav Svoboda podle velikosti a množství brambor pod jednoletými trsy odhaduje výnos přes 200 centů. (Foto: B. Nouza)

Na snímku
družstvenice:
Janovská Anna
Opočenská Aloisie
Távrossi z Pustimy.

Smínek je z
pozemku pod
Vřeslavem."

1974.

41

V tomto roce bylo ukončeno vyučování ve škole ve Volavci. Důvod: nedostatek dětí školou povinných.

Pošlední učitelkou na škole byla

Jaký rozdíl v populaci. Příkladem, v roce 1902 bylo do školy přijato 168 dětí. V roce 1974 "přihlášeno z osad Volavce, Václavice a Křížkovice, poze 7 dětí.

V roce 1910 byla dvouřidní škola rozšířena na trojřidní.

V roce 1917 kdy již necháncí obecnou školu bylo nás ve tříře třídy 64 žáků.

Dnes chodi děti od 1 do 5 ročníku na Ruskou a starší dají se do školy autobusem z Lestkova do Turnova.

7. XI.

zemřel Josef Maránek z Lestkova č. 4.
pracoval v osadním i obecním rast.
a zasloužil se o vystavbu obecního
vodovodu, elektrifikaci a školy v Lestkovi
ve věku 87 let. Pohřben do rodin. hrobky
na Tatobitském hřbitově.

1975

HISTORICKÉ VÍTEZSTVÍ nad fašismem a japonským militarismem urychlilo běh dějin a přetváření světa. Vznikla světová socialistická soustava, u níž žije více než třetina lidstva.

Mezinárodní dělnické hnutí s avantgardou desítek komunistických a marxisticko-leninských stran svádí na široké frontě obrovské třídní zápasy proti moci monopolů a za nutné společenské změny.

Třetí nápor vedou národně osvobozenecke sily. Většina národů se zbavila koloniální zvěle – jejich boj dnes přerostl v boj proti vykořisťovatelským vztahům, mnohé již jdou cestou nekapitalistického rozvoje. Kapitalismus, který již Velkou třínovou socialistickou revoluci přestal být celý svět objímající soustavou, prodělával porážku fašismu a rozpadem koloniálních impérií další fázi krize.

Všeobecná krize kapitalismu vstoupila do třetí fáze, kdy dochází k rozpadu na jednotlivá centra soupeření, k vnitřně krizi hospodářské, valutové, morálky, ideologické a k dalším ztrátám pozic, například v Portugalsku, Řecku, Etiopii, v Kambodži a jižním Vietnamu a jinde. Krach kapitalismu pokračuje, zatímco socialismus se stal určující silou vývoje.

K zamýšlení

- Druhá světová válka trvala 2194 dnů. Operace na sovětsko-německé frontě probíhaly 1418 dnů, na severoafrické 1068 dnů, na italské 663 dnů, na západoevropské od vylodění Spojenců ve Francii 338 dnů.

- Války se zúčastnilo 64 států. Z toho na straně fašistické koalice 7, na straně Spojenců 57. Neutrálních států bylo šest.

- Počet obyvatel bojujících zemí činil více než 2 miliardy, tj. 80 procent obyvatelstva cele zeměkoule v době války.

- Do všech armád států zúčastněných na válečném konfliktu bylo mobilizováno více než 110 milionů lidí.

- Boje druhé světové války zahrnovaly území 40 států.

- Válečné akce probíhaly v terénu o rozloze více než 22 miliony kilometrů čtverečních.

- Na 150 milionů osob zůstalo bez přístřeší, vystaveno hladu a epidemii. Třetí milionů bytu bylo úplně zničeno.

- Podle rozpočtu válčících států bylo na přímé vojenské výdaje vynaloženo 1117 miliard dolarů – tedy asi 60 až 70 procent celého národního důchodu válčících států. Je to asi 5 až 6krát více než bylo vynaloženo na první světovou válku.

- Hmotné škody způsobené válčícím státům se odhadují na dalších 3000 miliard dolarů.

- Na sovětsko-německé frontě utrpělo fašistické Německo 85 procent všech svých ztrát na životech, 88 procent ztrát na raněných.

- Sovětsko-německá fronta měřila 3000 až 6200 km, zatímco ostatní fronty v té době byly dlouhé: severoafrická 350 km, italská maximálně 300 km, západoevropská až 800 km.

- Fašističtí agresori vypálili a zničili v SSSR 1710 měst a více než 70 000 osad a vesnic. Přes 25 milionů lidí přišlo o přistřeší. Zničeno bylo 31 850 průmyslových podniků, 65 000 km železničních tratí, 98 000 kolchozů, 1876 sovchozů, 82 000 škol, 427 muzeí, 42 000 knihoven atd. Celkové hmotné škody byly odhadnuty na 2569 miliard rublů.

1975.

Počasí v lednu poměrně lepší +6°
Často dešť.

únor 4.

5.

6.

14.

březen

15.

Svatelná rozlučka u Drahoňovských č. 15
Svátky Václava Drahoňovského, "Kaukol"
Ples a YZD v Šatobilech, poprvé po slavném
Výročí schůze YZD Radostná, poslední samo-
středa

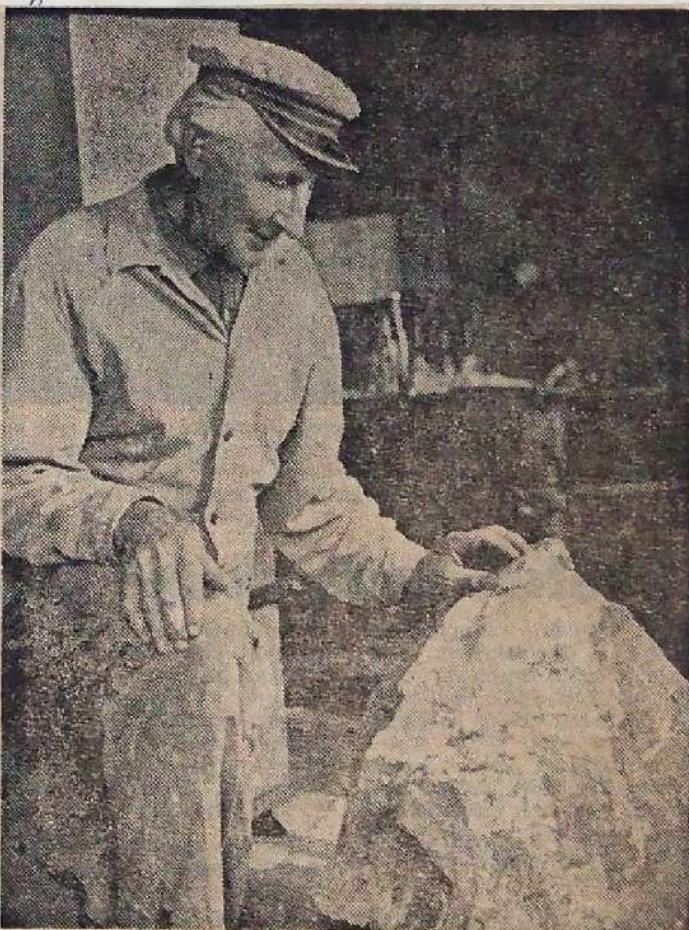
Zemřel Palič Lad., z Pustimy, předseda MNV.
Tenže rok skončeno trpaslem kozákovských
polodrahokamů v předružené rýsuďce YZD.
a zavedena rýsova lan.

Krystalová hora

75

Prastará hora Kozákov, hrde se vypínající v krajině Českého ráje, dodnes láká zvědavce nejrůznějšího stáří. Jeni si nenechají ujít příležitost a vystupují po lesních pěšinách a stezkách až na samotný vrchol, aby se odtud mohli pokochat překrásným pohledem po kraji, jiní se zastaví na jižním svahu u studánky jménem Radostná nebo u jeskyně Babi a tzv. Kudrnáčovy pece. Značný počet je však těch, kteří sem přijíždějí hledat polodrahokamy – acháty a jaspisy. Koho nepotká štěstí na svazích 744 m vysoké hory, určitě najde krásné acháty ve starém lomu. A i kdyby měl snad někdo zrovna smolný den a ne a ne kloudný polodrahokam najít, dělnici z kamenolomu na hoře Kozákovu určitě na památku nějaký věnují.

Lom vystřídal za desetiletí několik majitelů. Nyní patří YZD Radostná. Pod vedením Jaroslava Kouckého, který už pracuje ve zdejších skalách 46 let, se zde těží stavební kámen zejména na silnice. Před léty na druhé straně lomu objevili zaniklou štolu s jaspisovou žilou. Byl tam i starý rumpál a náradí z dávných dob, kdy se odtud vozily velké acháty a jaspisy pro výzdobu kaple sv. Václava v chrámu sv. Václava v Praze a na hrad Karlštejn. Nejeden vzácný kámen má své čestné místo v nedalekém turnovském muzeu. Nyní k nim přibyde nový, jedinečný nález. Po nedávném odstřelu horniny objevili dělnici z lomu Václav Kudrnáč a František Hejduk zvláštní kámen s překrásnými světležlutými

Před nedávnem objevili dělnici z lomu při odstřelu jedinečný kámen s překrásnými krystaly, který obohatí sbírky turnovského muzea.

(foto: autor)

až bílými krystaly. Mezi prvními, kdo unikátní nález 21. července 1970 spatřil, byl ředitel muzea z Turnova. Dělnici kámen dopravili do nedaleké dřevěné kolny, aby ho náhodou některý z návštěvníků lomu nepoškodil. Po opracování bude jistě ozdobou muzea Českého ráje.

Stěpán STIBOR

1975

Jako kapka krve

Ceské granáty zří sýrou červenou, jsou bez kazů, vzdoruji chlouba se rozžhaveným uhlíkem. Málodky jsou větší než hráč, avšak jestliže dosáhnou velikosti liskových oršáků, mají cenu rubinu. Tak charakterizoval světové proslavený polodrahokam, připomínající kapky krve, už roku 1609 osobní lékař císaře Rudolfa II. Anselmus Boodt.

Od těch čas stoupala sláva i cena českých granátů. Jen málodky poklesla a dodnes patří mezi nejvyhledávanější. U nás jsou na mnoha nalezištích — na úpatí hory Kozákov, u Červených Peček a jinde. Ovšem nejlepší a nejkrálovitnější granáty jsou z okoli Třebechovic v severních Čechách. Méně hodnotné granáty jsou také v Tyrolsku a na diamantových polích jižní Afriky. A protože jsou nejhdnotnější granáty v Třebechovicích, mají zde také — jako jediní na světě — Muzeum českého granátu.

Co do originality a uspořádání sbírek i prostředí má jedi-

ného konkurenta, a to Muzeum skla v New Yorku. Zásluhou bývalého ředitele školy L. Drahoše se v tomto muzeu představuje divákům historie a sláva českého granátu jako na dlani.

Za doprovodu hudby z reproduktoru, které jsou rozmístěny po muzeu, procházíte se kolem exponátů, za které nabízeli bohati tohoto světa šestimístné částky v nejtvrďších valutách. Takovým je například náhrdelník ze 469 granátů, který patřil kdysi baronce Ulrike von Luetzow, poslední lásku Wolfganga von Goetheho, klenoty a granáty, které zdobily zbraně z klenotnic a zbrojníc několika králov. Nechybí ani názorná historie těžby tohoto proslaveného polodrahokamu od raného středověku dodnes.

A až budete odcházet z muzea českého granátu, zůstanou vám jistě nezapomenutelné dojmy z granátů jako kapka krve, granátů, které také svým způsobem proslavily naši vlast.

J. KRESTA

Doplněním k rýpě uvedeném článku Zemědělských novin toto:

V roce přesné rok, kdy v naší obci začali občáne s bráněním Českých granátů. Bylo to někdy koncem 19. století. Byli to řešťáci domkáři a chalupníci, kteří si pořídili „reskáty“ masinky a brusy a tyčítkata a ostatní potřeby a odkažkoum jedno od druhého se naučili leousil drobné písčité granáty, velikinu od 1½ do 3½. Příteří leousili celoročně, jimi pauze s zimou.

V blízkém městečku Rosensku byla několikataktová, latení se zabývali způsobem koviním mezi brusici a obchodníky s druhohamy.

Obsahali průsivu, dodali dělníkovi a ten holou odredl za uplatnu zase jemu. Žádne rebské rýdely to nebyly, ale byla to práce lehká a číslo a pracovalo se dama a podle chuti.

Počátku, když se v Jablonci "Kis. normální rýba slané imitace druhami, přibývalo kamínků a s nimi i brusiců se této imitace.

Broušily se, číhalata", bále se kamínek, dalej karmazinky, tyto pauze na, říjdomě na písčkovém hruse a leštily se ohněm. Lestníci dělali pauze odbořenci v Rychmore "v Jab."

Brusici se stále zdokonalovali v broušení imitace slaněných kamennů, které kdysi byly byly správně vybroušeny a rylešeny, byly k novozemským od kamenných pravých.

Nejdřív pozmach broušení kamennů po domácíku nastal po první světové válce.

Vemalo u měru k tomu přispěl pan Dvořák z Táboru, který měl zámečnickou dílnu v Rosavsku, když zavedl nový typ "masínky".

Ta masínka které se vyráběly doposud se mohlo udělat jen málo rýbku a trávě kamenné, protože měly jenom dvě kolečka s osmi zářezy. Dvořák vyrabil masínku, která měla čtyři kolečka a zářezů na nich si mohl písčkový brusic vypíkat kolik potřeboval. Kolečka se mohla vyměnit a brusic měl možnost dělat všechny možné trávy a rýbky na jedné masínce.

Rozmach této výroby trval až do třicátých let po první světové válce. Výrobu brusiců byla v padesátnících Táborilec. U nás ve Volarech v zimním období se broušilo mimo Lestnice školy a chalupě č. 8, ve všech domácnostech.

Po letech 1930 broušení upadalo vinau celosvětové hospodářské krize a u broušení zůstali jenom opravdoví odbořenci.

1975

České granáty brausit t na stoji se větším
možností najednou, začal před dvaceti roky.
víťák Bohumil Šálek z Křivoklátu je 28
lety byl ručen kamennárem a klení si doma
v Turnově na Kamenci pořídil podle svého
nápadu stroj. Po znárodnění průmyslu v r. 1948
převzalo tuto výrobu Výrob. družstvo „Granát“
Po poslavení továrny na Vysinici začala
se výroba broušenými granátkami, syntetických kamínků
i přesádách do tohoto družstva, kteří mimo
toto vyrábí zlaté a stříbrné šperky pro řemeslo
velkého řežka. Do družstva přešla dodnes dělnice
domácích a ze zrušených malých souběžných
dílen. Odborníky na speciální výrobky jim
vychovala Umělecká průmyslová škola v Turnově.
Domácí dělnici dnes již většinou duchodci
dočítají svoumu Čs. granátku z družstva a to
jinam větší kusy k výrobu vlastní tradiční
nejdou na stoji vybroušit.

Druhý podnik který se zabývá broušeným šperkem
výčtem kamennů, je „Preciosa“ dříve Turnovské brusírny
kamenů v továrně bývalého majitele
Jana Chvalabky v Láskové ulici.

Mimo jeho poznamenávám, že Chvalabka byl
naroden v Láskově (mymí pokoslinští) kde jeho
otec měl za Rakouska výrobu navlékání korálků
na drátky.

V naší osadě po domácíku brausí imitaci kameňů
v dnešní době ještě duchodci Isrl Glatinský z
a Koucký Ladislav čp. 1. Asi 60 domácích brusíren
mačeje ještě v Táboricku pro „Preciosu“ v městě.
Domácí brusíci vymisí a toto zaměstnání
v současné době zamítnou uplyně.

Základy plemenářské práce Organizace podniku Slechtiteľská práce v chovu skotu získala v technickém ose- mimo jiné ualoženo vybudovat zvláštní plemenářské hospodář- ství a statika půdy

Slechtitelská práce v chovu skotu získala v technickém osemenování jeden z nejúčinnějších nástrojů biologické revoluce. Českoslovenští zemědělci brzy pochopili přednosti této plemenářské metody a rychle ji přijali. Výchozí základnou pro masové zavádění inseminace se stalo vládní usnesení z 24. ledna 1950. Koncem roku se sít inseminačních stanic rozšířila tak, že v některých oblastech se již přestalo používat přirozené plemenitby skotu vůbec. K 1. 1. 1950 bylo v českých krajích uměle osemeněno 2,3 % plemenic a k téměř datu roku 1952 již 80,5 % (na Slovensku 44,2 %). V roce 1959 se v celé republice osemenovalo 80,7 % plemenic, tj. téměř 1,8 mil. zvírat.

Aby široký rozmach plemenářské práce dostal jednotné metodické vedení, byl v roce 1952 zřízen Inspektorát pro plemenitbu hospodářských zvířat a při zemědělských správách rad KNV ustaveny plemenářské skupiny. Výkonným orgánem Inspektorátu byly zemědělské odbory rad ONV. Tato organizace však nedokázala důsledně a v potřebném rozsahu plnit náročné plemenářské úkoly, neboť v té době bylo provořadým úkolem zootechnické služby zemědělských odborů rad ONV zajišťovat výrobní úkoly, které rostly a prudkým růstem zakládaných jednotných zemědělských družstev.

To vedlo k reorganizaci inseminační a plemenářské služby a ke vzniku nové organizace, Inspektorátu státních plemenářských stanic (výnět nářízení č. 38 z července 1955. Z bývalých inseminačních stanic vznikly státní plemenářské stanice.

Nedostatky v plemenářské práci byly příčinou vydání vládního nařízení o tříletém plánu rozvoje chovu plemenných hospodářských zvířat ze dne 21. prosince 1954, které položilo základ nové vývojové etapě v plemenářské práci. Vytvořilo hlavní úkoly, které bylo třeba v nejbližším období uskutečnit na úseku plemenitby, aby se desátko podstatného zvýšení živočišné výroby a pokroku v konzolidaci plemenářské práce. Ministerstvu zemědělství bylo

ne jiné uloženo vybudovat
zářní plemenářské hospodář-
ství a zajistit provádění kon-
traktu zvyšování užitkovosti, aby
byl vytvořen předpoklad
o produkci hodnotného plé-
nného materiálu.

měnou materiálu, dostoucí význam plemenářské práce při intenzifikaci zlepšné výroby znovu zdůraznil vládní nařízení č. 65 ze dne 29. května 1959, kterým byla zřízena Státní plemenářská správa v Praze a Bratislavě a jejíž hlavním posláním bylo zavádět plnění státního plemenářského plánu. Ta řídí krajní plemenářské správy, podle nichž pokynů plní plemenářská a inseminacní úkoly v rámci okresů Okresní plemenářské správy. Tato nová organizace zahájila svou činnost 1. července 1960 a celý rozsah práce zahrnovalo 155 plemenářských stanic a 283 inseminacích středisek, v nichž pracovalo 931 plemenářských zootechniků a 10 inseminacích techniků.

V tomto období dál vrostla
enzita i úroveň plemenářské
chovatelské práce, i když se
tě zdaleka nevyužívaly vše-
chny možnosti. Zatím se ale
vytvořila lepší produkční
kladna pro výběr plemen-
ních zvířat a bylo možno po-
čítat v budování chovatel-
ských a plemenářských hospo-
dství (k 1. lednu 1959 jich
na území ČSR 503).

Méně příznivě již probíhalo s rozširování a prohlubování plemenářské práce v choskotu, především kontrolou výroby a dědičnosti, vedení menných knih a budování menných chovů.¹ Po určitém čase došlo dokonce — i v některých významných chovatelských oblastech — k silnému zelení, ba i zastavení těchto chovů. Teprve citelný nedostatek výrobek plemenských si vynutil organizaci a zintenzivnění plemenářské práce, kterou byla

měnácké práce, která byla
stavena na nové základy, od-
vídající nastalým změnám v
organizaci celého zemědělství.
Počet 150 tisíc krav podrob-
ených v ČSR na začátku roku
1977 kontrole užitkovosti uká-
zal, že byly znovu vytvářeny
dosti široké základy pro mo-
du plemenáckou práci a
lehkování.

Ing. S. MYDLARČÍK, CSc.

Zemědělské noviny

ni odebraných živin mrvou na matematickém základě a napsal o tom velmi uznávanou prací (1825), jež se stala předmětem jednání na sjezdu německých zemědělců a lesníků v Doberanu v r. 1842.

Profesor F. X. Hlubek, rodák ze Slezska, upozornil, že statika půdy má počítat nejen s humusem, ale také s dusíkem, jako faktorem úrodnosti půdy; příkladom proto velkou důležitost pěstování leguminóz. Naukou o statice půdy, jejíž název pochází od Wulffena, zabývalo se mnoho autorů, Block, Koppe, vzniklo mnoho polemik o metodách výpočtu. Jean B. Boussengault (1802–1887) prováděl od 30. let rozsáhlé analýzy minerálních živin, čerpáných rostlinami z půdy, byl jedním z prvních, který poukázal na důležitost minerálních živin ve výživě rostlin. Tepřva Justus Liebig (1803–1873) přispěl na základě dalších analýz minerálních živin, čerpáníz svou minerální teorií k osvětlení pojmu úrodnosti půdy a přírodních faktorů ji podmiňující. Vyvrátil humusovou teorii, avšak přejal princip statiky — rovnováhu živin v půdě. Dokazoval, že v zemědělství se děje loupeživé hospodaření na půdě (Raubbau), protože se živiny, odnimané sklizní plodin, půdě v úplnosti nepnahrazi.

V roce 1889 vyšly dva spisy, které dokazovaly, že zachovávání principu rovnováhy živin v praxi je omylem; napsali je G. Dreschler a A. E. Mayer. V týchž letech odmítl statiku půdy také J. B. Lambi a předl o tom uveřejnil v r. 1876. A tak namísto statiky půdy vznikla nauka o racionalní výživě rostlin na základě minerální teorie Liebigovy. Poznalo se, že úrodnost půdy je složitý, čísleň nevystížitelný jev jedním ukazatelem, podmíněný mnoha dalšími faktory klimatickými, horizontou půdy, biologickou činností v půdě, aj. Třeba přihlížet k budoucím potřebám pěstovaných plodin, a jim připravovat optimální podmínky růstu. I když princip rovnováhy živin byl zamítnut, je užitečné i v moderní nauce o výživě rostlin znát odlišnosti plodin v čerpání živin v půdě obsažených.

PROFI František LOM - PEŠE

Zemědělské poviny

FAKTA HOVORÍ:

■ Po roce 1945 mělo československé zemědělství k dispozici opravdu jen několik stovek zastarálých typů malovýrobních traktorů, koňských sámkovačů, mlátiček atd., ale už v dalších dvou letech vzniklo zhruba 4500 strojních družstev a 800 elektromechanizačních družstev, jejichž členové nakupovali techniku za společné prostředky.

■ V roce 1948 bylo do zemědělství investováno, převážně do nákupu strojů a nářadí (vyjádřeno cenami z roku 1987) více než 240 milionů korun. V průběhu první pětiletky bylo do nákupu strojů, výstavby a rekonstrukcí malovýrobních objektů investováno ročně v průměru více než jedna miliarda korun. Pro období této pětiletky je na investice, rozšíření základních fondů určeno bezmála 20 miliard korun, ale všechno nasvědčuje tomu, že se zvýší až na 22 miliard korun.

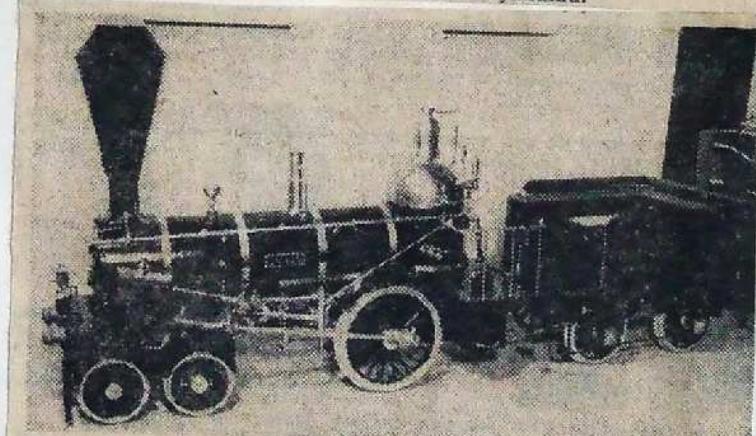
■ Přední mechanizátoři s kvalifikací traktorista-oprávář a traktorista-kombajnér pracují v průběhu roku s technikou v hodnotě často větší než 1,5 milionu korun. Vyhavenost jednoho pracovníka v JZD a státních statečích základními prostředky vyjadřuje částka větší než 150 tisíc korun, což je téměř 90 procent vyhavenosti jednoho pracovníka v průmyslu.

■ Stupeň mechanizovanosti se z roku na rok zvyšuje. Obliviny už jsou na celé výměře záležitostí sklizečích mlátiček; u cukrovky připadá na sklizečel soupravy více než 90 procent osetých ploch; u brambor necelých 50 procent ploch atd.

■ Ještě v roce 1970, tedy na začátku páté pětiletky pracovalo v našem zemědělství celkem 1,13 milionu lidí, ale po dle studií specialistů se jejich počet v příštím pětiletí sníží zhruba na 880 tisíc lidí a do roku 1990 dokonce na 850 tisíc lidí. Už z toho se ukazuje jak velký úkol česká kolektiv mechanizátorů.

■ V souladu s plánem technického rozvoje zemědělské velkovýroby se má do konca tohoto roku zvýšit instalovaný výkon traktorů ve srovnání s rokem 1970 z 5,6 na 7,8 milionu koňských sil, což je o 39 procent.

■ Skladba traktorů je zatím mozaiková. V provozu zůstává poměrně vysoké typové zastoupení: U kolových traktorů je to 23 typů a u pásových 6 typů. Úkolem konstruktérů pro příští roky je proto návrat k programu unifikace, který se stavá, s ohledem na celkový vývoj naši zemědělské velkovýroby zvláště aktuální, neklesající k jeho národní hospodářskému významu.

Maketa první lokomotivy, která vyjela na trat Olomouc—Praha.

Kolik je lidí?

New York (čtk) — Od dalších 78 milionů osob vzrostl v roce 1973 počet obyvatel na světě a dosáhl již tří miliardy osm set šedesát milionů. Roční přírůstek obyvatelstva činil 2,1 procenta. Bude-li se přírůstek udržovat i nadále na této výši, za třicet dva let se počet obyvatel na zemi zdvojnásobí. Uvádí to právě vyšlá demografická ročenka OSN.

HOLIČ

Beze slov.

(Jan Benáček)

• Semlit jednu tunu obilí trvalo v roce 1948 průměrně 37, dnes 8 hodin.

• V roce 1948 bylo na trhu 3400 tun drážbeže, v roce 1972 přes 93 858 tun.

• Pro výživu našich občanů se za rok spotřebuje takové množství obilí, které by naplnilo nákladní vlak dlouhý z Bratislavu do Volgogradu.

1946
leden.
únor.
20

Počáti spíše aprilové. Většinou dešť vich, málo sněhu. Teploty kolem 0.

Pracovní schůze 720. Mimo jiné, rozhodnuto předat turistické lesy státu.

Po schůzce následce „Hráč Koukol“

v únoru méně sněžení, teploty kolem +5°

Studený se sněhem, marzav -12°

Celý měsíc ohladno a studený vich.

Sněžení -4°

Zmizel pan Chaloupcký z Lesková čj 52.

Byl hledán v celém okolí bez výsledku. Za 14 dní byl nalezen na hladině rybníka v Leskové utopen. Byl nemocný na nervy.

Červen
18

Počátku ohlášené jahod.

Výkupné ceny:

V Kčs 11,- I Kčs 9,- II Kčs 7,- nekritičné Kčs 8,- 50

21

Začíná byl sucha.

Ohlášené jahoda velmi slabá.

Velmi se rozrostla mísice, někdy dřív na všech porostech. TzD jednímkrát mělo saseto na rýmečku 50 La bob, v kataselu Roudný Blasec. Porost v plném květu byl napaden mandelinkou a mísicí květ i listy byly ožívané a zbyly jenam slonky mandelinkou byly silně napadeny i porosty brambor. Třesní a hrušek byla dobrá uroda, jablko jen některých druhů.

Dosud jediné teploty kolem +30°

Bourka, dešť. Tepl. +33°

Bourka, slabý dešť +30°

červenec

12

18

30

srpen

Přehánky - sucha, smahýmy mechanikami až do konce měsíce.

1976
září. 8

Konala se svatba u Šírků u Volarei čp 29
vdačala se dcera Hana a Ženich Jiří Konopko
z Mlýna - Turnov.

Oadem byli na Hrubé Skále a svatební
oběd byl tamtéž v Zámecké restauraci. K po-
karení rybniční „Kaukol.“

Z HISTORIE ZEMĚDĚLSTVÍ

Záhonná míra a orba

Nejstarší popis záhonné míry je doložen v Hájkově Kronice české z roku 1541, kde se piše: „V lánu sedlském platném až je 8 kop záhonů a 3600 brázd. Záhon každý jeden aby měl 7 brázd a druhý 8 brázd, a tak v každé mírné (měrné) roli, aby bylo ve 2 záhonech 15 brázd.“

Záhonový systém orby byl těsně spjat s trojhonného hospodářství. Porozumíme Hajkovi, vysvětlime-li techniku záhonové orby, z níž pak byla odvozena tzv. záhonná míra.

Daná plocha role neorala se tehdy do jedné roviny, nýbrž do tzv. záhonů, hřbetin, oddělených od sebe rozhory (rozory), sloužící k odtoku dešťové vody. Rozory tvořily nutnou součást technologie orby; orala se po dlouhá staletí nedokonalými oradly, potah byl slabší (1 tažný vůl vážil asi 300–350 kg), a tak byla brázda mělká, jen asi 7 až 12 cm hluboká. Voda z dešťových srážek nepronikala proto rychle do hlubších vrstev, a rozbahnňovala mělkou ornici. Záhon (hřbetina) byl jen o 5–8 brázdách, někdy i o 4 brázdách (čtyřáky, čtverenci). Všeobrázové záhony nad 8–10 brázd, nazývaly se lichy.

Brázda znamená jak půdní plášt — skývu, tak brázové dno. Poslední brázda záhonu vytváří po jeho obou stranách rozory.

Při orbě se nejdříve provedl sklad; rozhor z minulého roku byl překlopen 2 skývami a nahoven tak hřbet, aby i při mělké orbě se navrstvila hloubší ornice. Proto se 2 první skladové brázdy vyoraly hlouběji,

aby hřbet byl co nejvyšší a z obou stran se pak k němu přiklopily po 2–3 brázdách, postupně mělkých. Tím se záhon vyklenul, stal se hřbetinou, z níž voda rychleji stékala do údolí. Na hřbetě záhonu vznikla vyšší vrstva ornice, a snížila se hladina spodní vody. Obilní porost tu byl nejlepší a směrem k rozhoru slabší. V rozorech — brázových dnech se ovšem rostlinám nedářilo, oséval se proto jen záhon sám (sevný záhon), nikoliv rozhor. Aby plocha rozhoru nebyla příliš široká, oraly se později poslední rozhorové brázdy užší, takže se Šírka rozhoru počítala jen za 1,5 brázových den. Orbu do záhonu vznikaly ovšem veliké ztráty nevyužitím půdy. Čím užší byl záhon, tím ztráty na nevyužité půdě byly vyšší.

Z celkové plochy lánů 185 098,80 m² činí sevná plocha 149 834 m²; využito je tedy 80,95 % půdy a pro rozory nevyužito 19,05 %. Nevyužité půdy je ovšem při záhonovém systému víc. Podíl údolí činil 33,33 % a k tomu přibyla neoseté půdy na zbylé sevné ploše (66,67 % krát 1,905 = 12,70 procenta, celkem tedy se nevyužilo 46,03 % roli, tj. 8,52 ha z úhrnné výměry pložiny lánů.

Prof. František LOM, DrSc.

1946
říjen
22-23

51

výsledky volby, a to:

Do sněmovny lidu, Sněmovny národní, Federální
zkušenostní, Česká národní rada, Krajský místní
výbor, Okresní národní výbor a Místní místní výbor.
Do místního místního výboru byly zvoleny tito občané:

Mazánek Josef	předseda MNV - Leskov
Žel František	členská " - Volenec
Firek Josef	člen rady " - Volenec
Rýzl Josef	člen rady " - Pustina
Egertová Božena	" " - Leskov předs. školské kom. a soci. z.
Vávra Miloslav	člen rady MNV - Kozašov
Šlauček František	" " " - Leskov
Jancík Vlastimil poslanec	poslanec, předs. kom. pro veřejn.
Koci Josef	- Pustina Leskov
Válek František	- předs. kom. pro vysl. a fin. - Volenec
Hejduk František poslanec	- Leskov
Pálcová Marie	- Pustina
Cernoháuz Zdeněk	- Volenec
Silhanová Božena	- Volenec
Palič Miroslav	- Leskov

1976

červen
28listopad
1.

6

7.

20

Zemřel Karel Šálek z Křížkovic. čp. 28

Pouličních obřadec u Prášlavickém kostelíku byl odnesen k s popelnění do sumílského hřbitova. Pohotovostník TŽD Radošovice r. k. kf.

Do řeckého listopadu překně průměrné denní teploty 6 až 12°. Dáno mlhy.

Povídání ve Volarech.

Kanala se slavnost ukrámení stávky prodejny v Leskovci. V pohostinství jednatky se neslo hodně občanů. Byli vyhodnoceni nejlepší pracovníci (brigádnici) a odměněni diplomy. Místním místním výborem. Slavnostní řečníci: Mazánek J. a předseda a Šírek J. z. pokladník U. T. V. Radošovice r. k. kf.

Následovalo pochotení zúčastněných a ta druzí záborci vykříval „Lauhol“

28

Výročí první svět.

25

Pohřeb Václava Palcě z Pustimy č. 32. Život 73r. Pohřeb žehem v Semilech. Lauhol byl kroucen skleníkem. První předseda TŽD Leskov. Za první republiky načelník „Sokola“ Leskov.

28

První svět zmizel.

Prosince

5

11

12 až 15

26

Pliskomice, mlhy, někdy slunečko

Výročí schůze požárníků z Volarec v pohostinství Leskov. Inzerení. Teploty -3 až -5

Fújarice se sněhem až do konce měsíce. -5° až -10°

Brestlitevský mír byla v podstatě mírová smlouva mezi sovětským Ruskem a státy východní Evropy (vojensko-politický mecký blok Německa, Rakousko-Uherska, Bulharska a Turcie), podepsaná 3. března 1918 v Brestu Litevském – hlavním městě Brestské oblasti Běloruské SSR na řece Bug.

Ze sovětské strany podepsali mír Sokolnikov a Číčenec. Sovětské Rusko se tím vzdalo asi milionu čtverečních kilometrů území bývalé Rusko-říše – Polska, Litvy, Lotyšska, Estonska, Finska, Ukrajiny, části Běloruska a několika strategických ostrovů v

východní části Baltského moře. Dále mělo demobilizovat armádu, zaplatit reparace ve výši šesti miliard marek, přijmout nevýhodný celní tarif z roku 1904 a povolit bezcelný vývoz základních surovin. Mírové podmínky byly tedy nesmírně těžké, poskytovaly však Sovětům oddech ke kondičaci sil. Brestlitevský mír pozbyl platnosti po listopadové revoluci v Německu, která vypukla téhož roku.

Plnění rozpočtu za rok 1976

Příjmy:	Rozpočet	Skutečnost
Dan z příjmu ob.		168.--
Dan zemědělská	42.000	43.367.--
Dan domovní	12.000	13.123.--
Správní popl.	1.000	805.--
Popl. ze psů	1.000	1.700.--
Nájem školství	5.000	14.230.70
Tel. hov. MNV	1.000	549.10
Dotace ONV	130.000	130.000.--
Úvér u SBCS	100.000	99.606.--
Přev. z FRR	5.000	5.000.--
Dotace SFVH	5.000	5.000.--
	302.000	392.942.--

Výdaje:

Vodní hospodář.	1.000	368.--
Komunikace	5.000	9.319.--
ZDŠ Lestkov	5.000	
Škol. potřeby	1.000	19.530.--
Kul. dům Volavec	6.000	4.483.--
Pož. ochrana	4.000	222.--
Správa MNV	33.000	38.093.--
Veř. osvětlení	9.000	17.866.--
Soc. výp. důchod.	5.000	5.000.--
Rekon.mater.školy	120.000	116.075.--
Prodejna Lestkov	100.000	99.606.--
Vodovod Vol.	8.000	8.464.--
Čekárna Kozákov	5.000	4.570.--
	302.000	323.596.--

Císla o nás.

Sčítání lidu je na území našeho státu prováděno od r. 1869. Počet obyvatel v té době činil 10 099 tisíc. Tato akce se opakuje zhruba každých 10 let. Přerušení bylo pouze v období německé okupace, kdy na poslední sčítání v roce 1930 navazuje až sčítání v roce 1950. Těsně po válce byl v r. 1946 proveden soupis obyvatel na Slovensku a v roce 1947 v Čechách a na Moravě.

Počet obyvatel zjištěných při posledním sčítání před okupací k 1. 12. 1930 činil 13 998 tisíc osob, z toho 10 674 v Čechách a na Moravě a 3324 na Slovensku.

Při sčítání lidu, domů a bytů k 1. 12. 1970 žilo na území našeho státu celkem 14 382 tisíc obyvatel (7 372 tisíc žen) z toho v ČSR 9 819 tisíc (5 067 tisíc žen) a ve SSR 4 543 tisíc obyvatel (2 305 tisíc žen).

Z celkového počtu obyvatelstva představuje 24,6 % dětská složka, tzn. do 15 let, obyvatel v produktivním věku (16–59) máme 58,4 % a občanů nad 60 let 17,0 %.

Na jeden byt připadá v průměru 2,12 obytných místností nad 8 m². Průměrný počet obyvatel na jednu obytnou místnost nad 8 m² je 1,6. Průměrná obytná plocha na jednoho obyvatele představuje 11,8 m².

Samostatně v bytě bydlí 76,9 % domácností, 23,1 % bydlí společně s další jednou event. více domácnostmi.

V roce 1970 bylo uzavřeno téměř 127 tisíc sňatků. Rozvedeno bylo 25 tisíc manželství, tzn., že na 100 sňatků připadalo 19,7 rozvodů. Z 55,6 % návrh na rozvod podávala žena, z 44,3 % muž a pouze z 0,1 % podávali návrh oba manželé.

V pracovním procesu je zapojeno 6 989 tisíc osob, z toho 3 121 tisíc žen, tj. 44,7 % z celkového počtu ekonomicky aktivních.

Bytový fond v ČSSR představuje 4 240 tisíc bytů. Z toho 22,6 % bytů je v I. kategorii (s ústředním topením), 25,5 % v II. kategorii (bez ústředního topení s úplným příslušenstvím), 14,8 % bytů je ve III. kategorii (s neúplným příslušenstvím) a 37,6 % bytů je ve IV. kategorii (bez příslušenství).

*Federální statistický úřad v Praze
v roce 1976.*

*Zemědělské
noty.*

Jak se pilo v Turnově

Na Turnovsku bývalo v roce 1925 celkem 6 pivovarů. Podívejme se, jak se tehdy v Turnově pilo pivo. Hrubý Rohozec výčepní pivo 476 374,5 litru, ležáku vytočeno 3202,5 litru. Hrubá Skála uvařila a prodala 1 204 019 litrů výčepního piva a prostřílého Nektaru 31 117 litrů, hruboskalského ležáku vytočeno 130 397 litrů. Pivovar na Malém Rohozci měl následující prodej výčepního piva: prodano 4 895 318,5 l. Malorohozští nevářili v té době vůbec než jeden druh piva. Jak čista ukažuje, chutnalo a šlo rekordně před ostatními na odvět. Všimněme si ještě dalších tří pivovarů: Sviňany nepředčily tehdy Hrubou Skálu, prodaly výčepního

piva 747 285 litrů, ležáku 94 060 litrů. Pivovar Táborských v Turnově prodal úctyhodné množství 1 379 457,5 litru výčepního piva a 20 583,5 litru ležáku. Jsou druhým největším pivovarem co do množství prodaného piva. Šestým pivovarem je Pivovar hostinských v Turnově, který v září roku 1925 zastavil výrobu a vykázal za 9 měsíců prodej 474 779,5 litru. Zmíněné pivovary zaplatily na daních 3 000 612,99 Kč. Tehdy v roce 1925 bylo na našem území reprezentační celkem 552 pivovarů. V tehdejších hranicích okresu turnovského připadalo na osobu průměrně ročně 92 litrů piva. —vp—

• **Výhledy na světové zásoby potravin.** Do roku 1985 by neměl vzniknout větší problém s výrobou potravin. Podle výzkumné práce pařížského ústavu Hudson je stále ještě dost nevyužitých kapacit. Největší problém spočívá ve značných regionálních rozdílech v zemědělské produkci, dále pak v tom, že zejména v produkčních oblastech nelze již počítat s výraznějším rozširováním osevních ploch. Spotřeba potravin je limitována nejen jejich výrobou, ale především rozdílnou kupní silou obyvatelstva na naší planetě. Zatímco ve vyspělých státech je spotřeba potravin vysoká, plně dvě třetiny obyvatelstva nemají možnost jejich nákupu, protože jejich roční příjmy nepřesahují 200 dolarů.

↓ Rozvoj ↓

4. I. 77 RADOSTNÁ RADOSTNA

Radostná pod Kozákovem je jednou ze sloubených obcí v semilském okrese: když se slučovaly dve bývalé obce Lestkov a Volavec a přemýšlelo se o názvu nově vzniklého celku, někdo přišel s návrhem Radostná podle místní studánky.

Lidé tu tří dnes skutečně spokojeně. Během pouhých tří měsíců si tu vybudovali mateřskou školu v budově ZDS. Vznikla adaptaci bývalé bytové jednotky díky občanské práci roditelských dětí, ostatních občanů i pochopení ONV v Semilech. Občanské pracovníci zde vytvořili dílo za dvě stě tisíc korun a jíž od září škola

pro dvacet pět dětí funguje. Občané Radostné svůj volební program plní opravdu víc než dobré: dnes se už mohou těšit ze silnic s novým asfaltovým kobercem, z nového veřejného osvětlení, z nového koupaliště, z nové sítě místního rozhlasu. V současné době zde budují moderní prodejnu jednoty, která již brzy začne sloužit svému účelu. Také nová prodejna bude jistě sbírány přílétaná s velkou vědomostí. Zkrátka: Radostná pod Kozákovem je tedy radostná nejen podle názvu.

F. MLEJNEK,
Vesec pod Kozákovem,
okr. Semily

NEW YORK (čtk) — Podle zprávy populaci komise Hospodářské a sociální rady OSN dosáhl počet obyvatelstva na naší planetě v březnu 1975 čtyř miliard. Zpráva dále uvádí, že do roku 2000 stoupne na šest miliard 637 milionů lidí. Každý den vzrostá počet obyvatel země v průměru

↓ Zeměděl not. ↓

Praha (čtk) — Na území ČSSR žilo na konci loňského roku zhruba 14 974 000 obyvatel, z toho v ČSR 10 158 000 a na Slovensku 4 818 000 obyvatel. V ČSR žilo 9 549 000 občanů české národnosti, což je 94 proc. všech obyvatel a 382 tisíc slovenské národnosti, tj. 3,7 proc. dále 78 tisíc obyvatel polské národnosti, 74 tisíc německé národnosti, 21 tisíc maďarské národnosti a 17 tisíc ukrajinské a ruské národnosti. Kromě uvedených národností žilo v ČSR 39 tisíc osob ostatních národností, popřípadě těch, u kterých národnost nebyla zjištěna.

- 1977
15.I.
inor
5
Březen
6
Duben
1
7
9
20
30
Červen
12
17
19
- Zemřel Vladimír Hlubuček z Krátkovic Č 25
škář 70 let. Několik let před smrtí
byl lisbonařem. Pohřbení se zde někdy v
 kostele v Tatobitech a odvážen k s popelniční.
Celý měsíc mírné počasí, teploty -5° až +5°
První plod Grazu červen v Radostné.
Celý měsíc počasí mírné. Nejménší teplota -10°
20.II. +20°.
- Vá MDŽ uspořádána zábava v rohožnické
v Lestkově, za velké účasti občenstva včetně
dětí. Hrálo „Kankol“. Večer tanec.
Celý měsíc pěkné počasí. Teploty až +25°, suchlo.
30. března teplota na -6° severák a sníh.
- Pohřeb Blaženy Hejdukové, roz Brožkové z
Volarce čp 23. věk 63 let. S popelnicí v Semilech
ukončila při práci střabancůho lisy na zahradě
namí Božena Stančková z Lestkova čp 44.
Škář 74 let.
- Ivanba u Lestkovských čp 15. Vdávala se
dcera Jana. Při svat. obědě zpíval „Kankol“
- Pohřeb mladíka z Lannice "Poz.", který se zranil
při autonehodě před 14 dny pod Škáří, na silnici
od Lestkova ke Václavu v mírně zábláčecí
u cesty k Volarci.
- Mladík z Lestkova a z Volarce měl
„Carodejnice“ Počasí apnibore.
- Bourčka - kraupy.
- První sklizeň jahod po trh.
- Bourč - bijátko.
- Zemřela Marie Tichá z Volarce ž. 4. rozená
Sádlová, věk 83 let. Dídci učitelka ve výslužbě
Zemřelá byla dcera ř. n. Jana Karla Sádla
který učil ve škole ve Volarci v roce 1900 až
1910. Zemřelá, m. Tichá učila v Rosemberku
a ve Volarci.

1977
červenec

14.

Ukončení plánové jahodové výrody průměrná.
Začíná se množství napadení jahodníkových
porostů padlím.

Rozlučka u Kauckých na Vršku před svatbou
dany Miroslavu, Žemich Knobloch z Tatobit.

srpen

11.

12.

Přeasi celý měsíc deštine a chladno.

Svatba u Kopeckých, Volavce čp 16. dneva

Svatba u Širků, Volavce čp 29. Žemich Josef a
něčeho sl. Ponská z Rorenska. Svatební objed na
chati na Zázáku. ("Kaukol")

září

Přeasi - proměnlivo.
Celý měsíc deštivo a chladno. Sklizení výrody velmi
obtížné. Obilí polehlé a kombajny se borily místy
až po nápravy.

říjen

Poměrně krásné počasí. Teploty až + 25° mlhy.

Ačkaněly se práce na výměně z vodovodního
potrubí ve Škáni, dole z lantky nahoru k Valentovi
stodole s délkou asi 100 m. Práce s vykopáním trasy
pro potrubí místy až 2 m hluboké a v lesním po-
rostu byla hodně. Vše, vykopané i zahrnuté bylo
dělano ručně, neb mechanisace v tom terénu nebylo
možno využít. Paže s pojoramí a hladění potrubí
monádél bkr. st. vodní slastky.

Dopravní pracovníci skoro ze všech rodin z
osady Volavce, včetně "Chalupářů" vykonali záslužný
kus práce zdarma. Ta vše bylo třeba hod 6 kg.

V přem pracovníkům na tomto díle byla zaštupeč
MNV, tříjemníkem Islem František a pokladníkem MNV
Širkem J. poděkováno při slavnosti v kulturní
místnosti ve Škále a byla podávána občerstvení
na účel MNV. a při druzně zábavě hrával "Kaukol".

První smrt, za 2 dny zmizel

autonechoda Škůha ml. čp 48 z Lestkova. Jako pracovník
přidružení výroby T2L při jízdě os. autem se srazil
na žlabku s protijedoucím nákladátkem a byl těžce

listopad

14.

18

1977

listopad

zraněn, odrezen samkou do nemocnice Turnově.
V druhé polovině měsíce smrť a děčí.

57

Z dorůdka mlátku do zberny od záhmenekou za měsíc červenec 1977. (Volane - Křížkovice)

Broučková čp 3	1296	Trakoňanský čp 15	243 l	
Válka František	6	617 "	Opočenský Kopeček 16	244 "
Troboďa Šl. " 7	6 "	Brouček František " 23	320 "	
Mlejnka Oldřich " 8	26 "	Lanáč František " 48	869 "	
Cernohousová " 10	497 "	celkem	<u>3774 l</u>	
Krapík Vl. " 13	319 "			

Prosinec

IZD počalo zavádět cestu k Blatci. Skonečné pojmenování „Horáckejavová“. Směrem od Blatce je cesta již zavonána od IZD Židlochovice.

Jahody s medailem

Veselí u Semík (čtk) — Dva miliony sazenic jahodníku rozesíali během srpna a září do celé republiky družstevníci z Veselí u Semík. Střediska IZD Židlochovice jahodové plantáže se ve Veselém rozkládají v průměru na třiceti hektarech. I když hlavní produkci jsou sazenice, neméně významná je i dodávka plodů. Letos — působí kultury poškození mrázem — byla v hlavní sklizni úroda stejná jako loni — zhruba 600 centů. Uspěch Veselských obdivují tradičně i návštěvnici zemědělských výstav. Letos získali za svou expozici na litoměřické Zahrádě Čech zlatou medaili.

Lidé se stěhuji

Praha (čtk) — V migračním pohybu mezi českými zeměmi a Slovenskem bylo za posledních 25 let zhruba 850 tisíc obyvatel. Ze Slovenska se do Čech a Moravy přistěhovalo na 520 tisíc obyvatel, z českých zemí na Slovensko se v téže době vystěhovalo 330 tisíc občanů.

V důsledku počítající industrializace Slovenska migrační proud do českých zemí soustavně sílá. V posledních le-

tech jen málo překračuje 10 tisíc obyvatel ročně.

Z hlediska věkové struktury pomáhá migrační pohyb do určité míry zlepšovat věkové složení obyvatelstva českých zemí. Za uplynulých patnáct let přibylo v ČSR více než 56 tisíc ekonomicky činných obyvatel, z toho 65 procent mužů a 35 procent žen.

Nejčastějšími důvody stěhování jsou změna pracoviště, bytové důvody, šhatky a rozvody.

STATISTIKA

Průměrná velikost IZD

(k 30. 6. 1977)

kraj	počet IZD	průměrná výměra ha z. p.
Středočeský	191	2349
Jihočeský	198	2051
Západočeský	104	2116
Severočeský	71	1783
Východočeský	237	1926
Jihomoravský	321	2078
Severomoravský	119	2501
ČSR	1239	2113

Populační vývoj v ČSR

Praha (čtk) — Za prvních šest měsíců letošního roku se v České socialistické republice narodilo 95 tisíc dětí. Ve výši porodnosti se stále přiznivě projevují všechna dosud přijatá propopulační opatření. V prvním pololetí bylo v ČSR uzavřeno 42 tisíc manželství, avšak ve stejném období bylo 13 tisíc manželství rozvedeno.

Počet obyvatel České socialistické republiky dosáhl koncem června 10 miliónů 189 tisíc.

Nalezené výstřížky jsou ze Zemědělských novin.

Majetek Mísl. far výbornu Radošová pod Koz. v roce 1977

Budovy:

2 školy	Kčs	1342.558,-
5 cihelnou autob.	"	65.577,-
3 požář. zbrojnice	"	114.910,-
		<u>1.523.045,-</u>

Sídly:

Studna	5.950,-
Cesta	119.366,-
Všechné osvětlení	56.700,-
Místní rozhlas	106.316,-
Pož. a rodovod. místní	403.550,-
Kanalizace	80.160,-
	<u>442.042,-</u>

Dopravní prostředky:

3 požární stříkačky	47.802,-
1 auto	<u>4.221,-</u>
	<u>52.023,-</u>

Invencí:

magnetofon	3.378,-
mecháčka	5.530,-
Mal. školka, kuchyně	12.260,-
Televizor Z.D.S.	<u>4.500,-</u>
	<u>25.668,-</u> Kčs <u>2372.778,-</u>

DKP:

KD	22.451,-
ZDS	58.448,-
PO Vol.	8.803,-
Koz	11.545,-
LÉ	25.332,-
MNV	17.430,-
MS	28.203,-
	<u>172.212,-</u> Kčs <u>142.212,-</u>

Kčs 2544.990,-

1977

Celý měsíc prosinec bylo mola sněhu, pomírně teplo - mírné počasí. Vá. Silvestra zábaru v Lestkovi, „Kaukol“

Plnění rozpočtu za rok 1977

Příjmy:	Rozpočet	Skutečnost
Dan z příjmu ob.		210.--
Dan zemědělská	53.000	27.114.--
Dan domovní	13.000	12.899.--
Správní popl.	1.000	2.190.--
Popl. ze psů	1.000	1.500.--
Nájemné školství		
Školní jídelna	40.000	33.331.--
Dodate ONV		
plánovaná	20.000	20.000.--
komunikace	65.000	65.000.--
nábytek	7.000	7.000.--
mzdý ŠJ	2.000	2.000.--
vodovod Vol.	61.000	61.000.--
přev. z FRR		
prodejna Lestk.	49.000	79.706.--
	312.000	311.950.--

Výdaje:

Vodní hospod.	1.000	
Komunikace	70.000	70.751.43
Mateř.škola	31.000	30.606.80
Škol. potřeby	2.000	2.138.45
ZDS	11.000	10.630.86
Školní jídelna	34.000	34.101.70
Kultura	4.000	3.827.38
Pož. ochrana	2.000	1.603.--
Správa MNV	38.000	48.832.--
Soc. výp. důch.	5.000	5.250.--
Veř. osvětlení	19.000	19.057.40
Ostatní výd.		303.63
Staveb.-ze st.par.	3.000	3.200.--
Vodovod Volavec	64.000	64.105.72
Prodejna Lestkov	18.000	17.542.10
	312.000	311.950.47

- 60
 1978
 16
 Leden
 28
 Červen
 4.
 15
 31
 Duben
 23
 Květen
 10
 Červen
 4.
 8
 10
 11
- Zemřela paní Alžběta Hlubučková čp 35 Volarec,
 stou roků. Po rozloučení byla zemináři zpopelněna
 v Semilském krematoriu.
 Svatba sl. Stanislavé a Lesly z Lestkora čp 1
 Svat. oběd na Hrubé Skále v zámecké restauraci
 "Výhýnář", "Kaukol"
 Celý měsíc leden poměrně teplý. Nejmíň teplo - 7°
 a nejvíce + 7°. Sněhu málo.
 Schůze MNV Radosluá v kulturní místnosti ve
 škole ve Volarech. Jednala se o příjezd autobusu osadou
 Volarec.
 Celý měsíc mírné počasí.
 Kanala se rozhodla na počest MOŽ, a rohovstinství v
 Lestkori, za účasti rodiců i dětí. "Výhýnář", "Kaukol"
 Svatba u Brožku ve Volarech čp 3. Vdenala se dena
 Era a řemic Vávra z Kozákovské.
 Počasí, v první polovině poměrně hřejivé, lesky - teplo-
 sní i mrázky. Ku konci měsíce teplota až +20°
 Bařka.
 Započalo s rýhovem rodného dne pro pozářimky
 v osadě Volarec v akci "Z". Počasí aprílové.
 Do 9 polojařno, měhánek, teploty až + 15 až 20°.
 mráz - 3° prolam oteplení, bařky desí, lep. + 18°
 Pohřeb p. Františka Šaunkrom. zemědělce a člena mysl.
 Zdužení z Kozákovské čp. Slaví roků.
 Pohřeb Františka Šaunkrom. z Lestkora čp. Slaví roků
 Svatba Zdeňka Černohauze z Volarec čp 10 na Skravsku
 Při zpáteční cestě ze svatby ze Skravského vrch
 bral řemicha Jasef Černohauz svoji manželku a
 matku a s vsetu a měl havarii. Tam byl
 zraněn lehce, manželka též, ale malou Anna
 Černohauzová utrpěla ležáké zranění a zemřela.
 Pohřeb zemřeli 17. VI. v Šaboticech do rod. hrobky.

1978
červenec
18
července
15

Přim' jahody pro brh.

Celý měsíc přehánky a chladno počasí.

Konec slané jahoda. Babuť rýnas.

~~Celý~~ Přim' tří tyčin přehánky a chladno.

Sedmdesátý den hezké teplé počasí. Teplota až 30°.

IzD začalo se zblíznit růpky. Později i se zblízní žíba na Fratěnorskou.

Pohřeb Františky Školové z Volarce čp 29. Zemřela 23. 8. ve věku 85 let. Pohřeb do Šabolík.

Celý měsíc něčím uchladno a desetkrát přehánky. Srážka Jaroslava Klejntka z Volarce čp 8 na Slovensku.

Zemřel Josef Vára z Volarce čp 9 ve věku 83 let. Kremikář od roku 1948 do roku 1958 pracoval v Volarci. Celý měsíc počasí proměnlivé. Přehánky. Teploty až 32° ale také jen 10°.

Pohřeb Josefa Váry. Kremace v Semilech.

Žmeje se prodatují. Výhruď na tom jsou v horských oblastech.

Thlizeček cukrovky, Brambor a kukurice rázne vlivem nepříjemného počasí. Silnější jahody jsou poloprázdné.

Celý měsíc mlhara - přehánky a deset.

Zemřel Josef Malý z Lestkovce čp 53 (Pustina).

Před týdnem měl infarkt, při jízdě na motorkách se střetl s automobilistou Frant. Hleďdusem u "Kříže" na křižovatce. Po několika dnech pobytu v nemocnici zemřel. Zemřel byl funkcionářem IzD Radostní. (Agronom)

Pohřeb na hřbitově do Šabolík.

Upravuje se cesta z Volarce do Lestkovce.

Kavář se stírá a bude se polírat a sfallen.

Rozluška před srážkou Zdenka Brožka z Volarce čp 21., v kulturní místnosti u školy mlhy desít - smrk.

Z HISTORIE Název zemědělství

Nejstarší název, označující zemědělství, vztahoval se zvlášť na polaření a chov dobytka. Tak např. čteme ve Velešlavínových Kronikách z roku 1585, že „ti a znani názvu zemědělství. Používal je již Komenský ve svých spisech a i později se někdy hovořilo o rolnictví ve významu zemědělství. Také výraz vorba byl obvyklý (Rosův slovník).

První termin, který vystihoval jak polní výrobu, tak chov dobytka, bylo hospodářství. Vznikl ze slova hospoda, a to opět ze slova hospoda, již se označoval přibytek, obydli (Gebauer, Staročeský slovník) pána (gospod, hospod). V tom významu znají výraz hospodář: Slovník veršovaný a Texty glosované Klareta a jeho družiny, napsané před rokem 1366.

K rozšíření názvu hospodář, hospodářství, nahorujičí dřívější výrazy vorba a pasení dobytka, přispěl přechod feudálních velkostatkářů k vlastnímu režijnímu hospodaření od konce 15. století a pak zejména v 16.-17. století na úkor poddaných půdy. Pro úředníky velkostatku byly terminy hospodářství, hospodářský již zcela obvyklé.

Od konce 15. století se rozšířil v našich zemích humanismus a s ním i studium antické literatury, v níž zaujímaly agronomické spisy značný podíl. Výraz pro zemědělství - *oeconomia* - vznikl z řeckého *oikonomia* (*oikos* - dům, *nomos* - zákon) a humanisté jej překládali názvem hospodářství.

Tak iako v češtině nebylo pojmenování hospodářství prvním označením zemědělské výroby, nebylo slovo *oeconomia* prvním ani v řečtině ani v latince. Rekoně dálvali knihám o zemědělství název *geponiká* (*Geo*' - země, *ponos* - práce). Římané je opět pojmenovali: *de re rustica* (o věcech venkovských), nebo: *de re aeraia*, či: *de re agricultura* (o věcech vzdělávání peli, děláni).

Od 16. století dosvědčuje patrimonijní literatura, psaná pro potřeby velkostatku, již vžitě používání názvu slova hospodářství o leho odvozenin. V němčině se pak rozšířily terminy *Wirtschaft*, *Feldwirtschaft*, *Landwirtschaft*.

Dalšímu pojmu - rolnictví - se nepodařilo u nás převzít význam názvu zemědělství. Používal je již Komenský ve svých spisech a i později se někdy hovořilo o rolnictví ve významu zemědělství. V polštině se slovo rolnictwo ujalo.

Výskyt slova zemědělství v češtině se dosud nepodařilo zjistit před rokem 1853, kdy jej uvádí Německo-český slovník pro gymnázia. Předpokládá se, že je zavedl do češtiny P. Šafařík. Ze starého pojmenování „dělání polí, dělání země“ snadno mohlo vzniknout zemědělství, jak doložil Niederle nálezem slova „zemljedělal“ v Zití sv. Nauma Ochridského, staré literární památky z počátku 10. století. A tak v rušině trvá výraz zemljedělce dosud jako název pro obdělávání půdy a termín selského chovajstva překládá se v češtině jako zemědělství.

V zemědělské literatuře poprvé uvádí slovo zemědělství roku 1872 A. E. Komers v práci: *Pokus polního hospodářství v Čechách*. Tepřve, když nomista rozpuštěné Hospodářské společnosti v Praze byla roku 1873 zřízena Zemědělská rada, počalo se šířit nové pojmenování tiskem i v hovorové řeči. A pojmem *oeconomia*, kdysi znamenající jen zemědělství, se v 19. století rozšířil na všechna odvětví výrobní a na celek společenské výroby a v teorii a nauce označoval praktikad techniky.

Prof. František LOM, DrSc

Z HISTORIE ZEMĚDĚLSTVÍ

Polní dráhy

Vynález kola a vozů byl jedním z revolučních prostředků v dějinách zemědělství. Z dvoukolového vozu vznikl vůz čtyřkolový, doložený již ve střední době bronzové v lužické kultuře.

Některí naši prehistorici se domnívají, že původní čtyřkolový vůz neměl rejdi. Bez rejdu je řeč, že čtyřkolový vůz bezcenný, neboť se nemůže točit do stran. Od svého vzniku měl tento vůz rejdi, ale jiné konstrukce než dnes, takže to svádělo k omylemu.

Přeprava hmot byla vždy v zemědělství jednou z namáhavých prací; odhadujeme, že množství přepravovaného zemědělského produktu činilo v době uhoření a pastvy kol roku 1750 na 1 hektar z. p. asi 6 t, avšak v roce 1910 již 20-25 t. vše v oblastech řepařských, méně v oblastech horských. Pro špatné cesty a při dřevěných nápravách vozů, zvyšujících tření, mohlo se naložit na rolnický vůz v době, kdy nebylo silnic, jen velmi málo; historik J. Honc zjistil pro 1. polovinu 17. století výruhu nákladu na 1 vůz jen asi 500 kg.

Nosnost zemědělských vozů stoupala s rozvojem stavby silnic a zdokonalovanou konstrukcí vozů. V roce 1791 bylo v Čechách jen 45 km délky silnic, o 100 let později již 25 000 km silnic říšských, okresních a obecních (mimo cest polních). Na silnicích bylo možno naložit již i 2500 kg a více.

Rozmach železniční sítě dal vznik myšlenky využít kolejové dopravy i v zemědělství. Sčítání zemědělských závodů z roku 1902 zjistilo, že v českých zemích mělo polní dráhy 86 velkostatků; zaváděny byly i na Slovensku.

Polní dráhy, buď stálé nebo přenosné či pohyblivé, sloužily ke svoru sklizně, rozvozu mravy, vánce, hnojiv, kompostů, zelené pice atd.; byly zprvu vyráběny ve Francii a Anglii. U nás byly známy od počátku sedesátých let 19. století polní dráhy Decauvilleovy. Po roce 1870 byly k nám dováženy přenosné polní dráhy pařížské strojírny H. Corbina prostřednictvím výhradního importéra pro celé Rakousko Wohanku a spol.; vyráběla je také světová firma Orenstein a Kopf v Praze-Libni. První použil polních dráh v našich zemích známý moravský šlechtitel Proskowetz ve vnitronárodníkové dopravě na svém pachtovaném statku v Kvasicích na Moravě.

Síťka kolejí polních dráh činila asi půl metru, délka kolejnice pro rovné směry 5 m, při výze kolejnic asi 4-6 ka na 1 m délky. V sedmdesátých letech stál 1 sáh kolejnic 3,40 zl., čtyřkolový vozík 16 zl.; na vozík se mohlo naložit 1000 kg hmoty. Souprava vozíků byla tažena buď potahem, nebo i malou lokomotivou. Pronožky konané koncem 19. století uváděly v přepočtu na 1 tunokilometr: při dopravě koňským potahem činil celkový náklad 11,5 haléřů, při dopravě polní dráhou (koňský potah) jen 3,4 haléře, a používali se lokomotivy, pak jen 1 haléř.

Když bylo vynalezeno koncem 18. století železné a později i ocelové lano, které v důlní těžbě odstranilo dosavadní lana kopnoucí a řetězy, počalo se používat ocelových lan po roce 1900 i v zemědělství pro přepravu píce a vývážení mravy na horských stranách v Alpách a jinde.

Prof. Frant. LOM, DrSc.

Model pro Sedmihorky

Každým rokem přibývá nových moderních velkokapacitních objektů sloužících jak rostlinné, tak i živočišné výrobě. Připravuje se však model budoucího moderního zemědělského podniku v ČSR, který bude mít možnost videt už návštěvnictví výstavy v Nitře. Model má být realizován v IZD Sedmihorky v Českém ráji. Zatím není řečeno kdy, ale jedno je už dnes naprostě zřejmé — kolektiv dřužstevníků ze Sedmihorek udělá vše, aby splnil veškerá očekávání. (d1)

1978
prosince
2

63

čvátku Zdeňka Brožka z Volarce čp 21, -
s budovou VS a Radostlava Škopánová z Václaví
čp 22, řešadlena.

5 Pohřeb Františka Bareše z Leskova č. 29.
Jeho život 73 let. Několikrát konal funkci předs. HSC.

13. Komána pochází z plena MNV Radostná v
kulturní místnosti u školy ve Volarci. Projedná-
no zážitků nového roda jemu pro roderod
Leskot - Volarce a příjezd autobusu přes Volarce.

16. Uchaze požárníku z Volarce v požárnictví v
Leskovi. - Slavnost na ukončení práce pro letošní
roku na střeši nadírce pro vodu, mož požárníky
na návsi ve Volarci. Nejaktivnější členové byli
odměněni Českým usmíváním.

31. Celé Vánoční svátky deštivo a mlhavé.
Na Silvestra do odpoledne dešl a teplota +8°
a večer začal poslední mráz. Teplota klesla na -18°
večer silvestrovské veselice v Leskovi

Plnění rozpočtu za rok 1978

Příjmy:	Rozpočet	Skutečnost	
Daň zemědělská	37.000	29.247.--	79.-%
Dan domovní	13.000	13.110.--	100.-%
Poplatek ze psů	1.500	1.260.--	84.-%
Správní poplatky	500.	1.455.--	291.-%
Školní jídelna	40.000	26.315.10	65.-
Nájemné školství	4.000	3.648.--	91.-
Telef. hovory MNV	1.000	1.374.50	137.-
"Z" Pož.nádrž Vol.123.000		123.000.--	
"Z" Komunikace	100.000	100.000.--	
Popl.ze zábav		100.--	
Úroky		26.83	
Stavebnictví		6.400.--	
Dotace ONV	72.600	72.600.--	
	392.600	378.536.43	96.42%

Výdaje:

Komunikace	12.000	7.623.50	63.-%
Mateř.škola	16.000	13.953.25	87.-%
Zákl.škola	19.000	11.233.20	62.-%
Školní jídelna	40.000	36.158.81	90.-%
Osvět.beseda	500		
Kul. dům	4.500	7.331.50	162.-%
Pož. ochrana	4.000	683.40	17.-%
Sobr pro obč.z.	10.000	3.191.--	
Správa MNV	46.600	39.460.70	
Soc. výp. důchod.	5.000	5.100.--	102.-%
Veř. osvětlení	12.000	17.251.54	142.-%
"Z" Pož.nádrž	123.000	71.251.54	
"Z" Komun.Kvit.	100.000	107.779.25	
"Z" Komun.Tat.		29.009.--	
	392.600	349.839.22	89.11%

1979

leden

7.

Od prvního až do 8. ledna silné mrazy. Teploty -20° dení - 8°

Z důsledku velkých mrazů, usnesla se řada vláda republiky ČSSR na opatření, zaslat rychlovarní se školách a práci v podnicích, veřejné osvětlení snížit na nejnižší míru a rozhánění televize až na načnou dobu.

9

Mrazy zmírnily. Vnoří kolem - 5°

13

Konaly se závody dětí z Radošné na cestě z Volarec k Václaví. Větší děti sánkovaly na saních a malí v lyžích, za sicevsi maminky a babinky. Velká legrace. Vítězové byli odměněni lžícičkami.

14.

Velká Lujavice se sněhem po dra dny.

16

Přednáška žižlupce okres. Střazarmu, r. Lesklou Cyrilou obraza.

Do konce měsice mlhavý, slabé snežení - teploty načně o - 2 do - 8°

únor

4.

Zdravím podílů a přátel školy v Radošné probalo v Polohostimě r. Lesklou dětský karneval. návštěva z celého okolí byla velká. Jak děti, tak i podílů, dědu a bábinca. Rej dětských masky za rybníkářské kapry. Klaukol' hral až do noci.

14.

Těcholick členem 52 D nastoupila petříček u Karlových Varech.

17

Osobní bereda z Radošné uspořádala zájezd do divadla do Prahy

21

Konala se veřejná schůze MNV Radošna v kulturní místnosti ve škole ve Volarec. Projednávano plán občanské z Volarec aby jezdil přes osadu autobus. Vámičky ČSAD proti tomu tlumočil p. Josef Šípek, člen rady MNV, a to, že je silnice užší a nejsou autobusy. Dále byl projednáván plán učelných potřeb pro Obec.

1979	Předávka Osnělovou besedou o slavu „Únor“
únor	o památkám filmu v počestním řečiště Lestkore.
27	Celý měsíc únor mimo mrazíky.
Duben	Pohřeb při Mlejnkové z Lestkora čp 74.
5	Rada Žen porádala v počestním řečiště Lestkore taneční zábavu u příležitosti MOŽ. (Kaukol)
9	Vapradlo 15 cm sněhu, dešť, větřek chladno.
30	O půlnoci zaveden letní čas. Hladinoví ručičky posunuty o 1 hod k u předu.
Máj	Pozářímcí z Lestkora poradali bojový výlet. Várciři vyjeli autobusem 7201 řidič V. Kubánek směrem na Železný Brod. Po výjimném dohadovali kam se asi jde zakotvit v počestním řečišti „Sokola“ v Jirkově za Žel. Brodem. Tam při druhé zábavě, lanci a zpěvu, když během rytmického „Kaukol“ vydráhli až do 3 hod a za svítání se v závěru mohli domů.
8	Začíná se pracovat na pozáří místy se Volvci
14	Začínají polní práce. Celý měsíc převážně velho a chladno.
30	Odpadá děšť, mísí se sněhem málo ohřív na oslavu „Čarodejnice“ Celý měsíc překně počasí, teplo, sucho. až +32°
Květen	I klimatických jahod pro trh.
červen	Peny: V I II nelividění Kčs 12,- 10,- 7,- 9.50
10	Konec slízání jahod. Nuda poaprušená, máledkem silných mrazů v ledu a sucha v květnu.
26	Pohřeb při Čermákové z Volavce čp 50 Starý 89 let. Kremace v Semilech.
28	Automobilové závody Dilecta Škoda přes Volavce. Hodně diváků i z okolí.
30	

1979

67

Rádky pro 77 000

• Počet obyvatel okresu Semily se v posledních letech dík přirozenému přírůstku pomalu ale přece jen zvyšuje. Ke konci roku 1978 v okrese žilo 76 978 obyvatel.

• V roce 1978 se na okrese narodilo 1354 dětí, tj. o 64 více než predlovi. První hrají děvčata, kterých bylo o 16 více než chlapců.

• V uplynulém roce bylo provedeno 198 potratů — z toho na žádost 361. Zemřelo 1154 občanů, mezi nimi 20 kojenců.

• Přirozený přírůstek za celý rok činil 200 obyvatel.

• Z našeho okresu se více obyvatel vystěhovává než přistěhovává. Za loňský rok ubylo 48 občanů.

• Dalším negativním jevem je vysoká rozvedost manželství. Za rok 1978 se rozvedlo 142 manželství, což je o 5 více než v roce 1977.

(st)

2 • ROZVOJ e 25 dubna 74

UZITEČNÁ KOZA

Knapsání mého dopisu mě varce masová likvidace koz jako přežitku minulosti. Neděláme dobré, když ušechno staré tak bezhlavě likvidujeme a po čase se k tomu opět vraťme.

Chovám kozu, která na jednu laktaci odstavila 4 kúzlat a za jednadvacet měsíců nadojila 1320 litrů. Nyní dojí průměrně tři litry denně. Myslím si, že toto mléko se dá dobrě využít na sýr anebo na sušené mléko pro teplata, co říkáte?

Je zajímavé, že v jiných zemích nemají takový poměr k tomuto zvířeti. Vždyť chovem koz se řeší i stále neposečené a neskizené meze, zbytky luk a polí, které nejsou vhodné pro mechanizovanou sklízečnu. Dnešní přesun starších lidí z měst na venkov jim dává možnost nejen pěstovat různé „koničky“, ale i kozy.

H. JANUROVÁ, Hamr

červenec
20

Znýšení cen několika spotřebních zboží a poplatků.

Benzín, paliva, energie. Dětské odívání, poštovní a telegrafní tarify, a jiné.

Výnosy tamu se zvyšují důchody a dětské příslušenství.

Konala se soutěž Požárníků ve Volarech za účasti sedmi požárních závodů.

Volavec, Lestkov, Kocákov, Žlábek, Veselá, Václavice, Tatoňovice. Jantíčka speciálně na tom, kdo první dorzáne vodu na ohrožený objekt.

První byl zbor ze Žlábku, druzí byli požárníci z Volavce a z Lestkova. Vedoucí ericem byl bratr Golprech z Lestkova.

Károšterníků mimo požárníky bylo mnoho.

Po soutěži se rozpravidla družina zábará za účasti místní kapely „Kaukol“.

Zde od černého rana udil St. Groboda č. 7 v bedni maso na řeřici, které se potom rozdávalo zájemcům zdarma. K splácení bylo doslova jira. Poslední návštěvníci do 3 hod.

21

1979

V roce 1972 byl jsem požádán Československou Akademii Věd, ústav pro jazyk Český, místopisnou komisi v Praze, abych vypracoval soupis pamětných jmen vystavujících se v katastru obce Volavec.

To jsem udělal a zaslal zadateli.

Aby byla takto pamětná jmena zachována i pro budoucí naše občany, zaznamenávám je zde do pamětní knihy.

Následuje následující k poslupu záznamů:

- A Název
- B Druh pozemku
- C Tvar "
- D Poloha "
- E Jakost "
- F Výklad názvu
- G Doba návodu
- H Parcelní číslo
- I Informátor.

Pohud mi je známo zaznamenáním i dosavadního majitele pozemku.

1.

- A Na krídle
- B pole
- C trojúhelník
- E slabá ručka, opuka
- F pojmenováno podle báry
- G Krmímo báry
- H 198/1 a 198/2

Janku Václav Volavec čp 31.

2

- A v horáncích
- B Částečně pastvina a částečně zalesněno.
- C Obdélník
- D Prudká svah
- E kamenná ručka - opuka
- F pojmenováno podle báry, že parcela byla rozdělena na malá políčka t. j. 1 až 2 až 3 až 4 báry obec pronajala za měly neplatit mnohem

občanům, zdejším bezzemkům a menším chalupníkům, kteří si na kopánkách sály Brambor a různé jiné plodiny pro kuchyně a pro domácí zvířata. V roce 1920 se v jihovýchodní části kles zalesnilo a v severní části směrem od Lesthoeru, pod silnicí se počalo se zalesňováním v r. 1948.

Kopánky se opracovávaly motykami, když se nosil v moci na rádech, kde byla možnost, nosil se po mezi na trakáři se zároveň mohlo kolétkem, záhy a prázdný trakář se nosil zpět na rádech,

H 192/3 192/7 192/9 192/10 192/11 192/12 193/1 193/10
193/11 193/12 193/13

G Zosud něobecné majetek obce.

3 A Kopaniny - (v Kopanicích)

B pole
C obdělník

D na svahu

E jíloribí řuda, do roku 1910 v majetku obce

F Pole rozdělena na díly až 10 až 25 ar. a propachtována Zájemcům a místních občanů. Pachlyci obdělávali díly kopanin molykami a odtud pojmenování.

V roce 1910 byl pozemek prodán ve veřejné dražbě Zájemcům, ne všichni chtěli a potom již obdělávané polathy.

G dosud

H 193/3 193/4 193/5 193/6 193/7

Jednolivé parcele tehdy zakoupili:

Valent a č 40 - Isl Josef č 2 - Janku ř. č 43 - Janka u č 47. Ladla Karel č 4.

4 A U Studánky

B břeh ve slunci

D břeh

F 1843

G pojmenováno podle raubene studne ve břehu

Do roku 1910 to byl jediný zdroj pitné vody pro osadu Volaree. Voda ze studny se masila v kamajel

C na rameau zasečených líciach. Vzdálosť od studne k obci asi 600 m, prudká stráň.
od roku 1843.

H 193/9

- 5 A Plaškovisťe.
 B pastvina.
 C majitelská a odělmíks
 D u potoka Vaclarky
 E suchý
 F do roku 1950 dokud jósé nebyly ve většině domácí
 nashi mačky, hospodyně máchaly rádla u potoka
 bítily na lombo pozemku.
 G od nepaměti H 193/9

- 6 A Kotlárka.
 B lanka
 C čívec
 D rovina
 E částečně mokří
 F byvalý majitel Kotlár, Volance čp 11. v roce
 1913 rozparceloval chalupu, laku koupil
 Jan Krupil čp 33 a později prodal Klejnkeri
 čp 8 a ten ji pojmenoval po původním maji-
 telu.
 G od roku 1913.
 H 192/5

- 7 A v Paláčích.
 B lanka
 C čívec
 D rovina
 E rybářská hráva
 F pojmenována podle po okraji tekoucího potoka
 nemí pamětník
 G 189/2
 majitel Isol Hamishov čp 2.

- 8 A Pod Stromej.
- B lánky
- C Prostředek
- D u obce
- E částečně mokrá
- F pojmenování, pozemek leží pod obcí pod
prudkou stranou.
- G od nepramětí, dosud.
- H 180/2 - 181 - 182 - 184 - 185 - 186 - 187
Vokubec čp 3 a parcele, Drahonovský Oldřich 14 -
Mlýnská č. 8 - Válek Fr. 6 - Ládlo Karel 4 -
-
- 9 A Ka nohavici.
- B pole
- C pravidelný pruh
- D rovina
- E slabá půda
- F pojmenování podle vrchu
- G do roku 1957
- H 337.
majitel Jinová Leskov.
-
- 10 A Kridlo
- B Pole - břesníkový sad.
- C nepravidelný trojúhelník
- D na méném svahu
- E zamenila půda
- F pojmenování podle vrchu
- G nem paměť. - dosud.
- H 337/1 maj. Drahonovský Ladislav 15.

11

v Tobolce - u Matičky

Rozcestí nad Lestkovem směrem k Volavci
Kvilkovicím, Lestkovu a ke Křizi.

Dle pověsti: Vé výše jmenovaném místě
občan Krapul, obrátil pěněženku s několika
obnošem peněz. Druhý den pěněženku -
tobolku (jak se tehdy pěněžence říkalo)
nášel a jako dík Panně Bohu dal posovit
na místě kamenný - pískovcový sloup
v jehož horní části je vytesán prostor pro
obrazek Panny Marie.

390

12

u Hrušky

- A pole
- B obdělník
- C rorina
- D úrodná půda
- F pojmenování podle osamělé plané hrušky
- G nemí namělká, všeobecně, dosud

310/4

majitel František Klejnář Volavce čp 11.

13

Předmí Rokel

- A pole
- B obdělník
- D moláklina
- E slabší půda
- F pojmenována podle útvaru
- G nemí namělká

304/3

maj. Brožek Jaroslav Kvilkovice čp 17

14

Va Babilone

- B pole
 C vysíjené město
 E slabší půda
 F pojmenování podle kopulorálních bran
 G nem pamětník

361/1

majitel Brožek J. Křížovice 17.

15

v Čihelné

- B pole
 C obdélník
 D na mírném svahu
 E jíloníká půda
 F pojmenování podle toho, že se tam rýály a pály cihly, asi v roce 1850-1880
 G dřívě

266/2

16

Honečka (v Honečkách)

- B pole
 C trojúhelník
 D rovina
 E slabší půda
 F konce klamich kvátkyeh koní
 G pojmenování dle toho
 od nepaměti
 G dosud

312 - 320 - 323

majitel Krapík Vladimír Volenice 13

17

Na Habrovim

- A pole
 B protáhlý obdélník
 C ronina
 D inodržní půda
 E bývalý majitel Habr
 F asi od roku 1850
 H 307/1 - 311

Krápil Vladimír Volenec č 13, 51 roků.

18

u Jámy

- A lanka
 B v lince jáma a v mì a kolem ohromy
 C elipsoidní tráv
 D na rovině u cesty
 E dobrá
 F pojmenováno podle tráv
 G nemí námětníka - řešebně
 H 277

maj. Valenta J. Volavec

19

u Jeřábku.

- A menší jáma v poli
 B okrouhlý
 C u cesty
 D křovisko
 E roste tam jeřáb
 G asi 80 roků

243

Jiříšek Černoháuz Volavec č 10

20

- A Vá Vršku
 B silnice
 C —
 D —
 E —
 F nejnovější bod v obci
 G od roku 1902 dosud
 H 398
 I něobecně, dosud

21

- A u Kanálu
 B silnice —
 C —
 D —
 E —
 F rozcestí, ze silnice polní cesta k Černému
 láji. Pod silnicí kanál.
 G po roce 1902, dosud
 H 374
 I něobecně.

22

- A Vá Vysoké na řážce
 B silnice —
 C —
 D —
 E —
 F Po slané silnici bylo nutno terén upra-
 vit navržením materiálu nad úrovní
 sousedních polí, aby smrk silnici nezavolí,
 G od roku 1902 dosud
 H 400
 I něobecně, dosud.

23

Práhovék

- A
B maztrina, část zalesněna
C tráv půlměsíc
D pod uvoří silnice
E jílovitá
F je podle hlamich lomů
G nemžnámo - dříve

231

#

- J Mlýnek Oldř. držáker. zeměděl.
Volavce č. 8. 5610 kú

24

v Roky

- A pole
B svah se dvou stran
C obdělník
E jílovitá půda
F dle stran pozemku
G nemžnámo - dosud

229

Mlýnek O. Volavce č 8

25

Na Pískách

- A kosočtverec pole
C rovina
E písčitá
F pojmenování podle jakosti půdy
G nemžnámo
dříve

233

J

Válek Frant Volavce, 6. zemědělec 720, 40 kú

26

u Láneč

- A
- B pole
- C protáhlý obdélník
- D na orahu
- E písčitá půda
- F pojmenování podle tříby píska na sběru danu majitele pozemku
- G od roku 1930 dosud

230

J. Václav. Václav, zeměd. říd.

27

u Červenici

- B pole
- C červenec
- D měrný orah
- E těžší červinka
- F pojmenování podle jakosti půdy
- G nemí známo - dosud

Václav Šťan. Volavce č. 6 říd.

28

u Jablůnky

- B pole
- C obdélník
- D rovina
- E dobrá
- F v řadě s neskorých staveb osamělá Jablůn
- G asi 1850 do roku 1957

211/3

něobecné

majitel: Marie Řichá říd. ně. ve mýsliv. Volavce č. 4.

29

A

Na Proutku

- B pole
 C podélný úzký pruh
 D rovina
 E národná půda
 F pojmenováno podle brany po zemku
 G není známo - důle
 # 209

Vodubec Štvan. Volavce c 3 zeměd. 721

30

A

Na Králinkách

- B pole
 C obdélník
 D rovina
 E krátký kus pole
 F pojmenování podle brany.
 G není známo - dosud

210

J

Vodubec Štvan. Volavce c 3. zeměd. 72D

31

A

Ve Šleánce.

- B mastařina - sad
 C hluboké koryto
 D -
 E -
 F prudký svah, pojmenování dle toho.
 H 216

Vodubec Štvan. Volavce c 3. zeměd. 72D

Horníčeky u Nového Boru

- A
- B polní cesta
- C úvoz místy hluboký až 2 m.
- D -
- E na východě hřeben za orámo.
- F pojmenováno dle bolo, že „krájaci“ z Jičínska jízdili do hor za obchodem přes Železný Brod. Obchodní cesta.
- G nemí pomělníků, dosud.
- # 364.

Kříškovice

A

v Dubové

1

v roce 1961 byla zřízena v usedlosti Vojtíška č. 36, (namoha) dubová 220.
v roce 1964 zrušena.

302

2

Kříškovice

Osada se čtyřmi domky.

Ale poniže kde za dřívějších let stálo tradičně „Kříškov“

263/2	255/1	253/1	242/4
Lamáč L.	Brodský Joz.	Hlubuček Vl.	Jálek Joz.
čp 44	čp 17	čp 25	čp. 26

Po osadu Leskov vyrobil tento seznam
pomístních jmen p. Josef Malý.

1979
únor
29
srpen
2

září
12

18

26

29

červen

3

listopad
12
21

Druhá polovina měsíce byla chladno
a přehánky

Zemřel Václav Kubánek Leskovec.

Pohřeb Václava Kubánka do Tatobid.

měsíc srpen pomírně suchý. Žně pro-
bíhaly poměrně.

Zošinky YZO v přírodě „u Matičky“
ročala skalizén brambor

Teplé počasí, teploty až 25°

Pohřeb bývalého prezidenta ČSSR armád.
generála Ludvíka Trobodky.

Vysílala televize.

Zahajeny práce na vodojemu na
Kozákore pro Leskovec a Volavce rakači „Z“
Hauby lebos nerozbou.

YZO dokončilo skalizén brambor

Teplé počasí, teploty až 23°

První mrázka

Schůze plena MNV Radoslav v kulturní
místnosti ve škole ve Volavci.

Projednávalo se uzavření školy na
Pustině v příštím roce,

přijetí linkového autobusu v osadě
Volavce, jukacování školy vodojemu,
problem pohostinství a prodejny v
Leskovci.

Va dotaz k zástupci ONV jak je s
uzavřením školy na Pustině odpovídá,
že v zájmu dětí je, naučení školáků do
škol s více žáků, nebo v jednotlivých
nemají tu možnost vzdělávání a učební

1979
listopad

81

v těchto řídil jsem moc záhůrání.

K průjezdu autobusu, podal správce ČSAD r. Šemík
s. Žirek, a to, že správa ČSAD r. Šemík
se vymluvá na to, že silnice z Leskova
na Volavce a z Volavce do Křížkovic
kudy by měl autobus projíždět, nemá
právnou sítíku.

Pisatel této správy poznámenává, že
autobusová linka z Leskova přes Želejný Háj,
Veselou do Holešic a zpět přes Rotavskou
do Leskova přes říční lebly a mohou i jiné
silnici než je naše a se 14 k. zastávkami
autobusu vyhovuje. Příslušný zástupce ČSAD
dodal, že nijsem autobusy.

s. Žirek podal správu jak pochází o stave
reservoiru na Kozákově. Stěžoval si na nedo-
satek cementu a potřebního řeživa na
bednění. Větší občasné při stěžování na S.D.
jednolu, že nezajistila do polostavby v
Leskově rádného redaučího. Zástupce ONV
poradil členům rady MNV aby si zavolali
Zástupce „Jednoty“ da schůze a tam projednat
tuto záležitost.

1. prosince

10.

Byla usaněna polostavba v Leskově.
Není redaučí.

Byl získán po jednání se zástupcem „Jednoty“
a předsedou MNV Mazáčkem, náří redaučí,
je to ušáka jenam prozorium.

Ludvík Svoboda

Praha (čtk) — Ústřední výbor Komunistické strany Československa, prezident ČSSR, federální vláda, Federální shromáždění a ústřední výbor Národní fronty ČSSR v nejhlubším zármutku oznamují, že dne 20. 9. 1979 v dopoledních hodinách zesnul po dlouhé, těžké nemoci zasloužilý stranický a státní činitel, člen ústředního výboru KSČ, armádní generál Ludvík Svoboda. 25. listopadu by se dožil 84 let.

Soudruh Ludvík Svoboda svůj plodný život zasvětil československému lidu, socialismu, míru a pokroku. Československé socialistické vlasti, jíž byl bezmezně oddán, dal všechny své síly, celé své srdce. Ludvík Svoboda se významně zasloužil o osvobození Československa, o vytvoření Československé lidové armády, o výstavbu socialismu. Zastával funkci ministra národní obrany, člena předsednictva ÚV KSČ a prezidenta Československé socialistické republiky. V Ludvíku Svobodovi ztrácí naše země velkou osobnost, neodmyslitelnou od její novodobé historie.

Pro uspořádání státního pohřbu byla utvořena komise ve složení: G. Husák, L. Štrougal, A. Indra, V. Bilák, A. Kapek, J. Korčák, J. Lenárt, M. Beňo, M. Dzúr, I. Trávníček.

Lékařská zpráva o úmrtí

Praha (čtk) — Armádní generál soudruh Ludvík Svoboda zemřel dne 20. září 1979 v 10.45 hod. po dlouhodobém závažném onemocnění na náhlé srdeční selhání.

Náčelník Ústřední vojenské nemocnice v Praze generálmajor MUDr. Josef Sabo

Ředitel Státního sanatoria v Praze prof. MUDr. Pavel Pudlák, CSc.

Soustrast G. Husáka

Praha — Generální tajemník ÚV KSČ a prezident CSSR Gustáv Husák vyjádřil včera manželce a rodině zesnulého upřímnou, hlubokou soustrast nad úmrtím soudruha Ludvíka Svobody.

Výstřížky ze Žemědelských
novin.

Armádní generál Ludvík Svoboda.

(Foto ČTK)

POSLEDNÍ CESTA

Včera odpoledne se konečně roztrhly mraky, z nichž skrápěly zemi vytrvály dešt. Praha se v krásném zářijovém dni rozsvítla všemi svými barvami a lesky aby uzdala poslední poctu věrnému a oddanému synovi našeho národa, armádnímu generálovi Ludvíku Svobodovi. Lidé, kteří sem do prostor Pražského hradu přicházeli už od časných ranních hodin a potom celé dopoledne, si s sebou přinesli kazající svou vzpomínku. Vzpomínku na člověka, jehož život bude navěky zapsán v dějinách naší země. Setkávali se jeho bývalí spolubojovníci, kteří pod jeho velením pomáhali osvobodit naši zemi od fašistického jha, i ti, jejichž vzpomínání se přesouvalo do let první světové války.

Ze Zábřehu na Moravě si přivezl svou vzpomínku i Jan Krátký, invalida první světové války, který se v té druhé akčioně zúčastnil domácího odboje. Pršel a přijel sem lidé, kteří se s Ludvíkem Svobodou kdysi osobně setkali, i ti, kteří

znají jeho tvář jen z fotografií v novinách, nebo na četných stěnách školních tříd. Přišli sem ti, pro které bylo když jméno Ludvíka Svobody spojeno se skutečnou svobodou, i ti, kteří se ho o mnoho let později učili znát jako čestného a statečného člověka.

Město, jakoby se zajíklo smukem. Ze Španělského sálu sem k Pisecké bráně zaznivaly vzdálené tóny symfonické básně Tábor. Dov na obou chodnicích byl tichý a zdálo se, že své písni na chvíli prerušil i ptáci. Jen za zády lidí plakaly zezatlé kaštanové, svlékající se svých větví leto.

„My za život padli jsme v těžkém boji...“ řeptaly si mnohé rty do tónů Pochodu pařížských revolucionářů. A lidé, kteří tu stáli, se přidávali ke smutečnímu průvodu, aby ale po kousek vylepovodili Ludvíka Svobodu na jeho poslední cestě. Na cestě, po níž lidé jako on precházejí ze života přímo do historie.

Eva ŠÝKROVÁ

1979
Prosince
15

83

Kanala se slavnostní schůze MNV Radošovice

Po velikém p. krajemníkem Želem Frant a před
sedac mazánkem, měl pravir s Žel Frant
na halerím podal správu o celoroční práci
členů MNV a jednotlivých složek Všechny.

Jako si MNV stojí po finančním ohlášce objasnil
pan Josef Šírek potlačník MNV.

Dále bylo přesluheno k hodnocení každoklín-
ných občanů v tomto roce a to byli členové
Pořádku zboru z Volarec:

Válek František Volary čp 6

Groboda Zdeněk " " 7

Silhán Miloslav " " 39

Býli odměněni za práce na protipožární
vodní nádrži na Vánsi, Českým uznáním.

Prosince
1979
23. XI

1979

30

31

31

Zemřela paní Anna Flejduková z Lestkova věk 46
ve věku 91 let. Pohřeb do Tatobíl.

O ledovém Vánocních Svátcích bylo překně
počasí, žádne mráz ani sníh. Přes den slabý
dešť

Před Silvestrem začalo sněžit a sněžilo i
na Silvestra.

V počestním silvestrovská zábava.

Va pracích a akci Z byla v obci odpracováno
Bezpečnických hodin: Va rodní měsíci ve Volarec
a v Lestkovi 290 hod.

Va úpravu cest z Volarec ke Křížkovicím pře-
vážně občané z Křížkovic 598 hod. zdarma.

Akce Z komunikace v Tatobilech 750 hod.,
převážně členy D2D - z Lestkova a z Volarec.

Va maci vodouzeniu na Kožákově pro rodovod
Lestkov - Volarec pracovalo 95 občanů kteří
odpracovali 2498 hod.

Va oslavních masech - mládež 309 hod.

Oslovni občané 4. 954 hod.

Pololetí v číslech

Praha (ČTK) — V průběhu
prvního pololetí letošního roka
se v celé ČSSR živě naro-
dilo 142 000 dětí. Ve srovnání
se stejným obdobím před ro-
kem se populaciční vývoj zmír-
nil, narodilo se o 2 000 dětí
méně. V České socialistické re-
publike se za prvních šest mě-
síců narodilo 91 000 dětí, na
Slovensku 51 000. Přirozený
přírůstek obyvatelstva činil v
CSSR 54 000. Pokud jde o sňa-
ky a rozvody, bylo jich v Čes-
ké socialistické republice v
prvním pololetí letoška ve
srovnání se stejným obdobím
1978 méně. Do manželského
stavu vstoupilo v ČSR 38 000
dvojic, 13 000 manželství bylo
rozvedeno.

Koncem června 1979 měla
CSSR 15 239 000 obyvatel; ČSR
10 299 000, SSR 4 940 000.

Statistika informuje

Za první pololetí 1979 počet
občanů okresu vzrostl o 135 a
dosáhl celkového počtu 77 113.
Za stejně období se narodilo
678 dětí, z toho 355 chlapců a
323 dívek.

Na okrese bylo uzavřeno 260
sňatků, rozvedeno 72 manžel-
ství, to znamená, že zhruba kaž-

dé čtvrté uzavřené manželství
je rozvedeno.

Presto, že počet narozených
dětí se proti roku 1976, kdy by-
lo narození nejvyšší (761 dětí),
snížil, stále je o mnoho vyšší
než v letech 1970—1975, tedy
před vyhlášením propopula-
čních opatření. (st - Šp)

Příjmy za I. - XII. 1979

	Rozpočet	Skutečnost	
Dan zemědělská	36.000	24.499	68 %
Dan domovní	13.000	12.935	99.6%
Poplatek za psů	1.500	1.630	108.6%
Správní popl.	500	230	46.-%
Staveb. parcely	8.000	3.200	25.-%
Školní jídelna	40.000	23.637.20	59.-%
Nájem-škol.bud.	4.000	4.738.-	118.4%
Za tel. hovory	1.000	1.472.40	167.2%
Převody z FRR	30.000	45.000	150.-%
Poolatky ze zábav		120	
Úhrady		172.37	
Sdružené prostř.	536.000	665.778.25	124.2%
Dotace ONV	158.000	158.000	100.-%
Účel. dotace	180.000	180.000	100.-%
	1,008.000	1,121.412.22	111.2%

Vydání za I. - XII. 1979

Stavebnictví	-	30.255.--	
Komunikace	102.000	66.792.05	65.4%
Mateř. škola	20.000	17.053.99	85.2%
Zákl. škola	22.000	14.965.24	68.-%
Školní jídelna	42.000	34.606.32	82.-%
Osvět. beseda	500		
Kultur. dům	4.500	2.100.68	46.6%
Pož. ochrana	14.000	19.161.83	136.8%
Správa MNV	38.000	44.854.80	
Soc. výp. důchod.	5.000	5.055.--	101.1%
Veř. osvětlení	14.000	6.873.25	49.-%
"Z" Požár.nádrž ce	60.000	37.036.70	61.7%
"Z" Komun. Kvítkovi	336.000	331.195.60	98.5
"Z" kom.Tatobity	200.000	334.971.65	167.4%
"Z" Vodovod Lest.	150.000	139.749.35	93.1
Sobr. pro obč.z		665.--	
	1,008.000	1,085.336.46	107.6%